

SKLEPI

SKLEP KOMISIJE (EU) 2019/1144

z dne 17. decembra 2018

o državni pomoči SA.36086 (2016/C) (ex 2016/NN), ki jo je Romunija izvedla za podjetje Oltchim SA

(notificirano pod dokumentarno številko C(2018) 8592)

(Besedilo v romunskem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti prvega pododstavka člena 108(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

po pozivu vsem zainteresiranim stranem, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedenima določbama ⁽¹⁾, in ob upoštevanju teh pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

1. POSTOPEK

- (1) Romunski organi so 17. julija 2009 Komisijo obvestili o nameravani pretvorbi javnega dolga podjetja Oltchim S. A. (v nadaljnjem besedilu: podjetje Oltchim) v lastniški kapital. Komisija je 7. marca 2012 s Sklepom Komisije 2013/246/EU ⁽²⁾ v zadevi SA.29041 – Podporni ukrepi v korist podjetja Oltchim SA Râmnicu Vâlcea (v nadaljnjem besedilu: sklep Komisije iz leta 2012) sklenila, da pretvorba dolga v višini 1 049 milijonov RON (231 milijonov EUR) ne vsebuje državne pomoči. Navedeni sklep je temeljil na trdni zavezi romunske vlade, da bo v celoti privatizirala podjetje Oltchim, vključno s celotnim lastniškim deležem, ki bi po pretvorbi dolga pripadal državnim organom.
- (2) Po neuspešnem poskusu privatizacije podjetja Oltchim so romunski organi oktobra 2012 navezali stik s Komisijo, da bi pripravili uradno prilogo pomoči za reševanje za podjetje Oltchim (evidentirana pod številko SA.35558).
- (3) Novembra 2012 so mediji poročali, da so romunski organi z bankami upnicami podjetja Oltchim sklenili dogovor o financiranju nadaljevanja proizvodnje podjetja Oltchim. Komisija se je na podlagi teh informacij odločila začeti postopek po uradni dolžnosti, evidentiran pod številko SA.36086, in je Romunijo z dopisom z dne 18. januarja 2013 pozvala k predložitvi informacij. Romunija je na to zahtevo odgovorila 7. februarja 2013. Komisija je 18. februarja 2013 zahtevala dodatne informacije, Romunija pa je na zahtevo odgovorila 11. marca 2013. Dodatne informacije je predložila na sestanku, ki je potekal junija 2013, in z dopisom z dne 25. septembra 2013.
- (4) Komisija je z dopisi z dne 5. avgusta 2014, 16. oktobra 2014 in 3. marca 2015 zahtevala dodatne informacije, Romunija pa se je na zahtevo odzvala 15. septembra 2014, 26. novembra 2014, 26. marca 2015 oziroma 16. aprila 2015. Komisija je 11. maja 2015 zahtevala dodatne informacije, ki jih je Romunija predložila na

⁽¹⁾ UL C 284, 5.8.2016, str. 7.

⁽²⁾ Sklep Komisije 2013/246/EU z dne 7. marca 2012 o državni pomoči št. SA.29041 (C 28/2009, ex N 433/2009) Podporni ukrepi v korist podjetja Oltchim SA Râmnicu Vâlcea (UL L 148, 1.6.2013, str. 33).

sestanku 26. maja 2015 ter z dopisoma z dne 10. junija 2015 in 25. junija 2015. Komisija je 3. septembra 2015 zahtevala dodatne informacije, ki jih je Romunija predložila 10. septembra 2015. Romunija je informacije na lastno pobudo predložila tudi 22. oktobra 2015 in zaprosila za sestanka, ki sta potekala 23. oktobra 2015 in 22. januarja 2016.

- (5) Komisija je Romunijo z dopisom z dne 8. aprila 2016 obvestila, da se je v zadevi SA.36086 odločila začeti postopek iz člena 108(2) PDEU. Odločitev Komisije za začetek postopka je bila objavljena v *Uradnem listu Evropske unije* ⁽³⁾. Komisija je zainteresirane strani pozvala, naj predložijo pripombe v zvezi s pomočjo.
- (6) Komisija je prejela prve pripombe Romunije (15. junija 2016) in štirih zainteresiranih strani. Pripombe tretjih strani je posredovala Romuniji, da bi se ta lahko odzvala nanje; njene pripombe so prispele z dopisom z dne 28. novembra 2016.
- (7) Romunija je v dopisu z dne 29. julija 2016 zaradi gospodarske diskontinuitete predlagala spremembo postopka prodaje podjetja Oltchim. Romunski organi so predložili dodatne informacije (14. septembra 2016, 4. novembra 2016 in 5. decembra 2016) in spremenili pogoje prvotnega postopka prodaje.
- (8) Po navedenih izmenjavah je svetovalno podjetje AT Kearney kot predstavnik podjetja Oltchim (v nadaljnjem besedilu: prodajalec) predložilo zaporedna poročila o napredku pri prodaji sredstev podjetja Oltchim, in sicer 27. januarja 2017, 4. aprila 2017, 25. julija 2017, 15. septembra 2017, 21. novembra 2017, 18. januarja 2018 in 16. julija 2018 ⁽⁴⁾.
- (9) Med postopkom prodaje je posredovalo več tretjih oseb, romunski organi pa so predložili pripombe o vsakem od teh posredovanj.
- (10) Romuniji je bila 26. januarja 2018 poslana dodatna zahteva za informacije, na katero je odgovorila 16. maja 2018.

2. OZADJE

2.1 Upravičenec

- (11) Podjetje Oltchim je eno največjih petrokemičnih podjetij v Romuniji in Jugovzhodni Evropi. Romunska država (trenutno prek ministrstva za gospodarstvo) ohranja kontrolni delež v podjetju v višini 54,8 %.
- (12) Podjetje Oltchim proizvaja predvsem tekočo kavstično sodo, poliole na osnovi propilen oksida, snovi za mehčanje materialov in oksoalkohole. Je največji proizvajalec tekoče kavstične sode na evropskem trgu (njegov tržni delež v EU je leta 2015 znašal 41 %), edini proizvajalec kavstične sode v granulah v Srednji Evropi ter edini proizvajalec polivinil klorida in polietrov v Romuniji in tretji v Evropi. Podjetje več kot 74 % svoje proizvodnje izvozi v Evropo in druge dele sveta ⁽⁵⁾.
- (13) Podjetje Oltchim je glavni industrijski delodajalec v regiji Vâlcea (romunska regija, ki prejema pomoč na podlagi člena 107(3)(a) PDEU). Leta 2015 je imelo 2 208 zaposlenih, od tega 1 982 v obratu v kraju Râmnicu Vâlcea in 226 v obratu petrokemične službe Pitești v občini Bradu.

⁽³⁾ Prim. sprotno opombo 1.

⁽⁴⁾ GD za konkurenco je skupaj prejel sedem poročil o strukturi sredstev podjetja Oltchim in njihovi prodaji, od katerih je vsako zajemalo drugo obdobje postopka prodaje, in sicer: „prvo poročilo“ (julij 2016–23. januar 2017), „drugo poročilo“ (23. januar–30. marec 2017), „tretje poročilo“ (30. marec–21. julij 2017), „četrto poročilo“ (21. julij–15. september 2017), „peto poročilo“ (16. september–17. november 2017), „šesto poročilo“ (17. november 2017–18. januar 2018) in „sedmo poročilo“ (18. januar–16. julij 2018).

⁽⁵⁾ Podatki iz predloženih informacij Romunije z dne 23. oktobra 2015.

2.2 Dejstva

2.2.1 Javni dolg podjetja Oltchim in neuspešni poskusi privatizacije (1995–2011)

- (14) Podjetje Oltchim se je že dolgo spopadalo z gospodarskimi težavami. V obdobju 1995–2000 je najelo vrsto komercialnih posojil, zavarovanih z državnimi jamstvi. Ko posojil ni moglo vrniti, so banke navedena jamstva uveljavile. Leta 2002 je ministrstvo za finance dolg podjetja Oltchim, ki je izhajal iz državnih jamstev, preneslo na romunsko agencijo za privatizacijo (v nadaljnjem besedilu: organ AAAS⁽⁶⁾). Ministrstvo za finance je do decembra 2006 še naprej plačevalo na podlagi državnih jamstev ter na organ AAAS znova preneslo vse terjatve, ki so izhajale iz naknadnih plačil, izvedenih na podlagi uveljavljenih jamstev.
- (15) V obdobju 2007–2012 se je finančni položaj podjetja Oltchim poslabšal. Njegovi računovodski izkazi so sistematično izkazovali vse večjo izgubo iz poslovanja, skupne izgube in negativna lastna sredstva. Dne 31. decembra 2012 (pred začetkom postopka zaradi insolventnosti) so izkazovali izgubo iz poslovanja v višini 62,9 milijona EUR, čisto izgubo v višini 127,8 milijona EUR in skupne izgube v višini 383 milijonov EUR.
- (16) Romunija je poskušala večkrat privatizirati podjetje Oltchim (v letih 2001, 2003, 2006, 2007 in 2008), a neuspešno.
- (17) Natančneje, leta 2001 je država s kanadskim rudarskim podjetjem Exall Resources s pogajanjem dosegla sporazum in podpisala prodajo 53,2-odstotnega deleža. A ker kupec ni plačal vrednosti delnic (10 milijonov USD ali približno 8,9 milijona EUR⁽⁷⁾) ter ni zagotovil obljubljenih tehnoloških in okoljskih naložb, prodaja ni bila izpeljana⁽⁸⁾. Leta 2002 se je država odločila za nov poziv za privatizacijo, pri čemer se je odločila za pretvorbo terjatev agencije AVAS (predhodnica organa AAAS) v lastniški kapital. Vendar je bil rok za predložitev ponudb dvakrat preložen, ponudba pa je bila leta 2003 zaradi nasprotovanja potencialnega vlagatelja in manjšinskih delničarjev, tudi s tožbo pred sodiščem, preklicana⁽⁹⁾. Romunski organi so nato v letih 2006 in 2008 znova poskusili privatizirati podjetje skupaj z dolgom, saj je bila pretvorba dolga, ki je bila leta 2003 prvotno odobrena, leta 2006 razveljavljena. A po navedbah romunskih organov pod takimi pogoji podjetja ni želel kupiti noben vlagatelj⁽¹⁰⁾.

2.2.2 Sklep Komisije iz leta 2012

- (18) Komisija je s sklepom iz leta 2012 odločila, da načrtovana pretvorba dolga do organa AAAS v višini 1 049 milijonov RON⁽¹¹⁾ (približno 231 milijonov EUR) v lastniški kapital ne pomeni državne pomoči. Ta sklep je temeljil na trdni zavezi Romunije, dani v dveh dopisih takratnih predsednikov vlade⁽¹²⁾, da bo najpozneje do konca maja 2012 privatizirala celotni javni delež, ki je izhajal iz pretvorbe dolga.
- (19) Komisija je stališče oblikovala po kritični analizi poročil, ki so ju pripravili neodvisna svetovalci⁽¹³⁾ in so ju romunski organi predložili med postopkom. V navedenih poročilih je bil izkupiček od likvidacije podjetja Oltchim primerjan z izkupičkom od privatizacije. V scenariju z likvidacijo je bila vrednost sredstev podjetja Oltchim ocenjena na 692 055 000 RON (152,2 milijona EUR), tj. 264 119 000 RON za zastavljeno premoženje in 427 936 000 RON za nezastavljeno premoženje⁽¹⁴⁾.

⁽⁶⁾ Takrat je bil dolg prenesen na romunsko agencijo „AVAB“ (Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Bancare – agencija za izterjavo bančnih sredstev), ki je bila maja 2004 združena z agencijo za privatizacijo APAPS (agencija za privatizacijo in upravljanje državnega lastništva) in preimenovana v AVAS (Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului – agencija za kapitalizacijo državnih sredstev), decembra 2012 pa v AAAS (agencija za upravljanje državnih sredstev).

⁽⁷⁾ Leta 2001 je povprečni menjalni tečaj med eurom in ameriškim dolarjem znašal 1 EUR = 0,89 USD.

⁽⁸⁾ Glej članek, dostopen na spletni strani: <http://www.zf.ro/companii/inca-o-privatizare-esuata-2994230>.

⁽⁹⁾ Glej članek, dostopen na spletni strani: <http://www.zf.ro/companii/apaps-o-ia-de-la-capat-in-povestea-de-privatizare-a-oltchim-2969252>.

⁽¹⁰⁾ Glej uvodno izjavo 28 in naslednje sklepa Komisije z dne 15. septembra 2009 o začetku postopka preiskave v zvezi s podpornimi ukrepi v korist podjetja Oltchim SA Râmnicu Vâlcea, ki je na voljo na spletnem naslovu: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/233028/233028_1337483_956_3.pdf.

⁽¹¹⁾ 538 milijonov RON dolga in 511 milijonov RON obresti, obračunanih od 1. januarja 2007 do 31. decembra 2011.

⁽¹²⁾ Romunski predsednik vlade Emil Boc je z dopisom z dne 21. oktobra 2011 izrazil trdno zavezo romunske vlade, da bo v celoti privatizirala podjetje Oltchim, vključno s celotnim lastniškim deležem, ki bi po pretvorbi dolga pripadal državnim organom. Napoved privatizacije naj bi bila javno objavljena konec marca 2012, privatizacija pa naj bi bila zaključena do konca maja 2012. Z dopisom z dne 16. februarja 2012 je novi romunski predsednik vlade Mihai-Răzvan Ungureanu znova potrdil te zaveze.

⁽¹³⁾ Likvidacijsko poročilo podjetja Raiffeisen iz februarja 2011 (posodobljeno oktobra 2011) (v nadaljnjem besedilu: poročilo podjetja Raiffeisen iz leta 2011) in ocenjevalno poročilo svetovalnega podjetja Romcontrol Bucharest SA iz marca 2011.

⁽¹⁴⁾ Poročilo podjetja Raiffeisen iz leta 2011 (februarja), preglednica na straneh 16 in 17.

- (20) Po navedbah iz poročila podjetja Raiffeisen iz leta 2011 bi organ AAAS po scenariju z likvidacijo zbral približno 105,4 milijona RON (približno 23 milijonov EUR), kar pomeni 12 % njegovih celotnih terjatev.
- (21) Ta znesek je bil primerjan z vrednostjo terjatev organa AAAS v scenariju pretvorbe dolga in privatizacije. V tem scenariju je bila tržna vrednost podjetja Oltchim ocenjena na od 28 milijonov EUR do 97 milijonov EUR, odvisno od metode, uporabljene za oceno vrednosti podjetja. Po pretvorbi dolga v lastniški kapital in posledični privatizaciji bi organ AAAS pridobil med 22,9 milijona EUR in 79,5 milijona EUR ⁽¹⁵⁾.
- (22) Na podlagi te primerjave je Komisija ugotovila: „da priglašeni ukrep (pretvorba dolga, ki ji sledi popolna privatizacija), če bi bilo podjetje v celoti privatizirano kmalu po pretvorbi dolga, ne pomeni prednosti za podjetje Oltchim, saj ukrep omogoča javnemu upniku, agenciji AVAS [AAAS], večjo izterjavo dolga kot v primeru likvidacije. Komisija v zvezi s tem ugotavlja zavezanost romunskih organov glede popolne privatizacije podjetja do 31. maja 2012.“ ⁽¹⁶⁾
- (23) Vendar podjetje Oltchim ni pretvorilo terjatev organa AAAS v lastniške deleže, kot je bilo odobreno s sklepom Komisije iz leta 2012. Avgusta 2012 se je proizvodnja ustavila, saj glavni dobavitelj elektrike, podjetje Electrica S. A. (v nadaljnjem besedilu: podjetje Electrica), podjetju Oltchim ni več hotelo zagotavljati storitev, ne da bi za to prejelo plačilo
- (24) Takoj ko je podjetje Oltchim prenehalo delovati, so romunski organi začeli javnosti jasno kazati, da so za rešitev podjetja pripravljeni narediti vse. Le nekaj dni pred datumom privatizacije je takratni romunski minister za gospodarstvo izjavil, da bo proizvodnja v podjetju znova stekla čez dva do štiri tedne. Dejal naj bi, da se je „pogovarjal s poslovodstvom kompleksa, ki ima načrt za ponovni zagon naprav“ ⁽¹⁷⁾.
- (25) Postopek privatizacije je 22. septembra 2012 propadel, pri čemer je v zvezi z njim pred nacionalnimi sodišči potekalo več zadev ⁽¹⁸⁾.

2.2.3 Položaj podjetja Oltchim po neuspešni privatizaciji dne 22. septembra 2012

- (26) Finančni položaj podjetja Oltchim se je po neuspešni privatizaciji še poslabšal. Takoj po neuspešni privatizaciji so romunski organi ponovili, da so za rešitev podjetja pripravljeni narediti vse potrebno ⁽¹⁹⁾.
- (27) 1. oktobra 2012 je bila predstavljena nova strategija za pripravo delovanja podjetja Oltchim, vključno s finančno podporo v obliki pomoči za reševanje. V članku, ki je izšel v tistem času, je takratni romunski predsednik vlade pojasnil, da postopek privatizacije ni bil uspešen, ter dodal, da „je treba danes pojasniti rezervni načrt za ponoven zagon poslovanja, ohranitev delovnih mest in pripravo novega postopka privatizacije pod zelo drugačnimi, znatno boljšimi pogoji“ ⁽²⁰⁾. V tem smislu je še napovedal dogovor, ki se pripravlja z različnimi upniki za rešitev podjetja: „Načrt za ponovni zagon podjetja Oltchim bo predstavljen v četrtek in bo vseboval naslednje korake za obrat v Pălcoi [...] Minister za gospodarstvo, trgovino in poslovno okolje [...] ter minister za finance bosta začela uradne pogovore z vsemi glavnimi upniki, tj. agencijo AVAS, podjetjem Electrica in tremi bankami, ki so glavne upnice podjetja Oltchim: BCR, Banca Transilvania in CEC. Skupaj z njimi bomo v četrtek predstavili načrt za ponovni zagon podjetja, v katerem bodo jasno navedeni potrebni koraki za novo poslovodstvo podjetja za financiranje ponovnega zagona proizvodnje, obdobje delovanja, plačilo neizplačanih plač ter priprave na privatizacijo, do katere bo najverjetneje prišlo leta 2013, in sicer pod drugačnimi pogoji, pod katerimi poteka zdaj.“ ⁽²¹⁾

⁽¹⁵⁾ Glej tabelo 7 v sklepu Komisije iz leta 2012.

⁽¹⁶⁾ Odstavek 153 sklepa Komisije iz leta 2012.

⁽¹⁷⁾ Glej na primer članke z dne 19. septembra 2012, ki so na voljo na spletnem naslovu <http://economie.hotnews.ro/stiri-companii-13255610-ministrul-economiei-daniel-chitoiu-din-informatiile-noastre-deja-mai-multi-investitori-interesati-depuna-ofertele-pentru-combinat-firme-din-vest.htm?nomobile=>.

⁽¹⁸⁾ Glej odgovor Romunije na začetek preiskave Komisije, pripombe z dne 15. junija 2016, odstavke 64.

⁽¹⁹⁾ Glej na primer: http://www.bursa.ro/oltchim-a-incheiat-cu-pierderi-de-396-milioane-lei-195247&s=companii_afaceri&articol=195247.html; http://www.bursa.ro/memorandum-pentru-finantarea-oltchim-190490&s=piata_de_capital&articol=190490.html; <http://www.sitevechi.impactreal.ro/2012111813712/Ministerul-Economiei-va-aplica-un-program-de-restructurare-a-Oltchim-in-vederea-privatizarii.html>; <http://www.ziare.com/social/angajati/salariatii-de-la-oltchim-au-renuntat-la-pichetarea-ministerului-economiei-1201772>.

⁽²⁰⁾ Glej članek z dne 1. oktobra 2012, ki je na voljo na spletnem naslovu: <https://www1.agerpres.ro/politica/2012/10/01/victor-ponta-amcerut-ca-abordarea-fata-de-oltchim-sa-fie-complet-schimbata-joi-vom-prezenta-planul-de-relansare-21-19-23>.

⁽²¹⁾ Glej članek z dne 1. oktobra 2012, ki je na voljo na spletnem naslovu: <https://www1.agerpres.ro/politica/2012/10/01/victor-ponta-amcerut-ca-abordarea-fata-de-oltchim-sa-fie-complet-schimbata-joi-vom-prezenta-planul-de-relansare-21-19-23>.

- (28) Državni sekretar na ministrstvu za gospodarstvo je 17. oktobra 2012 medijem sporočil, da bodo nekateri deli podjetja Oltchim začeli znova obratovati že čez nekaj dni ter da namerava vlada podjetju dodeliti 20 milijonov EUR pomoči za reševanje ⁽²²⁾.
- (29) Podjetju Oltchim je 24. oktobra 2012 uspelo znova zagnati proizvodnjo zaradi spremenjenih pogojev trgovanja, ki sta mu jih odobrila dva javna dobavitelja (CET Govora in Salrom, nacionalno podjetje za pridelavo soli) ⁽²³⁾:
- podjetje CET Govora je s podjetjem Oltchim 15. septembra 2012 podpisalo novo pogodbo o dobavi električne energije in se nato strinjalo, da bo povečalo dobavo električne energije (najprej od 25. oktobra 2012, nato od 12. novembra 2012), potem pa še, da bo od 1. januarja 2013 še naprej dobavljalo elektriko. Zdi se, da so bile te spremembe pogodbenega razmerja s podjetjem Oltchim posledica izvajanja več odločb ⁽²⁴⁾, ki jih je okrožni svet Vâlcee izdal za zagotovitev dobave električne energije podjetju Oltchim;
 - Salrom, nacionalno podjetje za pridelavo soli (v nadaljnjem besedilu: podjetje Salrom), je odobrilo odložitev plačil za svoje dobave.
- (30) Minister za gospodarstvo je 15. novembra 2012 medijem zagotovil, da je vlada odločena ohraniti podjetje Oltchim: „Zamisel o insolventnosti bi bila opuščena, če bi sklenili dogovor z glavnimi upniki. Zato smo z velikimi upniki podjetja Oltchim sklenili dogovor o reorganizaciji, nadzorovanem prestrukturiranju – da se ne bi jutri zjutraj zbudili in bi nas čakali veliki upniki – banke, zasebni upniki, trgovci, dobavitelji surovin –, ki bi zahtevali insolventnost podjetja Oltchim. S tem dogovorom želimo podjetje Oltchim ponovno zagnati, rešiti in nadzorovano prestrukturirati s soglasjem upnikov.“ ⁽²⁵⁾
- (31) Ministrstvo za finance, ministrstvo za gospodarske zadeve, ministrstvo za promet in infrastrukturo, organ AAAS in romunska agencija za privatizacijo industrije OPSPI ⁽²⁶⁾ so 23. novembra 2012 podpisali memorandum o soglasju (v nadaljnjem besedilu: memorandum) z upniki podjetja Oltchim, tj. različnimi zasebnimi bankami in bankami v državni lasti ter podjetji v državni lasti, kot so Electrica, Salrom, CFR Marfă SA. Podpisnice memoranduma so se strinjale, da bosta ministrstvo za gospodarstvo in agencija OPSPI najpozneje 1. januarja 2013 ustanovila namensko družbo, prosto dolgov in v celoti z državnim kapitalom (Oltchim SPV), tako da bi lahko banke varno zagotovile potrebno podporo za financiranje za ponovni zagon proizvodnje v podjetju Oltchim. V zvezi s tem je vlada z izrednim odlokom št. 59/2012 ministrstvu za gospodarske zadeve naročila, naj začne pravne postopke za ustanovitev namenske družbe.
- (32) Memorandum in njegovi cilji so se ohranili, a ministrstvo za gospodarske zadeve je začasno opustilo načrte za kratkotrajno ustanovitev namenske družbe Oltchim SPV. Namesto tega je podjetje Oltchim na lastno pobudo 30. januarja 2013 začelo postopek zaradi insolventnosti, ki se ureja z zakonom št. 85/2006 (v nadaljnjem besedilu: insolvenčni zakon).

2.2.4 Postopek zaradi insolventnosti podjetja Oltchim od 30. januarja 2013

2.2.4.1 Pravni okvir: romunski insolvenčni zakon

- (33) Insolvenčni zakon določa kolektivni postopek za kritje odgovornosti insolventnega dolžnika.
- (34) Ko podjetje začne kolektivni postopek zaradi insolventnosti, se pooblastilo za odločanje v zvezi z upravljanjem navedenega podjetja z delničarjev prenese na posebnega upravitelja, ki bi moral delovati v najboljšem interesu podjetja ⁽²⁷⁾. Po odvzemu pravic do upravljanja podjetje zastopa in vodi stečajni ali likvidacijski upravitelj, ki ga določi sodišče, odvisno od izbrane možnosti. Pooblastila posebnega upravitelja se nato zmanjšajo na zastopanje najboljših interesov delničarjev.

⁽²²⁾ Glej na primer članek z dne 17. oktobra 2012, ki je na voljo na spletnem naslovu: <http://economie.hotnews.ro/stiri-companii-13431372-daniel-chitoiu-spune-luni-reporni-productia-una-dintre-sectiile-oltchim.htm>.

⁽²³⁾ Pripombe Romunije z dne 11. marca 2013 in 7. februarja 2013.

⁽²⁴⁾ Odločba št. 27 z dne 31. avgusta 2012, odločba št. 58 z dne 31. oktobra 2012, odločba št. 61 z dne 16. novembra 2012, odločba št. 86 z dne 28. decembra 2012.

⁽²⁵⁾ Glej članek, dostopen na spletnem naslovu: <http://economie.hotnews.ro/stiri-companii-13622312-exclusiv-daniel-chitoiu-compania-oltchim-pregatita-pentru-noua-privatizare-urma-aplicarii-unui-plan-restructurare-care-presupune-externalizarea-unor-activitati-servicii-conexe.htm>.

⁽²⁶⁾ Urad za udeležbo države pri privatizaciji industrije (Oficiulul Participatorilor Statului si Privatizării in Industrie).

⁽²⁷⁾ Člen 18 insolvenčnega zakona.

- (35) Generalna skupščina delničarjev podjetja imenuje posebnega stečajnega upravitelja, ki ga mora potrditi tudi sodišče (t. i. stečajni upravitelj, ki ga imenuje sodišče). V roku, ki ga določi stečajni sodnik (sodnik s posebnimi pooblastili v stečajnih postopkih in postopkih zaradi insolventnosti), stečajni ali likvidacijski upravitelj, ki ga imenuje sodišče, pripravi poročilo z razlogi in okoliščinami, ki so privedli do insolventnosti dolžnika, ter ga predloži stečajnemu sodniku ⁽²⁸⁾. V poročilu je natančno navedeno, ali obstajajo možnosti za reorganizacijo dejavnosti dolžnika, če jih ni, pa so navedeni razlogi, zakaj ne. Če reorganizacija ni mogoča, bi moral stečajni upravitelj, ki ga imenuje sodišče, predlagati stečajni postopek. Če stečajni upravitelj, ki ga imenuje sodišče, navede, da je obnovev dejavnosti dolžnika na podlagi sodnega načrta reorganizacije (v nadaljnjem besedilu: načrt reorganizacije ali načrt) mogoča, navede tudi, kdo pripravi načrt reorganizacije (dolžnik ali pa stečajni upravitelj, ki ga imenuje sodišče, in sicer sam ali skupaj z enim ali več upniki).
- (36) Po začetku postopka so vse terjatve upnikov zaustavljene, novih ni mogoče sprožiti ⁽²⁹⁾. Noben ponudnik storitev (električna energija, plin, voda, telefonija) ne sme spremeniti, zavrniti ali začasno prekiniti zagotavljanja svojih storitev, če je dolžnik v vlogi vezane stranke ⁽³⁰⁾.
- (37) Stečajni upravitelj, ki ga imenuje sodišče, upnike pozove, naj v zakonskem roku, ki ga na začetku postopka zaradi insolventnosti določi stečajni sodnik, prijavijo terjatve do dolžnika. Nato navedeni stečajni upravitelj na tej podlagi pripravi tako imenovani predhodni seznam upnikov. Tak seznam vsebuje dve glavni kategoriji upnikov: zavarovane upnike (upniki s terjatvami, ki jih imajo subjekti, ki uveljavljajo zavarovanje za blago s premoženjem dolžnika, ne glede na to, ali je to glavni dolžnik ali tretji porok za osebe, ki koristijo zavarovanja) in nezavarovane upnike (upniki s terjatvami, ki terjatev nimajo zavarovanih s premoženjem dolžnika). Druge kategorije terjatev, ki se vključijo na seznam, so: plače in proračun kot upnik.
- (38) Dolžnik, upniki in vse druge zainteresirane strani se lahko pri stečajnem sodniku pritožijo v zvezi s predhodnim seznamom upnikov ⁽³¹⁾. Ko so pritožbe rešene, stečajni upravitelj, ki ga imenuje sodišče, sestavi končni seznam upnikov, na katerem so navedeni znesek, prednostna razvrstitev in status vsake terjatve (zavarovana ali nezavarovana), ter ga nato sodišču pošlje v odobritev. Ko so rešene vse pritožbe, seznam postane dokončen.
- (39) Insolvenčni zakon predvideva dva alternativna postopka:
- (a) **sodno reorganizacijo** (členi 94–105 insolvenčnega zakona, ki jih urejajo pravila o splošnem postopku), katere cilj je reorganizacija dejavnosti dolžnika, da bi se poplačale terjatve v skladu z načrtom poplačila terjatev, ali
- (b) **stečajni postopek** (členi 107–129 insolvenčnega zakona, ki jih urejajo pravila o poenostavljenem postopku), v okviru katerega se dejavnost dolžnika skrči le na tisto, kar je nujno za likvidacijo, da bi se dolg poplačal s prodajo sredstev in izterjavo terjatev.
- (40) Sodna reorganizacija je postopek, ki se uporabi za dolžnika za poplačilo njegovih dolgov po reorganizaciji njegovih dejavnosti in v skladu z načrtom poplačila. Ta postopek pomeni pripravo, odobritev, izvajanje in upoštevanje načrta reorganizacije, ki lahko kot celota ali ločeno določa: (a) operativno in/ali finančno prestrukturiranje dolžnika; (b) prestrukturiranje podjetja s spremembo strukture delniškega kapitala ali (c) omejitve dejavnosti z likvidacijo nekaterih sredstev.
- (41) Stečajni upravitelj, ki ga imenuje sodišče, pripravi načrt reorganizacije in seznam upnikov ter ju pošlje sodišču v odobritev. Načrt morajo obravnavati in potrditi tudi upniki. Insolvenčni zakon določa naslednje posebne kategorije terjatev, ki glasujejo ločeno: (a) zavarovane terjatve, (b) terjatve iz naslova plač, (c) proračunske terjatve, (d) nezavarovane terjatve, ugotovljene na podlagi člena 96(1), tj. tako imenovani bistveni dobavitelji, (e) druge nezavarovane terjatve ⁽³²⁾.

⁽²⁸⁾ Člen 59 insolvenčnega zakona.

⁽²⁹⁾ Člen 36 insolvenčnega zakona.

⁽³⁰⁾ Člen 38 insolvenčnega zakona.

⁽³¹⁾ Člen 73 insolvenčnega zakona.

⁽³²⁾ Člen 100(3) insolvenčnega zakona.

- (42) V skladu s členoma 100 in 101 insolvenčnega zakona:
- (a) se načrt šteje za sprejet, če zanj glasuje absolutna večina kategorij upnikov, če je načrt sprejela najmanj ena od prikrajšanih kategorij ⁽³³⁾;
 - (b) se načrt šteje za sprejet s strani kategorije upnikov, če ga je zadevna kategorija upnikov sprejela z absolutno večino vrednosti terjatev, ki spadajo v zadevno kategorijo;
 - (c) vsaka terjatev ima glasovalno pravico, ki jo imetnik uveljavlja za tisto kategorijo terjatev, ki vključuje zadevno terjatev;
 - (d) vsaka prikrajšana kategorija upnikov, ki zavrne načrt, se v okviru načrta obravnava pravično in enakopravno.
- (43) V skladu z opredelitvijo v členu 3(21) insolvenčnega zakona izraz „pikrajšana kategorija“ pomeni kategorijo terjatev, za katero načrt reorganizacije določa najmanj eno od naslednjih sprememb:
- (a) zmanjšanje zneska terjatve;
 - (b) zmanjšanje zavarovanj ali drugih dodatkov, kot je sprememba razporeda plačila v škodo upnika;
 - (c) vrednost, popravljena z referenčno obrestno mero Narodne banke Romunije, razen če je drugače določeno v pogodbi v zvezi z zadevno terjatvijo ali v posebnih zakonih, je nižja od vrednosti, evidentirane na konsolidiranem seznamu terjatev.
- (44) Ko začne veljati sklep o potrditvi načrta, se v skladu z njim reorganizira dejavnost dolžnika, terjatve in pravice upnikov in drugih zadevnih strank pa se popravijo glede na načrt. Če načrt ni potrjen, stečajni sodnik odredi takojšnji začetek stečajnega postopka.
- (45) Stečajni postopek pomeni likvidacijo sredstev dolžnika za poplačilo obveznosti, temu pa sledi izbris dolžnika iz registra.
- (46) V skladu s členom 107 insolvenčnega zakona se stečajni postopek zoper dolžnika začne v naslednjih primerih:
- (a) na zahtevo dolžnika, in sicer tako, da ta pri stečajnem sodniku vložil zahtevo za takojšnji stečaj, ali
 - (b) če je dolžnik sprva izrazil namero o reorganizaciji, a ni predlagal načrta reorganizacije ali pa predlagani načrt ni bil sprejet in potrjen.
- (47) Med stečajnim postopkom obstajata dve kategoriji sredstev, ki jih je mogoče prodati (zastavljeno/zavarovano premoženje in nezastavljeno/nezavarovano premoženje), in s tem dva načina porazdelitve zneskov, prejetih s prodajo, med upnike (člen 121 za zastavljeno premoženje in člen 123 za nezastavljeno premoženje ter za morebitni presežek, ki ostane od prodaje zastavljenega premoženja). Likvidacija se začne takoj po tem, ko likvidator popiše sredstva iz dolžnikovega premoženja. Sredstva je mogoče prodati skupaj – kot operativno skupino – ali posebej. Odvisno od okoliščin primera in če je to mogoče, se sredstva dolžnika vrednotijo posebej in skupaj kot funkcionalna skupina.
- (48) V skladu s členom 121 insolvenčnega zakona se sredstva od prodaje zastavljenega premoženja dolžnika porazdelijo, kot sledi: (1) pristojbine, koleki in drugi stroški, povezani s prodajo navedenih sredstev, vključno z izdatki, nastalimi z ohranjanjem in upravljanjem takih sredstev, in nadomestilom za likvidatorje, ter (2) terjatve zavarovanih upnikov.
- (49) Če sredstva od prodaje zastavljenega premoženja ne zadostujejo za popolno poplačilo zavarovanih upnikov, imajo ti za razliko nezavarovane terjatve. Če po poplačilu zavarovanih upnikov ostane presežek, se ta porazdeli med nezavarovane upnike.

⁽³³⁾ Člen 3(21) insolvenčnega zakona.

- (50) V skladu s členom 123 insolvenčnega zakona se terjatve poplačajo, kot sledi: (1) pristojbine, koleki in drugi izdatki, povezani s postopkom, (2) terjatve iz naslova plač, (3) krediti, ki so jih kreditne institucije odobrile po začetku postopka, in terjatve, ki izhajajo iz ohranjanja dejavnosti dolžnika po začetku postopka (tekoči dolгови), (4) proračunske terjatve, (5–7) druge terjatve (kot so dodatki za otroke, dodatki za družine, bančna posojila), (8) druge nezavarovane terjatve.

2.2.4.2 Priprava in odobritev načrta reorganizacije podjetja Oltchim

- (51) S sklepom upnikov na seji 15. aprila 2013 sta bila kot stečajna upravitelja podjetja Oltchim (v nadaljnjem besedilu: konzorcij) imenovana Rominsolv S.p.r.l. in B.D.O. – Business Restructuring S.p.r.l. (v nadaljnjem besedilu: R/BDO). To imenovanje je sodišče potrdilo 13. maja 2013.
- (52) Podjetje Oltchim je na sodni obravnavi 19. junija 2013 napovedalo, da namerava začeti sodno reorganizacijo in poplačati terjatve z načrtom reorganizacije. Ta zahteva je temeljila na „poročilu o vzrokih za insolventnost“, ki ga je konzorcij pripravil v skladu s členom 59(1) do (3) insolvenčnega zakona. V poročilu o vzrokih za insolventnost je bilo navedeno, da obstaja realna možnost učinkovite reorganizacije dejavnosti dolžnika na podlagi načrta reorganizacije pod nadzorom sodišča, ki ga je dolжник nameraval pripraviti in predložiti sodišču.
- (53) Stečajna upravitelja, ki ju je imenovalo sodišče, sta 3. junija 2013 podjetju Winterhill S.r.l. naložila oceno tržne vrednosti in likvidacijske vrednosti sredstev podjetja Oltchim (v nadaljnjem besedilu: poročilo podjetja Winterhill), ki je bila nujna za pripravo načrta poplačila.
- (54) Podjetje Winterhill S.r.l. je tržno vrednost sredstev podjetja Oltchim in njihovo likvidacijsko vrednost določilo v skladu z mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti, kot sledi:
- (a) tržna vrednost je: „znesek, za katerega bi voljan kupec in voljan prodajalec na dan ocenjevanja lahko zamenjala sredstvo v okviru posla po objektivno določeni ceni, po ustreznem obdobju trženja, pri čemer sta tako prodajalec kot kupec delovala seznanjeno, preudarno in brez prisile“;
- (b) likvidacijska vrednost (ali vrednost prisilne prodaje) je: „znesek, ki bi ga bilo mogoče razumno dobiti s prodajo sredstev v krajšem času od obdobja trženja, potrebnega za skladnost z opredeljeno tržno vrednostjo“.
- (55) Podjetje Winterhill je v poročilu različne razrede sredstev podjetja Oltchim ⁽³⁴⁾ ocenilo z različnimi metodami ocenjevanja, odvisno od vrste ocenjenih sredstev (metoda tržne primerjave ali metoda neto nadomestitvenih stroškov).
- (56) V zvezi z oceno osnovnih sredstev (obraci, oprema in stroji) sta v poročilu podjetja Winterhill ocenjeni tako imenovana *in situ* tržna vrednost in *ex situ* tržna vrednost. Skladno z navedenim poročilom *in situ* tržna vrednost pomeni, da je obrat popolnoma operativen za nadaljnjo uporabo na kraju samem. Pri tej vrednosti se upoštevajo stroški inštalacij, tj. električnih in mehaničnih, ki so pri takih obratih znatni. *Ex situ* tržna vrednost pomeni, da obrat ni operativen, posamezna sredstva pa se ocenijo z vidika njihove odstranitve na stroške kupca. V primeru podjetja Oltchim električni in strojni opremljeni ni bila pripisana večja vrednost, odvisno od kompleksnosti opreme pa naj bi celo negativno vplivala na vrednost sredstva. Likvidacijska vrednost osnovnih sredstev je bila v poročilu podjetja Winterhill opredeljena kot *ex situ* tržna vrednost, zmanjšana za vrednost stroškov, ocenjenih za demontažo in odstranitev iz prostorov podjetja. Ta vrednost je vključevala oceno stroškov za čiščenje sredstev in njihovo pripravo za prodajo, ki naj bi bili v primeru podjetja Oltchim po pričakovanjih precejšnji zaradi onesnaževanja in veliko nevarnih snovi, ki so se uporabljale v obratih. Vključevala je tudi dodelitve za stroške trženja, stroške s prodajo, honorarje za prodajalce in stroške udeleženega osebja.
- (57) Podjetje Winterhill S.r.l. je ocenjevanje končalo 20. julija 2013. V poročilu je tržno vrednost podjetja Oltchim ocenilo na 293,7 milijona EUR (približno 1 270 milijonov RON), likvidacijsko vrednost pa na 141 milijonov EUR (636 milijonov RON), od tega 108 milijonov EUR (491 milijonov RON) za zavarovana sredstva in približno 32 milijonov EUR (145 milijonov RON) za nezavarovana sredstva ⁽³⁵⁾.

⁽³⁴⁾ V poročilu se razlikuje med naslednjimi razredi sredstev: (i) osnovna sredstva – zemljišče, (ii) osnovna sredstva – zgradbe in posebne konstrukcije, (iii) osnovna sredstva – obrati, oprema, stroji, (iv) zaloge, (v) finančna sredstva, (vi) neopredmetena sredstva – blagovna znamka, ugled, trgovske znamke in patenti ter (vii) tekoče naložbe.

⁽³⁵⁾ Za tržno vrednost glej Prilogo 1C k poročilu. Za likvidacijsko vrednost glej Prilogo 1D k poročilu.

- (58) Poročilo podjetja Winterhill je bilo na zboru upnikov predstavljeno 2. decembra 2013 in odobreno 4. decembra 2013. Sprva je organ AAAS dvomil o oceni v poročilu in se pritožil proti sklepu zbora upnikov, s katerim je bilo to poročilo potrjeno. Sodišče je zato odobrilo ponovno preverjanje ocenjevalnega poročila in na koncu zavrglo pritožbo organa AAAS ter obenem opozorilo, da organ AAAS svojega glasovanja o načrtu ni pogojeval z izidom ponovnega preverjanja zadevnega poročila ⁽³⁶⁾.
- (59) Stečajna upravitelja, ki ju je imenovalo sodišče, sta na podlagi poročila podjetja Winterhill julija 2013 pripravila načrt reorganizacije za podjetje Oltchim. Glavni namen načrta je bil poiskati novega vlagatelja, ki bi prevzel sredstva/poslovanje podjetja. Prodaja bi bila mogoča v okviru katere koli od treh predlaganih možnosti:

prva možnost – ustanovitev novega subjekta (Oltchim SPV) in prenos vseh donosnih sredstev s podjetja Oltchim SA na podjetje Oltchim SPV; prodaja delnic podjetja Oltchim SPV:

- (60) Oltchim SPV naj bi bilo podjetje brez dolgov. Prevzelo bi delujoč del podjetja Oltchim SA in poslovalo naprej ⁽³⁷⁾. Podjetje Oltchim SPV je v 100-odstotni lasti podjetja Oltchim SA in namenjeno prodaji vlagatelju čez eno do tri leta. Cena za prodajo delnic podjetja Oltchim SPV je bila ocenjena na 306 milijonov EUR, najnižja začetna cena pa naj bi bila določena nad navedenim zneskom. Ta cena je bila ocenjena na podlagi tržne vrednosti v višini 293,7 milijona EUR, določene v poročilu podjetja Winterhill ⁽³⁸⁾.
- (61) Glede na to, da je bila za nekatera sredstva, prenesena na podjetje Oltchim SPV, izdana hipoteka v korist nekaterih upnikov podjetja Oltchim SA, se bo predmet zavarovanja nadomestil z delnicami, ki jih bo podjetje Oltchim SPV izdalo glede na zneske zavarovanja. Zavarovani upniki bi se tako lahko (v desetih dneh po tem, ko stečajni sodnik potrdi načrt reorganizacije) odločili za odstranitev obstoječih zavarovanj na sredstvih ob popolnem plačilu cene delnic podjetja Oltchim SPV.
- (62) Upniki podjetja Oltchim naj bi bili poplačani v skladu z zneski, določenimi v načrtu poplačila (glej preglednico 3 spodaj).

druga možnost – pretvorba terjatev v lastniške deleže:

- (63) Upniki podjetja Oltchim bi lahko svoje terjatve pretvorili v lastniške deleže (delnice podjetja Oltchim SA) sorazmerno in v skladu z zneski, določenimi v načrtu poplačila (glej preglednico 3 spodaj); ali

tretja možnost – pretvorba dolga v sredstva:

- (64) Nekaj dolgov do države bi bilo poplačanih z brezplačnim prenosom sredstev podjetja Oltchim SA, tj. zemljišča, zgradba.
- (65) V načrtu sta bila predvidena dva scenarija za nadaljevanje dejavnosti podjetja Oltchim, in sicer:
- (a) **scenarij A:** poslovanje podjetja Oltchim se bo nadaljevalo s ponovnim zagonom obrata za oksoalkohole, za kar ni potrebno zunanje financiranje;
- (b) **scenarij B:** poslovanje podjetja Oltchim bo okrepljeno s ponovnim zagonom obrata za anhidrid ftalno kislino-DOP s pomočjo zunanjega financiranja.
- (66) V načrtu je opredeljeno obdobje izvajanja, tj. tri leta po tem, ko sodnik potrdi načrt. V navedenem obdobju posebni upravitelj zagotovi upravljanje podjetja Oltchim, in sicer pod nadzorom stečajnega upravitelja, ki ga je imenovalo sodišče.

⁽³⁶⁾ Kot je navedeno v sodbi sodišča z dne 22. aprila 2015 o odobritvi načrta reorganizacije za podjetje Oltchim, zadeva št. 887/90/2013, strani 21 in 32.

⁽³⁷⁾ Na podjetje Oltchim SPV se bo preneslo naslednje: sredstva podjetja Oltchim SA v industrijskem obratu v kraju Râmnicu Vâlcea in/ali petrokemični službi v Braduju, pravice intelektualne lastnine, blagovna znamka, stranke, pogodbe, podpisane z dobavitelji in strankami, ter celotno osebje podjetja Oltchim SA, ob prenosu zaposleno v vseh industrijskih obratih, in vsa dovoljenja, potrebna za obratovanje in poslovanje podjetja.

⁽³⁸⁾ V skladu z romunskim pravom je začetna cena v pogajanjih višja od ocenjene tržne vrednosti sredstev.

- (67) Potem ko se bile rešene vse pritožbe, je stečajni upravitelj, ki ga je imenovalo sodišče, 9. januarja 2015 dokončal in sodišču poslal dokončni seznam upnikov podjetja Oltchim, v katerem so bili navedeni znesek, prednostna razvrstitev in status – zavarovana ali nezavarovana – vsake terjatve. Seznam je vseboval pet kategorij upnikov: (1) zavarovani upniki, (2) terjatve iz naslova plač, (3) proračun kot upnik, (4) nezavarovani upniki na podlagi člena 96 insolvenčnega zakona (tako imenovani „bistveni dobavitelji“) in (5) drugi nezavarovani upniki, predstavljeni v spodnji preglednici 1.

Preglednica 1

Seznam upnikov, kot so predstavljeni v preglednici terjatev

Kategorije upnikov	Skupne terjatve (RON)	Skupne terjatve (EUR) (*)	% v kategoriji terjatev (%)
(1) Zavarovani upniki, od tega	890 222 871	195 849 032	
ALPHA Bank Romania	3 066 386	674 605	0,34
Areleco Power SRL	15 000 000	3 300 000	1,68
AAAS (**)	9 445 548	2 078 021	1,06
Erste Group Bank AG	229 058 167	50 392 797	25,73
Banca Transilvania SA	159 957 116	35 190 566	17,97
Bancpost SA	2 494 327	548 752	0,28
Bulrom Gas Impex SRL	23 776 278	5 230 781	2,67
Calvi Trade Limited	23 724 237	5 219 332	2,66
CEC Bank	56 321 014	12 390 623	6,33
Chemimpex Ltd	26 012	5 723	0,003
DGFP Craiova	5 709 799	1 256 156	0,64
Electrica Furnizare SA	26 832 832	5 903 223	3,01
Electrica S.A.	200 951 974	44 209 434	22,57
Garanti Bank SA	1 382 676	304 189	0,16
Honeywell Romania Srl	7 056 360	1 552 399	0,79
ING bank N.V.	183 157	40 295	0,02
MFC Commodities GmbH	13 155 900	2 894 298	1,48
OMV Petrom S.A.	55 519 911	12 214 380	6,24
Polchem Societe Anonyme	23 714 748	5 217 245	2,66
Nacionalno podjetje za pridelavo soli in rudarsko podjetje Rm Vâlcea	15 750 820	3 465 180	1,77
Unicredit Tiriace Bank SA	17 095 609	3 761 034	1,92

Kategorije upnikov	Skupne terjatve (RON)	Skupne terjatve (EUR) (*)	% v kategoriji terjatev (%)
(2) Plače	9 704 264	2 134 938	
(3) Proračun kot upnik, od tega	1 274 807 584	280 457 668	
Organ AAAS	1 191 856 674	262 208 468	93,49
Uprava ekološkega sklada	59 205 056	13 025 112	4,64
Romunska nacionalna uprava za vode	872 967	192 053	0,07
DGFP Craiova	19 732 303	4 341 107	1,55
Romunski energetski regulator	18 484	4 066	0,001
Občina Bradu	1 000 653	220 144	0,08
Občina Râmnicu Vâlcea	2 118 976	466 175	0,17
Občina Băbeni	2 471	544	0,0002
(4) Nezavarovani upniki na podlagi člena 96 insolvenčnega zakona	150 384 370	33 084 561	
CET Govora	136 899 919	30 117 982	91,03
Romunska nacionalna uprava za vode	13 484 451	2 966 579	8,97
(5) Drugi nezavarovani upniki, od tega (primeri)	1 129 340 017	248 454 804	
Electrica S.A.	457 583 381	100 668 344	40,52
Electrica Furnizare S.A.	29 700 994	6 534 219	2,63
Erste Group Bank	116 868 626	25 711 098	10,35
ING bank N.V.	13 431 574	2 954 946	1,19
CFR Marfă	115 293 055	25 364 472	10,21
Nacionalno podjetje za pridelavo soli in rudarsko podjetje Rm Vâlcea	15 076 968	3 316 933	1,34
MFC Commodities GmbH	149 703 788	32 934 833	13,26
Kronos Worldwide Limited	51 660 368	11 365 281	4,57
Skupaj	3 454 458 105	759 980 783	

(*) Uporabljen menjalni tečaj (1 RON = 0,22 EUR).

(**) Javni upniki ali podjetja v državni lasti so navedeni v krepkem tisku.

- (68) Neporavnani dolgovi podjetja Oltchim do države in podjetij v državni lasti so znašali približno 519 milijonov EUR, od tega približno 264 milijonov EUR do organa AAAS, približno 232 milijonov EUR do različnih podjetij v državni lasti (od tega približno 145 milijonov EUR do podjetja Electrica), približno 19 milijonov EUR do nacionalnih in regionalnih organov (na primer približno 13 milijonov EUR do uprave ekološkega sklada) in približno 12 milijonov EUR do banke CEC Bank v državni lasti.

Preglednica 2

Javni upniki podjetja Oltchim

Upnik	Skupne terjatve (RON)	Skupne terjatve (EUR)	% skupnih terjatev (%)
Proračun kot upnik			
Organ AAAS	1 201 301 222	264 286 269	34,77
DGFP Craiova	25 442 102	5 597 262	0,73
Uprava ekološkega sklada	59 205 056	13 025 112	1,71
Romunska nacionalna uprava za vode	14 357 418	3 158 632	0,41
Romunski energetski regulator	18 484	4 066	0,00054
Občina Bradu	1 000 653	220 144	0,028
Občina Râmnicu Vâlcea	2 118 976	466 175	0,06
Občina Băbeni	2 471	544	0,00007
Podjetja v državni lasti (primeri)			
CEC Bank	56 321 014	12 390 623	1,63
Nacionalno podjetje za pridelavo soli	30 827 788	6 782 113	0,89
CET Govora	136 899 919	30 117 982	3,96
Electrica SA	658 535 355	144 877 778	19,06
Electrica Furnizare	56 533 826	12 437 442	1,63
CFR Marfă	115 293 055	25 364 472	3,33
Skupaj	2 357 857 339	518 728 615	68,25

- (69) Največje terjatve do podjetja Oltchim so imeli naslednji upniki: Organ AAAS (približno 35 % skupnega dolga), podjetje Electrica (19 % skupnega dolga), Erste Group Bank AG (10 % skupnega dolga), podjetje MFC Commodities GmbH (4,71 % skupnega dolga), Banca Transilvania S.A. (4,63 % skupnega dolga), podjetje CET Govora (3,96 % skupnega dolga), podjetje CFR Marfă (3,34 % skupnega dolga) in CEC Bank (1,63 % skupnega dolga).
- (70) Stečajni upravitelj, ki ga je imenovalo sodišče, je sodišču 4. februarja 2015 poslal načrt reorganizacije in seznam upnikov. Upniki so na seji, ki je potekala 9. marca 2015, razpravljali o načrtu in ga nato v skladu s členom 101 insolvenčnega zakona tudi potrdili.
- (71) Konkretnije, v skladu z odobrenim načrtom:
- (a) bo izkupiček, pridobljen s prodajo podjetja Oltchim SPV (v načrtu ocenjen na 306 milijonov EUR), uporabljen najprej za plačilo različnih upravnih odhodkov, povezanih s prenosom sredstev podjetja Oltchim SA na podjetje Oltchim SPV, honorarje za stečajna upravitelja, ki ju je imenovalo sodišče, in davek od dobička ter poplačilo tekočih dolgov podjetja Oltchim SA, nastalih po začetku stečajnega postopka ⁽³⁹⁾.

⁽³⁹⁾ Podjetju Oltchim so po začetku stečajnega postopka zaradi nadaljnjega poslovanja nastali dodatni dolgovi, zlasti do podjetij v državni lasti, kot so CET Govora, nacionalna uprava za vode in DGFP Craiova. Podatki za 30. november 2014, predloženi sodišču skupaj z načrtom, kažejo, da so tekoče obveznosti podjetja Oltchim znašale 221 495 571 RON (približno 50 milijonov EUR), od tega so javni dolgovi znašali približno 8,8 milijona EUR.

- (b) Po izvedbi plačil iz točke (a) se bo preostali znesek (*neto znesek*) v višini približno od 212 milijonov EUR do 231 milijonov EUR porabil za delno poplačilo preteklih dolgov podjetja Oltchim SA v skladu z odobrenim načrtom poplačil (glej preglednico 3 spodaj):

Preglednica 3

Načrt poplačil

Kategorije upnikov	Terjatve skupaj (EUR)	Porazdeljeni zneski (EUR)		kritje v %	
		Najmanj	Največ	Najmanj	Največ
(1) Zavarovani upniki	195 849 032	143 509 496	156 394 852	73	80
ALPHA Bank Romania SA	674 605	494 321	538 705		
Arelco Power SRL	3 300 000	2 418 097	2 635 211		
Organ AAAS	2 078 021	1 522 522	1 659 225		
Erste Group Bank AG	50 392 797	36 925 654	40 241 112		
Banca Transilvania SA	35 190 566	25 786 119	28 101 387		
Bancpost SA	548 752	402 102	438 205		
Bulrom Gas Impex SRL	5 230 781	3 832 889	4 177 035		
Calvi Trade Limited	5 219 332	3 824 500	4 167 892		
CEC Bank	12 390 623	9 079 311	9 894 518		
Chemimpex Ltd	5 723	4 193	4 570		
DGFP Craiova	1 256 156	920 456	1 003 102		
Electrica Furnizare SA	5 903 223	4 325 625	4 714 012		
Electrica SA	44 209 434	32 394 743	35 303 395		
Garanti Bank SA	304 189	222 896	242 909		
Honeywell Romania Srl	1 552 399	1 137 531	1 239 667		
ING Bank NV	40 295	29 526	32 177		
MFC Commodities GmbH	2 894 298	2 120 816	2 311 238		
OMV PETROM SA	12 214 380	8 950 168	9 753 780		
Polchem SA	5 217 245	3 822 970	4 166 225		
Nacionalno podjetje za pridelavo soli in rudarsko podjetje Rm Vâlcea	3 465 180	2 539 134	2 767 116		
Unicredit Tiriac Bank SA	3 761 034	2 755 922	3 003 370		

Kategorije upnikov	Terjatve skupaj (EUR)	Porazdeljeni zneski (EUR)		kritje v %	
		Najmanj	Največ	Najmanj	Največ
(2) Plače	2 134 938	2 134 938	2 134 938	100	100
(3) Proračun kot upnik	280 457 668	49 485 271	55 007 562	18	20
Organ AAAS	262 208 468	46 265 297	51 428 256		
Uprava ekološkega sklada	13 025 112	2 298 212	2 554 680		
Romunska nacionalna uprava za vode	192 053	33 887	37 668		
DGFP Craiova	4 341 107	765 965	851 443		
Romunski energetske regulator	4 066	717	798		
Občina Bradu	220 144	38 843	43 178		
Občina Râmnicu Vâlcea	466 175	82 254	91 433		
Občina Băbeni	544	96	107		
(4) Nezavarovani upniki na podlagi člena 96 insolvenčnega zakona	33 084 561	9 883 865	9 883 865	30	30
CET Govora	30 117 982	8 997 613	8 997 613		
Romunska nacionalna uprava za vode	2 966 579	886 252	886 252		
(5) Drugi nezavarovani upniki, od tega (primeri)	248 454 804	0	0	0	0
Electrica S.A.	100 668 344	0	0		
Electrica Furnizare S.A.	6 534 219	0	0		
Erste Group Bank	25 711 098	0	0		
ING bank N.V.	2 954 946	0	0		
CFR Marfă	25 364 472	0	0		
Nacionalno podjetje za pridelavo soli in rudarsko podjetje Rm Vâlcea	3 316 933	0	0		
MFC Commodities GmbH	32 934 833	0	0		
Kronos Worldwide Limited	11 365 281	0	0		
Skupaj	759 980 783	205 013 570	223 421 217		

- (72) V skladu z zgornjim načrtom poplačil se bo uporabljalo naslednje kritje terjatev:
- (a) plače – 100-odstotno kritje terjatev;
 - (b) zavarovani upniki – 73–80-odstotno kritje terjatev;
 - (c) bistveni dobavitelji (podjetja v državni lasti: CET Govora in romunska nacionalna uprava za vode) – 30-odstotno kritje terjatev;
 - (d) proračun kot upnik (na primer organ AAAS, uprava ekološkega sklada) – 18–20-odstotno kritje terjatev;
 - (e) drugi nezavarovani upniki (na primer podjetji Electrica in Electrica Furnizare) – 0-odstotno kritje terjatev.
- (73) Ta načrt torej vodi do precejšnjega odpisa dolgov, zlasti v škodo proračuna kot upnika, kot je navedeno v spodnjih preglednicah 4 in 5.

Preglednica 4

Dolgovi, ki se bodo odpisali

Kategorija upnikov	Terjatve skupaj (RON)	Terjatve skupaj (EUR)	Dolgovi, ki se bodo odpisali v skladu z načrtom (EUR)	
			Najmanj	Največ
(1) Zavarovani upniki, od tega	890 222 871	195 849 032	39 453 960	52 339 316
ALPHA Bank Romania SA	3 066 386	674 605	135 900	180 284
Arelco Power SRL	15 000 000	3 300 000	664 789	881 903
Organ AAAS	9 445 548	2 078 021	418 575	555 278
Erste Group Bank AG	229 058 167	50 392 797	10 151 685	13 467 143
Banca Transilvania SA	159 957 116	35 190 566	7 089 178	9 404 447
Bancpost SA	2 494 327	548 752	110 547	146 650
Bulrom Gas Impex SRL	23 776 278	5 230 781	1 053 747	1 397 892
Calvi Trade Limited	23 724 237	5 219 332	1 051 440	1 394 832
CEC Bank	56 321 014	12 390 623	2 496 105	3 311 312
Chemimpex Ltd	26 012	5 723	1 153	1 529
DGFP Craiova	5 709 799	1 256 156	253 054	335 699
Electrica Furnizare SA	26 832 832	5 903 223	1 189 211	1 577 598
Electrica SA	200 951 974	44 209 434	8 906 039	11 814 691
Garanti Bank SA	1 382 676	304 189	61 279	81 292
Honeywell Romania Srl	7 056 360	1 552 399	312 733	414 869
ING Bank NV	183 157	40 295	8 117	10 769
MFC Commodities GmbH	13 155 900	2 894 298	583 060	773 482
OMV PETROM SA	55 519 911	12 214 380	2 460 600	3 264 213
Polchem SA	23 714 748	5 217 245	1 051 020	1 394 274

Kategorija upnikov	Terjatve skupaj (RON)	Terjatve skupaj (EUR)	Dolgovi, ki se bodo odpisali v skladu z načrtom (EUR)	
			Najmanj	Največ
Nacionalno podjetje za pridelavo soli	15 750 820	3 465 180	698 064	926 047
Unicredit Tiriac Bank SA	17 095 609	3 761 034	757 664	1 005 112
(2) Plače	9 704 264	2 134 938	0	0
(3) Proračun kot upnik, od tega	1 274 807 584	280 457 668	225 450 106	230 972 397
Organ AAAS	1 191 856 674	262 208 468	210 780 213	215 943 171
Uprava ekološkega sklada	59 205 056	13 025 112	10 470 432	10 726 900
Romunska nacionalna uprava za vode	872 967	192 053	154 385	158 166
DGFP Craiova	19 732 303	4 341 107	3 489 664	3 575 141
Romunski energetske regulator	18 484	4 066	3 269	3 349
Občina Bradu	1 000 653	220 144	176 966	181 300
Občina Râmnicu Vâlcea	2 118 976	466 175	374 742	383 921
Občina Băbeni	2 471	544	437	448
(4) Nezavarovani upniki na podlagi člena 96 insolvenčnega zakona	150 384 370	33 084 561	23 200 696	23 200 696
CET Govora	136 899 919	30 117 982	21 120 370	21 120 370
Romunska nacionalna uprava za vode	13 484 451	2 966 579	2 080 327	2 080 327
(5) Drugi nezavarovani upniki, od tega (primeri)	1 129 340 017	248 454 804	248 454 804	248 454 804
Electrica S.A.	457 583 381	100 668 344	100 668 344	100 668 344
Electrica Furnizare S.A.	29 700 994	6 534 219	6 534 219	6 534 219
Erste Group Bank	116 868 626	25 711 098	25 711 098	25 711 098
ING bank N.V.	13 431 574	2 954 946	2 954 946	2 954 946
CFR Marfă	115 293 055	25 364 472	25 364 472	25 364 472
Nacionalno podjetje za pridelavo soli in rudarsko podjetje Rm Vâlcea	15 076 968	3 316 933	3 316 933	3 316 933
MFC Commodities GmbH	149 703 788	32 934 833	32 934 833	32 934 833
Kronos Worldwide Limited	51 660 368	11 365 281	11 365 281	11 365 281
Skupaj	3 454 458 105	759 980 783	536 559 566	554 967 213

Preglednica 5

Javni dolгови, ki se bodo odpisali

Upnik	Skupaj dolg (EUR)	Dolgovi, ki se bodo odpisali (EUR)		% dolgov, ki se bodo odpisali (%)	
		Najmanj	Največ	Najmanj	Največ
Proračun kot upnik					
Organ AAAS	264 286 269	211 198 788	216 498 450	79,91	81,9
DGFP Craiova	5 597 262	3 742 718	3 910 841	66,87	69,8
Uprava ekološkega sklada	13 025 112	10 470 432	10 726 900	80,39	82,3
Romunska nacionalna uprava za vode	3 158 632	2 234 711	2 238 493	70,75	70,8
Romunski energetski regulator	4 066	3 269	3 349	80,39	82,3
Občina Bradu	220 144	176 966	181 300	80,39	82,3
Občina Râmnicu Vâlcea	466 175	374 742	383 921	80,39	82,3
Občina Băbeni	544	437	448	80,37	82,3
Podjetja v državni lasti (primeri)					
CEC Bank	12 390 623	2 496 105	3 311 312	20,15	26,7
Nacionalno podjetje za pridelavo soli	6 782 113	4 014 997	4 242 980	59,20	62,5
CET Govora	30 117 982	21 120 370	21 120 370	70,13	70,1
Electrica SA	144 877 778	109 574 383	112 483 035	75,63	77,6
Electrica Furnizare	12 437 442	7 723 430	8 111 816	62,10	65,2
CFR Marfă	25 364 472	25 364 472	25 364 472	100	100
Skupaj	518 728 615	398 495 819	408 577 686	77	78,7

(74) Upniki so glasovali o tem načrtu. Iz zapisnika srečanja upnikov, ki je bilo 9. marca 2015 (upoštevati je treba, da so navedeni le glavni javni in zasebni upniki ter zaposleni), izhaja:

- (a) organ AAAS je glasoval za načrt, in sicer tako v kategoriji zavarovanih terjatev (pri čemer je njegova terjatev znašala 1,061 % zadevne kategorije) kot tudi v kategoriji proračunskih dolgov (pri čemer je njegova terjatev znašala 98,04 % zadevne kategorije). Posledično se je organ AAAS strinjal z odpisom med 80 % in 82 % vseh svojih terjatev do podjetja Olchim;
- (b) podjetje DGFP Craiova (v nadaljnjem besedilu: DGFP) ⁽⁴⁰⁾ je glasovalo proti načrtu tako v kategoriji zavarovanih terjatev (pri čemer je njegova terjatev znašala 0,64 % zadevne kategorije) kot tudi v kategoriji proračunskih dolgov (pri čemer je njegova terjatev znašala 1,55 % zadevne kategorije). DGFP je glasovalo proti odpisu od 67 % do 70 % svojih terjatev do podjetja Olchim;

⁽⁴⁰⁾ Podjetje DGFP ni podpisalo memoranduma, njegove terjatve pa so bile v primerjavo s terjatvami organa AAAS ali podjetja Electrica zelo majhne.

- (c) banka CEC Bank je glasovala za načrt v kategoriji zavarovanih terjatev (pri čemer je njena terjatev znašala 6,33 % zadavne kategorije). V drugih kategorijah ni imela terjatev. Posledično se je strinjala z odpisom od 20 % do 27 % vseh svojih terjatev do podjetja Oltchim;
 - (d) podjetje Salrom je glasovalo za načrt, in sicer tako v kategoriji zavarovanih terjatev kot tudi v kategoriji nezavarovanih terjatev (pri čemer sta njegovi terjatvi znašali 1,77 % oziroma 1,34 %). Posledično se je strinjalo z odpisom med 59 % in 62 % vseh svojih terjatev do podjetja Oltchim;
 - (e) podjetje CET Govora in romunska nacionalna uprava za vode sta glasovala za načrt v kategoriji nezavarovanih terjatev na podlagi člena 96 insolvenčnega zakona. Posledično sta se strinjala z odpisom 70 % oziroma 71 % svojih terjatev do podjetja Oltchim;
 - (f) podjetje Electrica je glasovalo za načrt, in sicer tako v kategoriji zavarovanih terjatev kot tudi v kategoriji nezavarovanih terjatev (pri čemer je njegova terjatev znašala 22,5 % oziroma 40,5 %). Posledično se je strinjalo z odpisom od 76 % do 77 % vseh svojih terjatev do podjetja Oltchim;
 - (g) podjetje Electrica Furnizare ⁽⁴¹⁾ je glasovalo proti načrtu v kategoriji zavarovanih terjatev kot tudi v kategoriji nezavarovanih terjatev (pri čemer so njegove terjatve znašale 3,01 % oziroma 2,63 %). Tako je glasovalo proti odpisu od 62 % do 65 % svojih terjatev do podjetja Oltchim;
 - (h) zaposleni so glasovali za načrt. Prepričani so bili, da se jim bo pokrilo 100 % terjatev.
- (75) Načrt je bil odobren, ker je izpolnjeval pogoje insolvenčnega zakona, in sicer:
- (a) absolutna večina kategorij upnikov je glasovala za načrt (od petih kategorij terjatev jih je vseh pet glasovalo za načrt);
 - (b) v vsaki kategoriji je bil načrt sprejet z absolutno večino vrednosti terjatev, ki spadajo v zadevno kategorijo;
 - (c) načrt je sprejela najmanj ena prikrajšana kategorija (dejansko so za načrt glasovale vse prikrajšane kategorije ⁽⁴²⁾).
- (76) Stečajni sodnik je na sodni obravnavi 25. marca 2015 zahteval več pojasnil glede načrta in obravnavo preložil na 22. april 2015. Na obravnavi 22. aprila 2015 je sodišče potrdilo načrt z odobritvijo le prve možnosti, tj. delni odpis dolgov, s katerim so se strinjali upniki, ter ustanovitev novega subjekta (*Oltchim SPV*) in prenos vseh donosnih sredstev s podjetja *Oltchim SA* na podjetje *Oltchim SPV*. Pritožbeno sodišče v Piteștiu je 24. septembra 2015 zavrnilo pritožbo agencije ANAF (*Agencia Națională de Administrare Fiscală*) in podjetja *Electrica Furnizare* zoper sodbo, s katero je bil načrt reorganizacije potrjen. S to sodbo je načrt postal pravnomočen.

2.2.4.3 Izvajanje načrta reorganizacije

- (77) Med postopkom zaradi insolventnosti in še pred potrditvijo načrta reorganizacije je podjetje Oltchim izvedlo vrsto ukrepov za znižanje stroškov; tako je na primer junija 2013 odpustilo 918 zaposlenih (do novembra 2015 naj bi bilo odpuščenih še nadaljnjih 225 zaposlenih). Junija 2014 je podjetje Oltchim zamenjalo napravo za elektrolizo v glavnih proizvodnih obratih (v skupni vrednosti 800 000 EUR). Podjetje je za nadaljnje izboljšanje svojega dobička pred obrestmi, davki in amortizacijo (EBITDA) 9. septembra 2014 znova zagnalo obrat za proizvodnjo oksoalkohola.

⁽⁴¹⁾ Podjetje *Electrica Furnizare* je od leta 2014 zasebno podjetje in leta 2012 ni bilo med podpisniki memoranduma (glej uvodno izjavo 235). Njegove terjatve do podjetja Oltchim so bile v primerjavi s terjatvami podjetja *Electrica* zelo majhne.

⁽⁴²⁾ Konzorcij je štel vse kategorije terjatev za prikrajšane v smislu insolvenčnega zakona, saj bodo po načrtu reorganizacije vse terjatve poplačane bodisi v manj kot 100-odstotnem deležu bodisi več kot 30 dni po tem, ko bo stečajni sodnik potrdil načrt (glej načrt reorganizacije, oddelka 1.2.1 in 5.1.1).

- (78) Romunski organi so sporočili ⁽⁴³⁾, da je podjetje Oltchim izboljšalo svojo gospodarsko in finančno uspešnost. Njegovi prihodki so se leta 2015 v primerjavi z letom 2014 povečali za 31 %, v primerjavi z letom 2013 pa za 59 %, in sicer zaradi povečane prodaje glavnih proizvodov (33-odstotno povečanje pri polietrskih poliolih, 7-odstotno povečanje pri kloralkalnih proizvodih). Dobiček pred obrestmi, davki in amortizacijo se je v primerjavi z letom 2013 povečal za 109 milijonov RON.
- (79) Od junija 2013 so bili izvedeni novi poskusi privatizacije podjetja, vendar so še v istem letu propadli.
- (80) V skladu z načrtom, o katerem so se dogovorili upniki in ki ga je potrdilo sodišče (glej *Preglednica 5* zgoraj), morajo proračun kot upnik in podjetja v državni lasti odpisati do skupaj 408,5 milijona EUR terjatev (organ AAAS približno 216 milijonov EUR, kar pomeni 81,9 % vseh njegovih terjatev, podjetja v državni lasti pa 174,3 milijona EUR).
- (81) Tako imenovana bistvena dobavitelja (tj. podjetje CET Govora SA in nacionalna uprava za vode) morata odpisati 21,2 milijona EUR oziroma 2,2 milijona EUR), kar pomeni 70 % oziroma 71 % vseh njunih terjatev. Podjetje Electrica je moralo odpisati 112 milijonov EUR, kar pomeni 77,6 % vseh njegovih terjatev.
- (82) Preglednica 5 vsebuje zneske, ki ustrezajo odpisu terjatev za različne javne upnike, preglednica 6 pa prikazuje ustrezne zneske dolgov, ki jih je treba izterjati v primeru prodaje podjetja Oltchim SPV v kosu, predvidene v načrtu reorganizacije zaradi odobrenega največjega odpisa.

Preglednica 6

Javni upniki (odpis terjatev in izterjava dolga na podlagi načrta)

(EUR)

Upnik	Terjatve skupaj	Terjatve za odpis (odobren največji odpis)	Najnižji dolgovi, predvideni za izterjavo po prihodnji prodaji podjetja Oltchim SPV
Proračun kot upnik			
Organ AAAS	264 286 269	216 498 450	47 787 819
DGFP Craiova	5 597 262	3 910 841	1 686 422
Uprava ekološkega sklada	13 025 112	10 726 900	2 298 212
Romunska nacionalna uprava za vode	3 158 632	2 238 493	920 139
Romunski energetske regulator	4 066	3 349	717
Občina Bradu	220 144	181 300	38 843
Občina Râmnicu Vâlcea	466 175	383 921	82 254
Občina Băbeni	544	448	96
Podjetja v državni lasti (primeri)			
CEC Bank	12 390 623	3 311 312	9 079 311
Nacionalno podjetje za pridelavo soli	6 782 113	4 242 980	2 539 134

⁽⁴³⁾ Pripombe Romunije z dne 22. oktobra 2015.

(EUR)			
Upnik	Terjatve skupaj	Terjatve za odpis (odobren največji odpis)	Najnižji dolgovi, predvideni za izterjavo po prihodnji prodaji podjetja Oltchim SPV
CET Govora	30 117 982	21 120 370	8 997 613
Electrica SA	144 877 778	112 483 035	32 394 743
Electrica Furnizare	12 437 442	8 111 816	4 325 625
CFR Marfă	25 364 472	25 364 472	0
Skupaj	518 728 615	408 577 686	110 150 928

- (83) Po potrditvi načrta reorganizacije je že bil odpisan precejšen znesek terjatev. Romunija je v pripombah iz oktobra 2015 sporočila, da je bilo med aprilom in oktobrom 2015 odpisanih za približno 2,358 milijarde RON (518 milijonov EUR) terjatev ⁽⁴⁴⁾.
- (84) Romunski organi so tudi sporočili, da so ponudbo za prodajo podjetja Oltchim SPV poslali vsem dvostranskih trgovskim zbornicam v Romuniji (julij 2015) in drugim 30 trgovskim zbornicam po svetu (septembra 2015). Prvi sestanki s potencialnimi kupci so potekali septembra in oktobra 2015.

3. SKLEP KOMISIJE O ZAČETKU FORMALNEGA POSTOPKA PREISKAVE

- (85) Komisija je 8. aprila 2016 sklenila začeti formalni postopek preiskave. Dvom je izrazila v zvezi s tremi podpornimi ukrepi, navedenimi v nadaljevanju.
- (1) **Ukrep 1:** neizterjava in nadaljnje kopičenje terjatev organa AAAS od septembra 2012. Romunski organi kljub trdni zavezi, dani Komisiji leta 2012, nakopičenega dolga do organa AAAS (takrat 1 049 milijonov RON oziroma približno 231 milijonov EUR) niso pretvorili v lastniške deleže in niso privatizirali podjetja Oltchim. Nasprotno, podjetje Oltchim je nadaljevalo poslovanje in nakopičilo še več javnega dolga, tudi do organa AAAS (dolg do tega organa je s 1 049 milijonov RON narasel na 1 201 milijon RON, tj. s približno 231 milijonov EUR na približno 264 milijonov EUR). Organ AAAS po neuspešni privatizaciji septembra 2012 ni izterjal svojih terjatev do podjetja Oltchim. Ni zahteval poplačila terjatev s takojšnjo likvidacijo podjetja, ampak je čakal na pretvorbo terjatev v lastniške deleže, čeprav postopek privatizacije podjetja spet ni bil uspešen.
- (2) Ukrep 2 ⁽⁴⁵⁾: podpora podjetij CET Govora in Salrom za dejavnosti podjetja Oltchim v obliki neprekinjene dobave med septembrom 2012 in januarjem 2013. Po neuspešni privatizaciji septembra 2012 se je finančni položaj podjetja Oltchim poslabšal in proizvodnja je bila ustavljena. Romunski organi so sprejeli različne podporne ukrepe, da bi podjetju omogočili ponovni zagon proizvodnje. Ta ne bi bil možen brez odločitve dobaviteljev podjetja Oltchim v državni lasti – podjetij CET Govora in Salrom –, da bosta kljub neplačanim dolgovom podjetju Oltchim nadaljevala dobavo.
- Podjetje CET Govora je s podjetjem Oltchim 15. septembra 2012 podpisalo novo pogodbo o dobavi električne energije in se nato strinjalo, da bo povečalo dobavo električne energije, in sicer najprej od 25. oktobra 2012, nato od 12. novembra 2012, potem pa še, da bo od 1. januarja 2013 še naprej dobavljalo električno energijo. Zdi se, da so bile te spremembe pogodbenega razmerja s podjetjem Oltchim izvedene na podlagi več odločb okrožnega sveta Vâlcea za zagotovitev dobave električne energije podjetju Oltchim.

⁽⁴⁴⁾ Pripombe Romunije z dne 22. oktobra 2015, str. 2.

⁽⁴⁵⁾ Ta ukrep je bil v sklepu o začetku postopka prvotno predstavljen kot ukrep 3. A ker kronološko poteka hkrati z ukrepom 1, oba pa sta bila izvedena pred tretjim ukrepom (prvotno v sklepu o začetku postopka označenim kot ukrep 2), se za namene tega sklepa navaja kot ukrep 2.

- Podjetje *Salrom* je odobrilo preložitve plačil dobav in s tem sprejelo nadaljnje povečevanje terjatev do podjetja *Oltchim*.
- (3) **Ukrep 3** ⁽⁴⁶⁾: odobritev odpisa terjatev v okviru načrta za reorganizacijo iz leta 2015 s strani organa AAAS in različnih podjetij v državni lasti ⁽⁴⁷⁾; organ AAAS, podjetja *Salrom*, *CET Govora* in *Electrica* ter nacionalna uprava za vode so vsi glasovali za načrt reorganizacije. Posledično se je organ AAAS strinjal z odpisom 216 milijonov EUR svojih terjatev do podjetja *Oltchim* zaradi prihodnje (negotove) izterjave 47 milijonov EUR. Podjetje *Salrom* se je strinjalo z odpisom terjatev v višini 4,2 milijona EUR, podjetje *CET Govora SA* z odpisom terjatev v višini 21,1 milijona EUR, nacionalna uprava za vode z odpisom terjatev v višini 2,2 milijona EUR, podjetje *Electrica* pa z odpisom terjatev v višini 112 milijonov EUR. V zameno so navedena podjetja v državni lasti v primeru uspešne prodaje pričakovala naslednje poplačilo terjatev: podjetje *Salrom* 2,5 milijona EUR, podjetje *CET Govora SA* 8,9 milijona EUR, nacionalna uprava za vode 0,9 milijona EUR in podjetje *Electrica* 32 milijonov EUR (glej preglednici 4 in 5).
- (86) Komisija je v sklepu o začetku postopka zavzela predhodno stališče, da opisani ukrepi vključujejo državna sredstva in jih je mogoče pripisati državi. Ker ni verjetno, da bi podjetju *Oltchim* take ukrepe zagotovil razumen zasebni subjekt, je Komisija poleg tega zavzela predhodno stališče, da so ti ukrepi podjetju dali neupravičeno prednost; taka prednost bi bila glede na to, da je bilo podjetje *Oltchim* edini upravičenec, selektivna.
- (87) Komisija je navedla tudi, da so ukrepi zelo verjetno vplivali na trgovino med državami članicami, saj je podjetje *Oltchim* konkuriralo drugim proizvajalcem kemičnih izdelkov iz drugih držav članic in preostalih delov sveta. Ukrepi so podjetju *Oltchim* omogočili nadaljevanje poslovanja, tako da se mu v nasprotju z drugimi konkurenti ni bilo treba spopasti s posledicami, ki običajno sledijo tako slabim finančnim rezultatom.
- (88) Komisija je tudi dvomila o združljivosti ukrepov, zlasti ker romunski organi niso navedli mogočih razlogov za združljivost. Komisija je predhodno menila, da bi bilo podjetje *Oltchim* mogoče obravnavati kot podjetje v težavah v smislu smernic o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje nefinančnih podjetij v težavah iz leta 2014 (v nadaljnjem besedilu: smernice za reševanje in prestrukturiranje iz leta 2014) ⁽⁴⁸⁾, zlasti ob upoštevanju postopka zaradi insolventnosti, sproženega 30. januarja 2013. Vendar se zdi, da nobeden od ukrepov ni izpolnjeval meril za združljivo pomoč za reševanje ali prestrukturiranje, določenih v smernicah za reševanje in prestrukturiranje. Zlasti ker načrt prestrukturiranja ni bil predložen (romunske oblasti se ne sklicujejo na to, da so ukrepi upravičeni kot pomoč za prestrukturiranje), Komisija ni mogla oceniti komponent načrta reorganizacije, vključno z ukrepi za naložbe in posodobitev, ter oceniti, ali bo z ukrepi obnovljena dolgoročna sposobnost preživetja in ali bodo ostali na minimalni ravni, tako da bi se preprečilo neupravičeno izkrivljanje konkurence.
- (89) Na podlagi navedenega je Komisija predhodno menila, da ukrepi pomenijo državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU. Ker bi bili ukrepi odobreni v nasprotju z obveznostma priglasitve in mirovanja iz člena 108(3) PDEU, je Komisija menila, da očitno pomenijo nezakonito državno pomoč. Ker načrt prestrukturiranja ni bil priglašen Komisiji, takih ukrepov ni bilo mogoče razglasiti za združljive z notranjim trgov.

4. PRIPOMBE K SKLEPU O ZAČETKU POSTOPKA

4.1 Pripombe Romunije

- (90) Romunija je v pripombah k sklepu Komisije o začetku postopka navedla vrsto pripomb v zvezi z vsakim od treh zgoraj opisanih ukrepov.

4.1.1 Pripombe Romunije v zvezi z ukrepom 1

- (91) Romunija navaja, da se je v obdobju od septembra 2012 do januarja 2013 organ AAAS obnašal kot zasebni upnik ter da je bila njegova neizterjava terjatev v tem kratkem petmesečnem obdobju popolnoma upravičena zaradi *zakonskih* in tudi *dejanskih* omejitev.

⁽⁴⁶⁾ Kot je pojasnjeno v zgornji sproti opombi, je bil ta ukrep v sklepu o začetku postopka prvotno predstavljen kot ukrep 2.

⁽⁴⁷⁾ Zlasti podjetja *Electrica*, *Salrom* in *CET Govora* ter nacionalna uprava za vode.

⁽⁴⁸⁾ Smernice o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje nefinančnih podjetij v težavah (UL C 249, 31.7.2014, str. 1).

- (92) Zakonske omejitve se nanašajo na učinke tako imenovanega posebnega upravnega postopka (člen 16(5)(c) romunskega zakona št. 137/2002), v skladu s katerim upniki ne morejo doseči izvršbe terjatev iz naslova davkov in prispevkov, če je podjetje pripravljeno na privatizacijo. To naj bi organu AAAS kljub neuspešnemu poskusu privatizacije septembra 2012 preprečevalo takojšnjo izterjavo njegovih terjatev v okviru postopka privatizacije, ki ga je izvajalo ministrstvo za gospodarstvo, trgovino in poslovno okolje. Romunija tudi trdi, da je pomanjkanje sredstev, primernih za prodajo, ki niso bila uporabljena kot zavarovanje za zavarovane upnike, *dejansko* omejevalo zmožnost organa AAAS za izterjavo terjatev, to pa tudi pojasnjuje, zakaj izterjave niso izvedli niti zasebni upniki. V zvezi s tem je Romunija omenila primer zasebne banke Banca Comercială Română, ki ni sprožila postopka prisilne izvršbe in je celo dodelila dodatna finančna sredstva v skupni višini približno 1 milijon EUR za ponovni zagon oddelka za proizvodnjo polietrskih poliolov in svetovalno študijo o možnosti ponovnega zagona dejavnosti podjetja Oltchim.
- (93) Nadalje Romunija vztraja, da organ AAAS takojšnje izvršbe svojih terjatev ni zahteval tudi zato, ker je Romunija začela postopek pred prigrasitvijo Evropski komisiji v zvezi s pomočjo za reševanje (pomočjo, za katero se je pozneje izkazalo, da ni združljiva z „načelom enkratnosti pomoči“ iz smernic za reševanje in prestrukturiranje iz leta 2014).
- (94) Romunija navaja, da bi organ AAAS na podlagi študije podjetja Raiffeisen, ne glede na odbitke, potrebne v zvezi z okoljskimi odgovornostmi, v primeru likvidacije izterjal 10 % svojih terjatev in ne 12 %, saj so bile njegove terjatve do podjetja Oltchim skoraj 1,2-krat tolikšne kot znesek, ki ga je podjetje Raiffeisen upoštevalo leta 2011, ko je primerjalo tržno in likvidacijsko vrednost podjetja Oltchim. Romunija je v pripombah iz maja 2018 šla še dlje in navedla, da bi v primeru stečaja okoljske odgovornosti, ki bi jih bilo treba plačati prednostno, v primeru podjetja Oltchim presegale skupni izkupiček, pričakovan od prisilne prodaje v primeru likvidacije, ter ugotovila, da bi izkupiček od izterjave terjatev organa AAAS znašal nič.
- (95) Romunija je sporočila, da se je organ AAAS takrat osredotočil na pridobivanje podrobnih informacij o položaju podjetja Oltchim, da bi lahko sprejel dobro informirano odločitev, ter da je bilo tistih nekaj mesecev med neuspešnim poskusom privatizacije in začetkom postopka zaradi insolventnosti sprejemljivih kot obdobje razmisleka.
- (96) Nazadnje, Romunija je navedla, da je organ AAAS podjetju Oltchim vse do postopka zaradi insolventnosti zaračunaval tržne obrestne mere. Po navedbah Romunije to dokazuje, da izterjava terjatev, ki ni bila takojšnja, ne pomeni državne pomoči in je po mnenju Romunije v skladu s pristopom iz odstavka 98 in naslednjih sklepa Komisije iz leta 2012. Romunija je poleg tega še navedla, da edini nadalje nakopičeni dolg izhaja iz obresti, obračunanih za že obstoječi dolg, ki pa je v primeru, da je izterjava glavnega dolga povsem nerealna, drugotnega pomena.

4.1.2 Pripombe Romunije v zvezi z ukrepom 2

- (97) Po mnenju Romunije sta podjetji CET Govora in Salrom pri odločanju, ali naj podjetju Oltchim še naprej zagotavljata dobavo in pogoje trgovanja spremenita v njegovo korist, „ravnali kot zasebna upnika, dokler sta zavarovali novonastali dolg“, njune odločitve glede dobave surovin, potrebnih za ponovni zagon dejavnosti podjetja, pa so bile podobne odločitvam, ki so jih sprejela nekatera zasebna podjetja. Ta odločitev domnevno izhaja iz verjetnosti izterjave večjega zneska dolga v primeru zagona dejavnosti. Romunija je nadalje še navedla, da sta podjetji Salrom (čeprav v manjši meri) in CET Govora zaradi medsebojne tehnološke odvisnosti v zvezi z dobavo industrijske oziroma demineralizirane vode podjetju Oltchim ravnali kot razumna bistvena dobavitelja. Ker je podjetje Oltchim leta 2015 ustvarilo 14 % prihodkov podjetja Salrom in 39 % prihodkov podjetja CET Govora, ni bilo praktične rešitve za nadomestitev nakupov industrijske pare, ki jih je podjetje Oltchim izvedlo pri podjetju CET Govora.
- (98) V zvezi s podjetjem Salrom je Romunija navedla tudi, da je po insolventnosti podjetja Oltchim prejelo skupaj več kot 33 milijonov RON, po začetku postopka zaradi insolventnosti pa je za nadaljnje dobave podjetju Oltchim zahtevalo predplačila, s čimer se je podjetje Oltchim po pogajanjih strinjalo in je to tudi upoštevalo.
- (99) V zvezi z dobavo podjetja CET Govora je Romunija navedla, da so prodajne cene električne energije in pare tržne ter so bile med 1. februarjem 2013 in 31. marcem 2016 plačane v celoti (476 milijonov RON).

4.1.3 Pripombe Romunije v zvezi z ukrepom 3

- (100) Romunija trdi, da so organ AAAS in podjetja v državni lasti za načrt reorganizacije glasovali v skladu z načelom upnika v tržnem gospodarstvu, kot je povzeto v nadaljevanju.
- (101) Prvič, Romunija se strinja, da je vrednost scenarija stečaja podjetja Oltchim negativna. Da bi podprla to mnenje, navaja vrednosti iz ocenjevalnih poročil podjetja Romcontrol iz februarja 2009 (– 281 milijonov EUR) in decembra 2010 (– 407 milijonov EUR). Poleg tega navaja oceno podjetja Winterhill, ki izterjavo v primeru likvidacije ocenjuje na približno 108 milijonov EUR za zavarovana sredstva in 32 milijonov EUR za neobremenjena sredstva (od zadnjenavedenega bi bilo treba 22,2 milijona EUR odšteti za odpravnine za odpuščene delavce).
- (102) Romunija v zvezi z uvodno izjavo 120 sklepa o začetku postopka dodaja, da se okoljske odgovornosti iz poročila podjetja Winterhill nanašajo le na čiščenje in pripravo sredstev za prodajo ter ne zajemajo zaprtja odlagališča nenevarnih odpadkov in odlagališča nevarnih odpadkov, razgradnje in rušenja opreme in zgradb ter povrnitve zemljišča in okolja v prvotno stanje. Po ocenah podjetja Oltchim okoljske odgovornosti znašajo približno 464 milijonov EUR in bi tako presegle izkupiček, ki ga je podjetje Winterhill ocenilo za nezavarovane upnike v likvidacijskem postopku.
- (103) Tako je bila verjetnost, da bodo organ AAAS in podjetja v državni lasti od podjetja Oltchim prejeli poplačilo, precej večja v postopku reorganizacije.
- (104) Drugič, Romunija navaja, da izterjava dolga ne bi bila mogoča, če bi začetek stečajnega postopka podjetja Oltchim zahtevala organ AAAS in podjetje Electrica, saj zahteve iz člena 1(2) insolvenčnega zakona v tem smislu niso bile izpolnjene.
- (105) Tretjič, Romunija navaja, da je bila sicer študija načela upnika v tržnem gospodarstvu, ki jo je opravil organ AAAS, pripravljena, še preden je bil na srečanju upnikov 9. marca 2015 potrjen načrt reorganizacije, vendar je študija organa AAAS ustrezna in zadostna, da je mogoče njegovo odločitev, da potrdi načrt reorganizacije, šteti za odločitev, podobno odločitvi zasebnega upnika. Zavrnitev načrta bi pomenila stečaj, kar bi pomenilo neizterjavo dolgov glede na to, da je imel organ AAAS zavarovan le manjši del terjatev, in glede na visok znesek okoljskih odgovornosti v primeru ekoloških del za pozelenitev zemljišča. Študija, ki jo je izvedel organ AAAS, je v zvezi s tem pokazala, da bi organ AAAS izterjal več dolgov v primeru potrditve načrta reorganizacije kot v primeru likvidacije podjetja Oltchim, ko bi na podlagi odloka št. 195/2005 prednost imele okoljske odgovornosti.
- (106) Romunija meni, da je bila ob glasovanju izterjava 20 % terjatev organa AAAS po izvedbi načrta reorganizacije verodostojna ocena.
- (107) Četrto, Romunija je poudarila, da je zahtevo za zavrnitev načrta reorganizacije, ki so jo podali trije upniki, nacionalno sodišče zavrnilo s Sklepom št. 892 z dne 22. aprila 2015. S to sodbo je bilo potrjeno, da je bil načrt reorganizacije bolj v interesu upnikov kot stečaj, zlasti na podlagi ocene zneska prednostnih okoljskih odgovornosti v višini 464 milijonov EUR, ki znatno presega oceno v zvezi z izterjavo v višini približno 108 milijonov EUR za zavarovana sredstva in 32 milijonov EUR za neobremenjena sredstva, kot je navedena v poročilu podjetja Winterhill za primer likvidacije.
- (108) Romunija navaja, da so davčni in nezavarovani upniki ter druga podjetja v državni lasti, kot sta organ AAAS in podjetje Electrica, ravnali kot udeleženci na trgu, ko so namesto likvidacije podjetja Oltchim izbrali načrt reorganizacije: ravnali so kot zasebna podjetja, na primer Erste Group Bank AG in Bulrom Gas Impex SRL, ki imata zavarovane in nezavarovane terjatve ter sta prav tako potrdila načrt. Romunija navaja tudi, da je podjetje Salrom pred začetkom postopka zaradi insolventnosti postavilo pogoje, da je za status zavarovanega upnika potrebno zavarovanje z nepremičnino.

- (109) Petič, Romunija je v pripombah navedla, da je podjetje Electrica izvedlo vse zakonsko dovoljene ukrepe, da bi v postopku zaradi insolventnosti izterjalo dolg, da bi se izognilo odvisnosti od načrta reorganizacije. Vendar pa so te ukrepe romunska sodišča zavrnila. Glasovanje za načrt je bilo torej zadnja možnost, kar dokazuje, da je podjetje Electrica ravnalo kot udeleženec v tržnem gospodarstvu. Glasovanje za načrt reorganizacije je bilo edina možnost za upnike, da izterjajo svoj dolg, in tako tudi za podjetje Electrica, ki je imelo status zavarovanega in nezavarovanega upnika.
- (110) Romunija trdi, da bi se udeleženec/upnik v tržnem gospodarstvu odločil za načrt reorganizacije, saj ta način v romunskih primerih insolventnosti in tistih primerih, ki jih pozna podjetje Electrica, običajno prinaša večje možnosti za izterjavo dolgov: Romunija poudarja, da morajo stečajni upravitelji, ki so odgovorni za pripravo načrta, po zakonu maksimizirati sredstva dolžnika in so lahko osebno odgovorni, če ne dosežejo najboljšega rezultata za upnike.
- (111) Romunija je tudi pojasnila, da je v poročilu načrt podprt, saj je v njem prepričljivo navedeno, da bo podjetju Electrica nekaj terjatev mogoče uspelo izterjati le v primeru reorganizacije. Po mnenju Romunije ni razumno trditi, da bi si morale podjetje Electrica naložiti visoke stroške in naročiti ločeno študijo, da bi se z njo potrdili vidiki, ki so jih navedli znani strokovnjaki, potrdila nacionalna sodišča in nakazovale gospodarske izkušnje: zaradi stroškov izpolnitve okoljskih odgovornosti podjetja Oltchim v stečajnem postopku bi bilo za podjetje Electrica zelo težko, če ne že nemogoče izterjati kakršen koli znesek, ki mu ga je dolgovalo podjetje Oltchim.
- (112) Tako je bila potencialna izterjava 160 milijonov RON, ponujena v načrtu reorganizacije, pa čeprav je bila povezana z daljšim obdobjem in nekaj tveganji, za podjetje Electrica prav gotovo boljša rešitev, kar dokazujejo tudi ukrepi drugih zasebnih upnikov, kot je Erste Group Bank AG.
- (113) Romunija navaja, da podjetji Salrom in CET Govora ne bi mogli izterjati nezavarovanega deleža terjatev, če bi glasovali proti načrtu reorganizacije; zato je bila zanju najboljša rešitev potrditev načrta prestrukturiranja, v okviru katerega so zavarovani upniki sprejeli odpis terjatev v zameno za delno poplačilo nezavarovanih terjatev.

4.2 Pripombe zainteresiranih tretjih strani

- (114) Pripombe k sklepu o začetku postopka so poslale štiri zainteresirane strani – podjetje PCC (manjšinski delničar podjetja Oltchim), podjetje Electrica, konzorcij stečajnih upraviteljev Rominsolva in BDO (odgovornih za upravljanje stečajne mase podjetja Oltchim) ter še ena zainteresirana stran, ki je želela ostati anonimna.

4.2.1 Rominsolv in BDO (v nadaljnjem besedilu: R/BDO, stečajna upravitelja podjetja Oltchim v postopku zaradi insolventnosti)

- (115) Rominsolv in BDO sta stečajna upravitelja podjetja Oltchim, ki sta pripravila načrt reorganizacije, ki so ga pozneje potrdili upniki podjetja Oltchim. Predložila sta številne argumente v prid načrta reorganizacije.
- (116) V zvezi z **ukrepom 1** R/BDO navajata, da:

— je Komisija ravnala napačno, ko se je opirala na likvidacijsko vrednost iz poročila podjetja Raiffeisen, saj zadevno poročilo temelji na hipotezi nadaljnega poslovanja in ne upošteva okoljskih odgovornosti, povezanih z morebitno likvidacijo. Zato je ocena Komisije, da bi organ AAAS leta 2012 z likvidacijo podjetja Oltchim izterjal 12 % svojih terjatev, napačna;

— organ AAAS ni imel drugih možnosti za izterjavo dolgov (tj. s postopki izvršbe), saj ni imel izvršilnega naslova in ga v tako kratkem času (september 2012–januar 2013) tudi ne bi mogel pridobiti;

- poleg tega septembra 2012 premoženje podjetja Oltchim ni več zajemalo sredstev, ki bi jih bilo mogoče zastaviti za vrednost dolga;
- nazadnje, R/BDO sta imenovala številne zasebne subjekte ⁽⁴⁹⁾, ki so v zadevnem obdobju še vedno sodelovali s podjetjem Oltchim in mu zagotavljali podporo, čeprav se je njegov finančni položaj slabšal. Le dva ⁽⁵⁰⁾ od skupaj 205 subjektov, vključenih na seznam upnikov podjetja Oltchim, sta proti dolžniku sprožila ukrepe izvršbe.

(117) V zvezi z **ukrepom 2** R/BDO navajata, da:

- je bila vloga podjetja CET Govora pri ponovnem zagonu obratovanja podjetja Oltchim razmeroma omejena, akumulirani dolg za dobavljeno električno energijo in paro je znašal približno 25 milijonov RON (v primerjavi s skupnim dolgom v višini 84,2 milijona RON na dan 31. avgusta 2012). Poleg tega je podjetje CET Govora za pretekle dolgove zaračunavalo zamudne obresti v skladu z dogovori, sklenjenimi s podjetjem Oltchim, kar pa se ne bi smelo obravnavati kot podpora za ponovni zagon proizvodnje;
- je bila tudi vloga podjetja Salrom pri ponovnem zagonu obratovanja podjetja Oltchim razmeroma omejena, saj je akumulirani dolg za dobavo proizvodov znašal le 1,8 milijona RON. Preostali znesek v višini 13,2 milijona RON so zamudne obresti, zaračunane za pretekle dolgove v skladu z dogovori, sklenjenimi s podjetjem Oltchim, kar pa se ne bi smelo obravnavati kot podpora za ponovni zagon proizvodnje.

(118) Nazadnje, BDO navaja, da je Komisija zanemarila pomen tehnološke medsebojne odvisnosti štirih velikih akterjev (podjetij Oltchim, CET Govora, Uzinele Sodice Govora in Salrom), katerih dejavnosti so tehnološko odvisne, saj je vsako podjetje dobavitelj in hkrati odjemalec drugega podjetja.

(119) V zvezi z **ukrepom 3** R/BDO navajata, da:

- Komisija ni izpolnila dokaznega standarda, potrebnega za dokazovanje, da je sklepe več podjetij v državni lasti (tj. CET Govora, romunske uprave za vode, Salrom, Electrica) in organa AAAS, da bodo glasovali za načrt reorganizacije, mogoče pripisati državi.
- Stečajna upravitelja, ki sta pripravila načrt reorganizacije, zavezujejo načela neodvisnosti, da se zagotovijo učinkovit postopek, enaka obravnava upnikov, visoka raven preglednosti in maksimiziranje ravni izterjav. Načrt, ki sta ga pripravila, je izpolnjeval vse standarde romunskega prava in ga je sodnik potrdil. Zato ni razumno pričakovati, da bodo vsi upniki svoj čas in vire namenili pripravi ločenih ocen za izterjavo svojih terjatev, kakor se zdi, da namiguje Komisija.
- Komisija je napačno predvidevala, da je poročilo podjetja Winterhill v ocenah likvidacijske vrednosti podjetja Oltchim upoštevalo vse njegove okoljske odgovornosti. Upoštevali so se le običajni stroški demontaže opreme, ne pa tudi stroški, ki izhajajo iz okoljskih odgovornosti. Zato je bilo v načrtu reorganizacije pravilno predvideno, da bi bila v primeru stečaja (likvidacije) vrednost izterljivih terjatev za vse upnike nič.
- Nazadnje, zaradi številnih ekonomskih kazalnikov, ki so kazali izboljšanje gospodarskega položaja podjetja Oltchim v postopku zaradi insolventnosti, ni bilo nerazumno pričakovati, da je podjetje Oltchim SPV mogoče uspešno prodati na trgu za ocenjeno ceno 306 milijonov EUR.
- Nazadnje, R/BDO navajata, da je znesek 306 milijonov EUR, ki ga je leta 2013 izračunalo podjetje Winterhill, napačen, a je bil popravljen v poročilu, predloženem upnikom pred njihovim srečanjem 4. decembra 2014; pričakovana prodajna cena je po novem znašala 295 milijonov EUR.

⁽⁴⁹⁾ Transilvania Bank, romunska poslovna banka, MFC Commodities GmbH Austria, Chemimpex LTD Turkey, Tricon DRY LTD – ZDA, Alum SA – Romunija, Areco Power SRL – Romunija, SC Bulrom Gas SA, Uzinele Sodice Govora – Ciech Chemical Group SA.

⁽⁵⁰⁾ Polcheme Societe Anonime in Bulrom Gas Impex SRL.

4.2.2 Podjetje Electrica

- (120) Podjetje Electrica navaja, da njegovega sklepa o glasovanju za načrt ni mogoče pripisati državi. Pravi, da je skupščina delničarjev odločitev o glasovanju prepustila generalnemu direktorju podjetja Electrica SA in da je ta edini odgovorni za glasovanje za načrt. Zato po mnenju podjetja Electrica ukrepa 3 ni mogoče pripisati državi.
- (121) Nadalje podjetje Electrica navaja, da tudi če bi bilo mogoče meniti, da je bila pri sklepu udeležena država, je šlo za dobro poslovno odločitev, skladno z načelom upnika v tržnem gospodarstvu. Podjetje Electrica torej meni, da z njegovo odločitvijo za podporo načrtu podjetje Oltchim ni dobilo nobene prednosti; to naj bi po njegovem mnenju potrjevalo podobno ravnanje drugih zasebnih upnikov v primerljivem položaju, ki so prav tako glasovali za načrt.
- (122) Podjetje Electrica tudi navaja, da študije upnika v tržnem gospodarstvu ni izvedlo, ker sta imela R/BDO pravno obveznost svetovati upnikom, kako maksimizirati izkupičke.

4.2.3 Zaupna (anonimna) zainteresirana tretja stran

- (123) Anonimna stran podpira dvome Komisije. Poleg tega dodatno poudarja izkrivljajoče učinke podpornih ukrepov, zlasti na trgu kloralkalnih izdelkov (kavstična soda). Anonimna stran verjame, da pomeni predlagana prodaja podjetja Oltchim brezizhoden položaj; več neuspešnih poskusov prodaje podjetja dokazuje, da se trg zanj ne zanima; takratna finančna poročila podjetja Oltchim izkazujejo raven dobičkonosnosti, ki je veliko prenizka, da bi bilo poslovanje dolgoročno vzdržno. Glede na to bi bila za podjetje Oltchim edina smiselna rešitev popolno prestrukturiranje poslovanja z zaprtjem obratov, zmanjšanjem zmogljivosti in morda tudi izstopom s trga.
- (124) Anonimna stran tudi poudarja, da je podjetje Oltchim znaten del dobička, doseženega v letu 2015, in dobička, pričakovanega v letu 2016, ustvarilo s prodajo kavstične sode, katere prodajna cena je ciklična in je leta 2015 dosegla najvišjo vrednost. Poleg tega so stopnje uporabe zmogljivosti podjetja Oltchim izjemno nizke (30 % skupne izkoriščenosti zmogljivosti, kar je zelo malo v primerjavi s povprečno 80-odstotnimi stopnjami v industriji kloralkalnih izdelkov v EU). Zato bi moral vsak potencialni kupec izvesti precejšnje dodatne naložbe, kar pa se ne sklada z nizkim dobičkom podjetja Oltchim pred davki, obrestmi in amortizacijo.

4.2.4 Podjetje PCC

4.2.4.1 Pripombe podjetja PCC v zvezi z ukrepom 1

- (125) Po navedbah podjetja PCC bi organ AAAS, če bi deloval kot zasebni upnik, po propadlem poskusu privatizacije septembra 2012 dal prednost izvršbi svojih terjatev do podjetja Oltchim: tako bi izterjal 12 % svojih terjatev, ne pa se odločil čakati na negotovo izterjavo med celotnim postopkom reorganizacije.
- (126) Podjetje PCC trdi, da je bilo po neuspešni privatizaciji septembra 2012 še bolj jasno, da na trgu ni zanimanja za nakup podjetja Oltchim. Zaradi nekajletnega čakanja na pripravo nekakšnega načrta prestrukturiranja in nato še nekajletnega čakanja na njegovo izvedbo je bila tržna vrednost sredstev podjetja ogrožena. Sredstva podjetja Oltchim so bila vsako leto bolj zastarela in nekoristna.
- (127) Podjetje PCC navaja, da bi moral organ AAAS uporabiti posebno romunsko zakonodajo o izterjavi javnih dolgov, ki nastanejo ministrstvu za finance zaradi državnih poroštev (odlok št. 29/2002); ta namreč določa, da so sporazumi o izterjavah, s katerimi se državna poročstva z ministrstva za finance prenesejo na organ AAAS, zakonsko priznani kot izvršilni naslovi. Zato bi lahko organ AAAS po mnenju podjetja PCC navedene izvršilne naslove izvršil brez dodatnih formalnosti. Organ AAAS je imel na voljo različne načine za izvršbo, kot določa izredni odlok vlade št. 51/1998 o realizaciji državnih sredstev.

- (128) Poleg tega organ AAAS v okviru zavarovanih državnih upnikov očitno ni zahteval odprave zadržanja svojih pravic do izvršbe v okviru postopka zaradi insolventnosti, medtem ko je podjetje Electrica to sicer neuspešno poskusilo storiti. Tako organ AAAS ni uporabil vseh pravnih instrumentov, ki jih je imel na voljo za reševanje težave z neplačevanjem podjetja.

4.2.4.2 Pripombe podjetja PCC v zvezi z ukrepom 2

- (129) Podjetje PCC meni, da podjetji CET Govora in Salrom nista ravnali kot udeleženca v tržnem gospodarstvu, ko sta podjetju Oltchim kljub njegovemu neplačilu neporavnanih dolgov še naprej zagotavljali dobavo, ter da je njune odločitve mogoče pripisati državi.
- (130) V nasprotju s podjetjema Electrica in Electrica Furnizare se je podjetje CET Govora odločilo, da bo podjetju Oltchim še naprej dobavljalo električno energijo in industrijsko paro, čeprav podjetje ni poplačalo svojih dolgov in čeprav so temu nasprotovale tudi banke podjetja CET Govora; taka odločitev je 6. maja 2016 privedla do insolventnosti podjetja CET Govora: podjetje PCC navaja, da je podjetje CET Govora po besedah njegovega stečajnega upravitelja subvencioniralo podjetje Oltchim.
- (131) Podjetje PCC trdi, da je odločitev podjetja CET Govora glede ponovne dobave podjetju Oltchim po neuspešni privatizaciji septembra 2012 mogoče pripisati državi. Po njegovem mnenju se je podjetje CET Govora odločilo, da bo podjetju Oltchim še naprej zagotavljalo dobavo, potem ko je povezan sklep sprejel njegov lastnik – okrožni svet Vâlcea, čeprav je bila plačilna nesposobnost podjetja Oltchim splošno znana. Podjetje PCC tudi navaja upravitelja podjetja CET Govora, ki je poudaril, da „odločitev glede dobave električne energije podjetju Oltchim ni bila ekonomsko utemeljena in je bila politično motivirana ter je sijajen primer vmešavanja politike v upravljanje dolžnika [...]“
- (132) Podjetje PCC priznava, da je bilo podjetje Oltchim pomembna stranka podjetja Salrom, vendar meni, da udeleženec v tržnem gospodarstvu podjetju Oltchim glede na njegov finančni položaj ne bi več zagotavljal dobave; potencialna likvidacija podjetja Oltchim bi vplivala le na eno podružnico podjetja Salrom, kjer bi bilo ogroženih le 60 delovnih mest. Zato noben zasebni upnik v podobnem položaju kot podjetje Salrom ne bi sprejel kopičenja dolgov, ampak bi se raje odločil za zmanjšanje prihodkov, da bi ohranil zdravo podjetje.
- (133) Podjetje PCC navaja, da je mogoče odločitev podjetja Salrom glede ponovne dobave podjetju Oltchim po neuspešni privatizaciji septembra 2012 pripisati državi, ki nadzoruje podjetje Salrom; upravni odbor podjetja Salrom res imenuje generalna skupščina delničarjev, a ima romunska država večino (51 %) delnic podjetja in v upravni odbor imenuje predstavnike države.

4.2.4.3 Pripombe podjetja PCC v zvezi z ukrepom 3

- (134) Podjetje PCC navaja, da organ AAAS ter podjetji CET Govora in Electrica niso ravnali kot upniki v tržnem gospodarstvu, ko so sprejeli odpis terjatev, namesto da bi se odločili za njihovo izterjavo.
- (135) Podjetje PCC trdi, da načrtu reorganizacije, ki so ga potrdili upniki, manjkajo elementi pravega prestrukturiranja⁽⁵¹⁾ ter je pravzaprav omejen zgolj na prestrukturiranje dolga in likvidacijo. Prav tako navaja, da bi bil boljša možnost načrt reorganizacije, ki bi ga pripravili delničarji, vendar njegov predlog ni bil upoštevan, saj ga romunski organi niso potrdili.
- (136) Brez dolgoročnih ukrepov za prestrukturiranje osnovne dejavnosti podjetja Oltchim pa ni možnosti, da bi bilo podjetje sposobno preživeti na trgu in bilo dobičkonosno.

Tržna vrednost

- (137) Podjetje PCC po eni strani poudarja, da je bila tržna vrednost, ki jo je leta 2013 določilo podjetje Winterhill Romunija, zelo negotova ter da je previden udeleženec v tržnem gospodarstvu pri oblikovanju stališča glede načrta reorganizacije čez dve leti, tj. aprila 2015, ne bi imel za pravilno.

⁽⁵¹⁾ Romunski insolvenčni zakon določa, da mora načrt reorganizacije zagotoviti prestrukturiranje dejavnosti in/ali dolžnika, prestrukturiranje podjetja (s spremembo strukture delničarjev) ter omejitev dejavnosti dolžnika z likvidacijo dela njegovih sredstev. Načrt bi moral vsebovati tudi možnosti za obnovitev sposobnosti preživetja dolžnika. Teh pogojev načrt reorganizacije, ki so ga potrdili upniki, ne izpolnjuje.

- (138) Številni neuspešni poskusi privatizacije podjetja Oltchim v letih 2001, 2003, 2006, 2007, 2008 in 2012 so bili po mnenju podjetja PCC jasen znak, da nobenega vlagatelja ne bi zanimala pridobitev delnic v okviru privatizacije z novoustanovljeno namensko družbo, ki sta jo predlagala stečajna upravitelja. Podjetje PCC dodaja, da cena, določena za privatizacijo, ni utemeljena in je ni mogoče šteti za zanesljiv razlog za potrditev načrta. Po njegovem mnenju je načrt namenjen zgolj ohranjanju nedobičkonosnega podjetja pri življenju in prelaganju dejanskega stečaja podjetja Oltchim.
- (139) Podjetje PCC navaja tudi, da bi se cena za podjetje Oltchim med letoma 2013 in 2015 verjetno znižala, saj naprav, ki niso delovale dve leti, ne bi bilo mogoče spet zagnati. Tako bi bilo edino kaj vredno sredstvo v obratu v Braduju zemljišče, in to ne glede na povezane okoljske odgovornosti.
- (140) Da bi podprlo svoje navedbe, podjetje PCC navaja ceno, ki jo je v neuspešnem postopku privatizacije leta 2012 ponudil posameznik (g. Diaconescu), in sicer približno 45 milijonov EUR, kar je šestkrat manj od cene, ki jo je za podjetje Oltchim ocenilo podjetje Winterhill. Podobno je predstavnik podjetja Chimcomplex, ki je leta 2016 oddalo ponudbo za nakup delujočih sredstev podjetja Oltchim, istega leta poudaril, da je vrednost podjetja precej nižja od cene, ki je bila zahtevana v načrtu reorganizacije.
- (141) Podjetje PCC je poudarilo, da so javni upniki odločitve sprejeli v okoliščinah, ko ob neobstoju dejanskega načrta prestrukturiranja podjetja Oltchim še vedno ni ustvarjalo dobička; poleg tega je bil dobiček, ki ga je evidentiralo podjetje, ustvarjen umetno z odpisi dolga in ni pričal o izboljšanju finančnega položaja podjetja. Pozitivni rezultati v računovodskih izkazih bi bili le rezultat različnih računovodskih metod. Po ugotovitvah neodvisnega poročila, ki ga je v imenu podjetja PCC naročilo podjetje [...], je imelo podjetje Oltchim med 1. januarjem 2013 in 30. junijem 2016 nenehno izgube po nevtralizaciji izrednih elementov (kot je odpis dolga leta 2015) zaradi neproduktivnih sredstev, kot so petrokemična služba v Braduju, vinil klorid monomer (VCM) in polivinil klorid (PVC). V istem poročilu je tudi ugotovljeno, da bi morala vrednost opredmetenih nekratkoročnih sredstev, ki 31. decembra 2015 pomenijo več kot 84 % sredstev podjetja Oltchim, znašati med 14 milijoni EUR in 128 milijoni EUR, odvisno od pričakovane prodaje podjetja Oltchim SPV med decembrom 2013 in decembrom 2014 ter od scenarija (A ali B), predvidenega v načrtu reorganizacije, ki sta ga pripravila stečajna upravitelja, ki ju je imenovalo sodišče ⁽⁵²⁾, kar je manj od likvidacijske vrednosti, kot jo je ocenilo podjetje Winterhill (141 milijonov EUR).

Likvidacijska vrednost

- (142) Podjetje PCC meni, da je primerjava ocenjene tržne vrednosti podjetja Oltchim in likvidacijske vrednosti iz več razlogov napačna.
- (143) Prvič, obstajale so še druge možnosti, na primer prodaja podjetja Oltchim po svežnjih sredstev.
- (144) Drugič, znesek okoljskih odgovornosti, ki ga je podjetje Oltchim izračunalo za primer likvidacije (463,7 milijona EUR), se zdi pretiran in namenjen temu, da bi se namesto likvidacije podjetja podprl načrt reorganizacije, saj okoljske odgovornosti ne temeljijo na zunanjih neodvisnih poročilih. Informacije, zakaj stečajna upravitelja nista zahtevala nove študije, niso na voljo. Take okoljske odgovornosti, kot jih je podjetje Oltchim ocenilo za primer likvidacije, bi moral v svoji ponudbi upoštevati tudi potencialni kupec podjetja Oltchim SPV. Nazadnje, podjetje PCC se strinja z mnenjem Komisije, da bi v primeru likvidacije velik del sredstev lahko kupil kupec, ki bi želel prevzeti industrijske dejavnosti v obratu podjetja Oltchim, zaradi česar celostna demontaža obrata, upoštevana v oceni, ne bi bila potrebna. Podjetje PCC pa po drugi strani poudarja negotovost, povezano z zneskom okoljskih odgovornosti podjetja Oltchim v načrtu reorganizacije iz leta 2015.

Primerjava tržne in likvidacijske vrednosti

- (145) Tretjič, v okoliščinah, ko nove terjatve po začetku postopka zaradi insolventnosti podjetja Oltchim dobijo prednost pred predhodnimi dolgi, bi nekateri upniki lahko imeli interes, da bi zahtevali začetek likvidacije podjetja, ne pa čakali, da bi se nakopičili taki novi dolgi, s čimer bi se njihove možnosti za izterjavo zmanjšale. Podjetje PCC tudi navaja, da je bil dolg, ki je podjetju Oltchim nastal po začetku postopka zaradi insolventnosti, morda podcenjen. Če bi to držalo, bi to pomenilo manjše možnosti izterjave, s tem pa bi morali upniki v primeru načrta reorganizacije odpisati večje terjatve.

⁽⁵²⁾ Podjetje PCC je predložilo ločeno študijo podjetja [...], v kateri so navedeni dvomi o pričakovani prodajni ceni podjetja Oltchim. To je v nasprotju z ocenjeno prodajno vrednostjo v višini 306 milijonov EUR, navedeno v načrtu.

Druge pripombe v zvezi z ukrepom 3

- (146) Nadalje podjetje PCC navaja, da bi morali državni upniki upoštevati tudi trajanje faze reorganizacije v primerjavi s trajanjem stečajnega postopka. Priprava izvedljivega načrta prestrukturiranja in njegova izvedba trajata veliko dlje kot likvidacija podjetja Oltchim s takojšnjo prodajo sredstev.
- (147) Poleg tega bi morali državni upniki izkoristiti svoj položaj.
- V skladu z romunskim insolvenčnim zakonom (člen 94(c)) lahko en ali več upnikov, ki imajo najmanj 20 % vseh terjatev, predlagajo načrt reorganizacije. Glede na to, da je imel samo organ AAAS 34,7 % vseh terjatev, bi lahko predlagal drugačen načrt, ki bi njemu in drugim državnim upnikom zagotavljal boljši izid.
 - Podjetje CET Govora, ki je predstavljalo 91 % kategorije nezavarovanih upnikov na podlagi člena 96 insolvenčnega zakona, bi lahko izkoristilo privilegirani položaj in vplivalo na načrt reorganizacije, vendar tega očitno ni storilo.
 - Tudi podjetje Salrom in romunska nacionalna uprava za vode sta potrdila načrt v dveh kategorijah terjatev, ki sta jih oba imela, a bi lahko zaradi svojega statusa zahtevala izvršbo terjatev kot zavarovani upnik oziroma javni proračun kot upnik.
- (148) Podjetje PCC je še navedlo, da je sicer nekaj zasebnih upnikov, ki so bili v podobnem položaju kot država, glasovalo za načrt reorganizacije, a bi bilo zaradi glasovanja nekaterih zasebnih upnikov za načrt narobe sklepati, da so bili državni upniki, vključno z organom AAAS, v podobnem položaju kot preudaren udeleženec v tržnem gospodarstvu: v nasprotju z zasebnimi upniki, ki so imeli zavarovane in nezavarovane terjatve, so bile skoraj vse terjatve organa AAAS nezavarovane; poleg tega so zadevni zasebni upniki vedeli, da bo romunska država sprejela vse potrebne ukrepe in korake, da bi ne glede na ceno zagotovila preživetje podjetja Oltchim, zato so se odločili „pridružiti“ državi pri teh prizadevanjih.
- (149) Podjetje PCC meni, da je mogoče ukrep 3 pripisati državi, saj načrta prestrukturiranja ne bi bilo mogoče potrditi brez soglasja državnih upnikov, ki so imeli večino glasov (več kot 50 %) v večini kategorij upnikov: dejansko je država imela glavno besedo v vseh kategorijah upnikov razen v kategoriji zavarovanih terjatev in kategoriji zaposlenih. Tako so zasebni upniki, ki so odobrili načrt reorganizacije, delovali bolj kot posnemovalci države in ne zagovorniki takega načrta reorganizacije. Podjetje PCC nadalje navaja, da „se zaveda, da so nekateri zasebni upniki očitno ubrali enako pot kot država (tj. so prav tako glasovali za načrt, čeprav očitno ni bil v njihovo korist, saj so odpisali veliko dolgov)“. Kljub temu podjetje PCC meni, da „je država ustvarila to ‚tržno prakso‘ in ne obratno (da bi država sledila trendu). Država je namreč nadzorovala podjetje Oltchim pred insolventnostjo in glasovanje o načrtu reorganizacije, drugim upnikom pa je bilo jasno, da bo država sprejela vse ukrepe, da bi ne glede na ceno zagotovila preživetje podjetja Oltchim.“

4.3 Pripombe Romunije v zvezi s pripombami tretjih strani ⁽⁵³⁾**4.3.1 Dodatne pripombe Romunije v zvezi z ukrepom 1**

- (150) Romunija meni, da je organ AAAS s zaračunavanjem obresti, dokler se podjetje Oltchim ni znašlo v postopku zaradi insolventnosti, deloval kot „zakonsko omejeni“ zasebni upnik, ter zavrača trditve podjetja PCC, da se organ AAAS ni dovolj potrudil za izvršbo svojih terjatev. Romunija dejansko navaja, da so memorandum predlagali ministrstvo za javne finance, ministrstvo za gospodarstvo, trgovino in poslovno okolje ter agencija OPSPI. V zvezi z dejanskimi omejitvami Romunija pojasnjuje, da organ AAAS ni mogel zaseči bančnih računov (tj. zaseči sredstev na njem), saj je to že prej storilo podjetje Electrica.
- (151) Romunija kritizira logiko argumenta podjetja PCC, da bi organ AAAS moral zahtevati izvršbo svojih terjatev: v tem primeru bi se za podjetje Oltchim moral sprožiti postopek zaradi insolventnosti. V okviru postopka zaradi insolventnosti pa organ AAAS ne bi mogel izterjati svojih terjatev, kot je trdilo podjetje PCC.

⁽⁵³⁾ Glej pripombe Romunije z dne 28. novembra 2016.

- (152) Romunija mnenje podjetja PCC, da bi organ AAAS moral zaseči blago in sredstva podjetja Oltchim, označuje kot nerealno, ker te možnosti zasebni upniki niso uporabili.

4.3.2 Dodatne pripombe Romunije v zvezi z ukrepom 2

- (153) Romunija v zvezi s podjetjema CET Govora in Salrom navaja, da je podjetje Oltchim kratkoročne obveznosti po insolventnosti plačevalo brez zamud.
- (154) Po njenem mnenju so javna podjetja ravnala kot zasebna podjetja, na primer podjetje Bulrom Gas Impex (lokalni dobavitelj podjetja Oltchim), zato je njihovo ravnanje skladno s preskusom zasebnega upnika in zasebnega kupca.

4.3.3 Dodatne pripombe Romunije v zvezi z ukrepom 3

- (155) Prvič, Romunija navaja, da rešitve, ki jo je v pripombah predlagalo podjetje PCC, in sicer priprave načrta reorganizacije, ki bi ga vodili delničarji, na podlagi insolvenčnega zakona ni bilo več mogoče uresničiti, saj je bil sprožen postopek sodne reorganizacije; po navedbah Romunije bi dajal postopek reorganizacije, ki ga je predlagalo podjetje PCC, prednost delničarjem v škodo upnikov, zaradi česar ga slednji ne bi potrdili.
- (156) Romunija izpodbija opis podjetja PCC, da je finančni položaj podjetja Oltchim „pod sprejemljivimi standardi [...] in še vedno ustvarja izgube,“ ter poudarja, da je spletni portal SeeNews podjetje Oltchim uvrstil na 63. mesto med sto najbolj donosnimi podjetji v Jugovzhodni Evropi ⁽⁵⁴⁾.
- (157) V zvezi z vrednotenjem sredstev podjetja Olchim, ki ga je izvedlo [...] in sporočilo podjetje PCC, Romunija ne nasprotuje prilagoditvi normalizacije, ki jo je [...] izvedlo v zvezi z odpisom dolga, izrecno pa zavrača uporabo metodologije diskontiranih denarnih tokov za vrednotenje sredstev podjetja Oltchim. Romunija se za utemeljitev dejstva, da se diskontirani denarni tokovi uporabljajo za vrednotenje podjetja in kot taki niso primerni za vrednotenje sredstev, sklicuje na učno gradivo univerz Harvard in Stern.
- (158) Romunija prav tako zavrača navedbo podjetja PCC, da je organ AAAS vplival na ravnanje zasebnih upnikov, saj sta najmanj dve banki podpisnici (in sicer Erste Bank AG in Banca Transilvania) uveljavljeni, neodvisni in po vsem svetu delujoči instituciji.
- (159) Romunija poudarja, da so dejansko zasebni upniki sprejeli ključno odločitev o načrtu reorganizacije podjetja Oltchim, zlasti ker so predstavljali 61,5 % zavarovanih upnikov, ki so z odobritvijo delnega odpisa, nepogrešljivega za potrditev načrta s strani vsake kategorije, imeli odločilno vlogo.
- (160) Romunija navaja, da je pričakovana izterjava za javne subjekte v okviru načrta reorganizacije, ki ga je predlagal stečajni upravitelj, znašala 500 milijonov RON, tj. sedemkrat toliko kot potencialna izterjava v okviru stečajnega postopka, ki naj bi znašala 72 milijonov RON.
- (161) Nadalje Romunija navaja, da je organ AAAS v načrtu prestrukturiranja lahko izterjal več kot 18 % vseh svojih terjatev, medtem ko bi jih na podlagi študije Raiffeisen v primeru likvidacije lahko le 12 %.
- (162) Romunija navaja tudi, da bi se po mnenju stečajnih upraviteljev podjetja Oltchim v primeru stečaja izogibanje okoljskim stroškom ali njihova pre nizka ocena po romunskem pravu kazensko preganjala.

⁽⁵⁴⁾ https://top100.seenews.com/wp-content/uploads/2012/07/SEE_top_100_2016_1.pdf.

- (163) Romunija trdi ⁽⁵⁵⁾, da glasovalna pravila določajo, da načrta reorganizacije ne bi bilo mogoče sprejeti brez potrditve zavarovanih upnikov kot prikrajšane kategorije na podlagi zakonodaje. Zato so to zasebni upniki, ki so v kategoriji zavarovanih posojilodajalcev imeli večino ter so sprožili in omogočili sprejetje načrta; kot taki niso zgolj sledili državnim upnikom, kot navaja podjetje PCC. Romunija je poudarila ⁽⁵⁶⁾, da so bili zavarovani upniki prikrajšana kategorija. Če bi kot taki zavrnili načrt, pogoj iz člena 101(2)(c) insolvenčnega zakona ne bi bil izpolnjen, zaradi česar druge kategorije ne bi mogle doseči sprejetja načrta.
- (164) Romunija tudi poudarja razliko med preteklimi neuspešnimi poskusi privatizacije in postopkom iz leta 2012, ki je temeljil na prodaji sredstev podjetja Oltchim, prenesenih na namensko družbo, kar pomeni, da kupec ne bi kupil celotne bilance stanja z obveznostmi vred, ampak le sredstva podjetja.
- (165) Romunija navaja, da se vrednost tekočih dolgov zmanjšuje, ker je podjetje Oltchim ustvarilo pozitiven dobiček pred obrestmi, davki in amortizacijo.
- (166) Romunija tudi zavrača mnenje [anonimne strani], da bi bilo podjetje Oltchim „strukturno nedonosno“: težave podjetja Oltchim bi bile pravzaprav posledica slabih poslovodskih odločitev.
- (167) Romunski organi so v pripombah z dne 16. maja 2018 poleg zgoraj navedenega poudarili še elemente, navedene v nadaljevanju.
- (168) Prvič, državni upniki podjetju Oltchim niso zagotovili prednosti, saj je mogoče šteti, da so ravnali enakovredno z zasebnimi upniki v vseh kategorijah zavarovanih upnikov, proračuna kot upnika, bistvenih dobaviteljev in nezavarovanih upnikov.
- (169) Zlasti je večina zavarovanih upnikov glasovala za načrt, ker so bili prepričani, da v primeru likvidacije ne bi dobili zneska, ki bi v celoti kril njihove terjatve. Golo dejstvo, da je imel organ AAAS terjatve tako v kategoriji zavarovanih upnikov kot tudi proračuna kot upnika, ne bi vplivalo na to opažanje glede enakovrednosti, saj je lahko organ AAAS pričakoval, da bi z načrtom prejel več kot v primeru likvidacije.
- (170) Dejstvo, da so zavarovani upniki, ki so glasovali za načrt, sprejeli odpis v načrtu, pomeni, da so bile terjatve proračuna kot upnika v primeru likvidacije brez vrednosti. Da bi zagotovili glasovanje proračuna kot upnika za načrt, so zavarovani upniki sprejeli omejitev svojega dela izkupička (ko so se strinjali z dejanskim odpisom od 20 % do 27 % terjatev) v korist podrejenih kategorij, ki v primeru likvidacije ne bi prejele ničesar.
- (171) Pozitivno glasovanje večine nezavarovanih upnikov (40,5 % njihovih terjatev je imelo podjetje Electrica) tudi dokazuje zaupanje v načrt, čeprav njihov glas ni bil posebno pomemben, saj niso mogli pričakovati plačanih terjatev niti v primeru likvidacije niti v primeru načrta reorganizacije.
- (172) Drugič, romunski organi, ki jim je Komisija omogočila predložitev pripomb glede osnutka preskusa udeleženca v tržnem gospodarstvu, ki ga je Komisija pripravila z vidika zavarovanih, proračunskih in nezavarovanih upnikov ter bistvenih dobaviteljev na podlagi takrat razpoložljivih dokazov (končna različica je v Prilogi I k temu sklepu), so v zvezi s tem predložili drugačne pripombe. Zlasti so zrelativizirali razliko med prodajo podjetja Oltchim SPV, predvideno v načrtu reorganizacije, in prodajo *in situ*, ki jo je Komisija predvidela kot eno od treh možnih primerov likvidacije. Romunija poudarja, da z likvidacijo ni bilo mogoče pričakovati večjega izkupička kot z načrtom reorganizacije. Nazadnje, Romunija je predložila drugačne tehnične pripombe o načinu, kako bi upnik v tržnem gospodarstvu izkupiček in stroške ocenil v načrtu reorganizacije in primeru likvidacije, razen okoljskih odgovornosti, katerih nevtralizacijo Romunija izpodbija.

⁽⁵⁵⁾ Glej odstavek 35 odgovora Romunije na pripombe tretjih strani v zvezi s sklepom o začetku postopka.

⁽⁵⁶⁾ Glej odgovor Romunije z dne 16. maja 2018 – odstavek R7 v Prilogi I.

- (173) Tretjič, na splošno je bila možnost, ki so jo izbrali upniki, in sicer glasovanje za načrt, v njihovo očitno korist, saj je izkupiček od prodaje operativnih sredstev po svežnjih – čeprav so pomenili le 57 % – prinesel veliko več koristi kot povprečni scenarij v primeru stečaja. Poleg navedenega naj bi bil dodaten izkupiček dosežen s prodajo preostalih 43 % sredstev, rezultat česar bi bila njihova večja korist v postopku reorganizacije. Nadalje je napovedano, da bo podjetje Oltchim v prvi polovici leta 2018 plačalo približno 8 milijonov EUR tekočih dolgov, kar bo pomenilo nižje tekoče dolgove in večjo porazdelitev upnikom v okviru postopka reorganizacije.

5. POSTOPEK PRODAJE SREDSTEV PODJETJA OLTCHIM

- (174) Komisija je v sklepu o začetku postopka (glej uvodno izjavo 85) ugotovila, da bi lahko zaradi postopka prodaje, kot je bil določen v prvotno potrjenem načrtu reorganizacije, nastala gospodarska kontinuiteta med podjetjem Oltchim SA in morebitnim pridobiteljem podjetja Oltchim SPV. Da bi preprečili prenos morebitne nezdružljive državne pomoči na kupce sredstev podjetja Oltchim, so se romunski organi odločili, da bodo prestrukturirali postopek prodaje ter tako zagotovili gospodarsko diskontinuiteto med podjetjem Oltchim in njegovimi potencialnimi kupci.
- (175) Konkretnije, podjetje Oltchim je julija in avgusta 2016 s podporo svetovalcev analiziralo svoja sredstva in opredelilo možnosti za razdrobljeno ponudbo sredstev, da bi se maksimizirala potencialna cena vseh prodaj. Na podlagi tega je bilo opredeljenih devet svežnjev sredstev ⁽⁵⁷⁾. Po objavi namere o prodaji podjetja Oltchim avgusta 2016 je bil informativni memorandum poslan 23 ponudnikom, rok za predložitev zavezujočih ponudb skupaj z nadaljnjim skrbnim pregledom (vključno z obiski na kraju samem in tehničnim skrbnim pregledom) pa je bil večkrat preložen.
- (176) Revidirani načrt, ki je temeljil na prodaji prek svežnjev sredstev (in ne več na prodaji namenske družbe), je generalna skupščina upnikov formalno sprejela 6. marca 2017. Stečajni sodnik je spremenjeni načrt reorganizacije potrdil 28. junija 2017, njegova odločitev pa je postala pravnomočna 16. oktobra 2017 (ko je sodišče višje stopnje zavrnilo pritožbo tretje stranke).
- (177) Po prejemu zavezujočih ponudb je prodajalec (AT Kearney v imenu podjetja Oltchim) opredelil naslednje možne kombinacije zavezujočih ponudb z največjo skupno vrednostjo za upnike:
- White Tiger Wealth Management za vse svežnje sredstev razen svežnjeva 2 in 6, pri čemer je skupna ponudba znašala [...] milijonov EUR;
 - Chimcomplex za svežnje sredstev 1, 2, 3, 4, 5 in delno 7, pri čemer je skupna ponudba znašala 127 milijonov EUR; Dynamic Selling Group (v nadaljnjem besedilu: DSG) za sveženj sredstev 6, pri čemer je ponudba znašala [...] milijona EUR (pozneje revidirana), in International Process Plants and Equipment (IPP) za svežnja 8 in 9, pri čemer je ponudba znašala [...] milijona EUR.
- (178) Skupščina upnikov je na seji 18. decembra 2017 potrdila sporazum o prodaji sredstev podjetju Chimcomplex, vse druge ponudbe pa je zavrnila ⁽⁵⁸⁾. Glede na to, da je bila odločitev skupščine upnikov izpodbijana na sodišču, je bil nov prvotni skrajni datum zaključka podaljšan do 17. oktobra 2018.

⁽⁵⁷⁾ Teh devet svežnjev sredstev zajema: (1) sveženj sredstev za kloralkalno proizvodnjo, sestavljen zlasti iz naprav podjetja Oltchim za membransko elektrolizo in predelavo kavstične sode; (2) sveženj sredstev za oksoalkohole, ki je sestavljen zlasti iz naprav podjetja Oltchim za proizvodnjo oksoalkoholov in nekdanjega obrata za DOP, ki bi ga bilo mogoče preoblikovati v obrat za proizvodnjo DOTP, sprejete snovi za mehčanje materialov na evropskem trgu; (3) sveženj sredstev za poliole na osnovi propilen oksida, zlasti naprav podjetja Oltchime za predelavo apnenca ter propilen oksid in poliole; (4) sveženj sredstev za storitve na lokaciji, ki zajema predvsem ključno industrijsko infrastrukturo in zemljišča v Vâlcei ter deluje kot upravljavec industrijskih obratov za druge svežnje sredstev na lokaciji; (5) sveženj železniških sredstev, ki zajema predvsem precejšnjo floto različnih specializiranih železniških cistern za prevoz zalog in proizvodov, proizvedenih v obratu v Vâlcei in/ali podobnih proizvodnih obratih drugod; (6) obrat za predelavo PVC Ramplast za proizvodnjo PVC-profilov za okna in vrata; (7) sveženj sredstev VCM/PVC, ki zajema predvsem mirujoče naprave za proizvodnjo vinilklorid monomera in sintezo PVC; (8) sveženj sredstev v Braduju, ki zajema predvsem nekdanji obrat in naprave za petrokemične proizvode v Pitesti-Braduju, vključno z napravami za kreking, hidrogeniranje in proizvodnjo polimerov (PE/PP), ter (9) sveženj sredstev za anhidrid ftalne kisline, ki zajema predvsem obrat za anhidrid ftalne kisline v Vâlcei.

⁽⁵⁸⁾ Kot je pojasnil prodajalec, podjetje White Tiger Wealth Management ni zagotovilo zadostnih dokazov o gotovosti transakcije in je nazadnje 23. oktobra 2017 enostransko odstopilo od transakcije.

- (179) Prodajna cena za sveženj 6 je bila predmet ponovnih pogajanj z DSG in se je z 1,9 milijona EUR zvišala na 2,6 milijona EUR. Na podlagi tega je bil 1. februarja 2018 podpisan sporazum o nakupu sredstev. Prodaja, ki jo je skupščina upnikov odobrila 26. februarja 2018, je bila dokončana 12. junija 2018.
- (180) Kar zadeva preostala neprodana sredstva (sveženj 7 – predelava PVC, sveženj 8 – petrokemična služba v Braduju, sveženj 9 – anhidrid ftalne kisline in nekatera posamezna sredstva svežnja 7 – VCM/PVC), si je skupščina upnikov prizadevala za izboljšane ponudbe z vidika cene, a pogajanja niso bila uspešna.
- (181) Maja 2018 je bil objavljen nov razpis za preostala svežnja (nedelujočih) sredstev 8 in 9 ter neprodani del svežnja sredstev 7 ⁽⁵⁹⁾. Predvideni rok za likvidacijo preostalih sredstev je april 2019.

6. OCENA POMOČI

- (182) Komisija bo najprej proučila, ali ukrepi od 1 do 3 v korist podjetja Oltchim vključujejo državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU (glej oddelek 6.1). Nato bo ocenila, ali je bilo podjetje Oltchim podjetje v težavah (glej oddelek 6.2). Nazadnje bo preverila, ali je bila pomoč že izvedena (glej oddelek 6.3), in posledično tudi, ali je taka pomoč združljiva z notranjim trgovom (glej oddelek 6.4).

6.1 Obstoje državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU

- (183) V skladu s členom 107(1) PDEU je „vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva z notranjim trgovom, kolikor prizadene trgovino med državami članicami“.
- (184) Merila iz člena 107(1) PDEU so kumulativna. Da bi se ukrep štel za pomoč v smislu te določbe, morajo biti torej izpolnjeni naslednji kumulativni pogoji:
- (1) ukrep je mogoče pripisati državi in se financira z državnimi sredstvi;
 - (2) prejemniku mora dodeliti prednost;
 - (3) ta prednost mora biti selektivna in
 - (4) ukrep mora izkrivljati ali biti sposoben izkrivljati konkurenco in prizadeti trgovino med državami članicami.

6.1.1 Državni vir sredstev (pripisljivost in uporaba državnih sredstev)

- (185) Kot je navedlo Sodišče ⁽⁶⁰⁾, da bi se ukrepi šteli za državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, (a) se morajo financirati iz državnih sredstev, in sicer neposredno ali posredno prek posrednika, ki deluje na podlagi dodeljenih pooblastil, in (b) jih mora biti mogoče pripisati državi. Pojem država članica vključuje vse ravni javnih organov, ne glede na to, ali gre za nacionalni, regionalni ali lokalni organ ⁽⁶¹⁾.

6.1.1.1 Ukrep 1: organ AAAS – neizvršba in nadaljnje kopičenje terjatev med septembrom 2012 in januarjem 2013

- (186) Kot je navedeno v uvodni izjavi 14, je organ AAAS del javne uprave, podrejen vladi. Zato neizterjava zapadle terjatve (glavnice in obresti) s strani tega organa, nadaljnje kopičenje terjatev in odpis dolgov, ki bi običajno morali biti plačani organu AAAS, bremenijo državni proračun in vključujejo državna sredstva.
- (187) Na podlagi navedenega je mogoče ukrep 1 pripisati državi in zajema prenos državnih sredstev.

⁽⁵⁹⁾ Po navedbah Romunije v odgovoru z dne 16. maja 2018 so to le nedelujoča sredstva.

⁽⁶⁰⁾ Glej zadevo C-482/99, Francija/Komisija (Stardust Marine), ECLI:EU:C:2002:294.

⁽⁶¹⁾ Zadeva C-248/84, Nemčija/Komisija, ECLI:EU:C:1987:437, točka 17.

6.1.1.2 Ukrep 2: podjetji CET Govora in Salrom – podpora dejavnostim podjetja Oltchim v obliki neprekinjene neplačane dobave od septembra 2012

- (188) Če javni organ zagotovi prednost upravičencu, se ukrep po definiciji pripiše državi, tudi če je zadevni organ pravno avtonomen v razmerju do drugih javnih organov.
- (189) Vendar je pripisljivost manj očitna, če se prednost zagotavlja prek javnih podjetij ⁽⁶²⁾. V takih primerih je treba ugotoviti, ali se lahko šteje, da so bili javni organi tako ali drugače vpleteni v sprejetje ukrepa ⁽⁶³⁾.
- (190) Tako se lahko o pripisljivosti ukrepa, ki ga sprejme javno podjetje, državi sklepa iz vrste kazalnikov, ki izhajajo iz okoliščin primera, in okvira, v katerem je bil sprejet ukrep ⁽⁶⁴⁾. Med drugimi možnimi kazalniki za določitev, ali je ukrep mogoče pripisati državi, so:
- (a) pravni status podjetja (v smislu, ali zanj velja javno pravo ali splošno pravo gospodarskih družb);
 - (b) integracija podjetja v strukture javne uprave;
 - (c) vrsta dejavnosti podjetja in njihovo izvajanje na trgu v običajnih pogojih konkurence z zasebnimi izvajalci dejavnosti;
 - (d) dejstvo, da zadevna oseba ni mogla sprejeti sporne odločitve brez upoštevanja zahtev javnega organa;
 - (e) dejstvo, da je podjetje, prek katerega je bila pomoč dodeljena, moralo upoštevati smernice, ki so jih izdali vladni organi ⁽⁶⁵⁾;
 - (f) stopnja nadzora, ki ga javni organi izvajajo nad upravljanjem podjetja.
- (191) Komisija v zvezi s podjetjem Salrom ugotavlja, da upravni odbor podjetja imenuje skupščina delničarjev, pri čemer ima romunska država večino (51 %) delnic podjetja in v upravni odbor imenuje predstavnike države.
- (192) Ker je podjetje Salrom v državni lasti, mora poleg tega njegov letni proračun potrditi država. Ta predhodna odobritev med drugim velja za zneske, ki ustrezajo terjatvam do kupcev (kot je podjetje Oltchim).
- (193) Sicer pa ni treba ugotoviti, da je ukrepe podjetja Salrom v zvezi z ukrepom 2 mogoče pripisati državi, saj Komisija ugotavlja, da ukrep 2 ne pomeni pomoči za podjetje Salrom (glej uvodno izjavo 263).
- (194) Komisija v zvezi s podjetjem CET Govora ugotavlja, da je podjetje registrirano kot podjetje v 100-odstotni državni lasti, katerega edini delničar je okrožje Vâlcea, in da ga je pred začetkom insolventnosti vodil okrožni svet Vâlcee ⁽⁶⁶⁾.
- (195) Nadalje Komisija ugotavlja, da sta bili odločitvi glede podpisa nove pogodbe o dobavi električne energije s podjetjem Oltchim in nato glede povečanja dobave sprejeti zaradi izvajanja več odločb ⁽⁶⁷⁾ okrožnega sveta Vâlcee, da bi se podjetju Oltchim zagotovila dobava.

⁽⁶²⁾ Pojem javno podjetje se lahko opredeli s sklicem na Direktivo Komisije 2006/111/ES z dne 16. novembra 2006 o preglednosti finančnih odnosov med državami članicami in javnimi podjetji ter o finančni preglednosti znotraj določenih podjetij (UL L 318, 17.11.2006, str. 17). Člen 2(b) te direktive določa, da „javna podjetja“ pomenijo vsa podjetja, nad katerimi lahko javne oblasti neposredno ali posredno prevladujoč vpliv zaradi svojega lastništva, svojega finančnega sodelovanja v njih ali predpisov, ki jih urejajo.

⁽⁶³⁾ Sodba Sodišča z dne 16. maja 2002, Francija/Komisija (Stardust Marine), C-482/99, ECLI:EU:C:2002:294, točka 52.

⁽⁶⁴⁾ Sodba Sodišča z dne 16. maja 2002, Francija/Komisija (Stardust Marine), C-482/99, ECLI:EU:C:2002:294. Glej tudi sodbo Splošnega sodišča z dne 26. junija 2008, SIC/Komisija, T-442/03, ECLI:EU:T:2008:228, točke 93 do 100.

⁽⁶⁵⁾ Sodba Sodišča z dne 23. oktobra 2014, Commerz Nederland, C-242/13, ECLI:EU:C:2014:2224, točka 35.

⁽⁶⁶⁾ Glej odlok vlade št. 1005/2002, kakor je naveden na spletnem mestu podjetja: www.cetgovora.ro.

⁽⁶⁷⁾ Odločba št. 27 z dne 31. avgusta 2012, odločba št. 58 z dne 31. oktobra 2012, odločba št. 61 z dne 16. novembra 2012, odločba št. 86 z dne 28. decembra 2012.

- (196) Pri proučitvi ravnanja podjetja CET Govora v širšem okviru prav tako ne bi bilo verodostojno trditi, da na njegove odločitve ni vplivala država; tako je bil takoj po neuspešni privatizaciji oktobra 2012 generalni izvršni direktor podjetja CET Govora imenovan za generalnega izvršnega direktorja podjetja Oltchim, ko pa je bil sprožen postopek zaradi insolventnosti podjetja Oltchim, je bil februarja 2013 spet imenovan za generalnega izvršnega direktorja podjetja CET Govora ⁽⁶⁸⁾.
- (197) Kljub navedbi Romunije, da je v obravnavanem obdobju generalni izvršni direktor podjetja CET Govora okrožnemu svetu Vâlcea svetoval sprejetje odločitev v najboljšem interesu podjetja, tej trditvi nasprotujejo drugi elementi, razkriti s korupcijskimi škandali na visoki ravni, v katere je bil vpleten navedeni generalni izvršni direktor (in na koncu skupaj s predstavnikom vlade tudi obsojen na nacionalnih kazenskih sodiščih) ⁽⁶⁹⁾. Natančneje, junija 2018 so nacionalna kazenska sodišča obsodila takratnega ministra za promet zaradi zlorabe položaja, saj je izkoristil vpliv, ki ga je imel na generalnega izvršnega direktorja podjetja CET Govora, in ga prepričal v sklenitev več škodljivih in nepotrebnih pogodb v imenu podjetja CET Govora, katerih končni cilj je bilo prelivanje sredstev podjetja. Za kaznivi dejanji *zlorabe položaja* in *izkoriščanja vpliva*, v neprekinjeni obliki zagrešeni med oktobrom 2011 in julijem 2014, so nacionalna kazenska sodišča obsodila tako ministra kot tudi generalnega izvršnega direktorja podjetja CET Govora.
- (198) Komisija posledično in ne glede na subjektivno stališče podjetja CET Govora glede koristi nadaljnje dobave podjetju Oltchim ugotavlja, da podjetje CET Govora ne bi moglo sprejeti sporne odločitve brez upoštevanja zahtev javnih organov ter da so bile usmeritve, ki so jih izdali vladni organi (tj. odločbe okrožnega sveta Vâlcea), dejansko podlaga za ravnanje podjetja CET Govora. Tako Komisija ugotavlja, da je v primeru podjetja CET Govora ukrep mogoče pripisati državi.
- (199) Ker je podjetje CET Govora v državni lasti, Komisija ugotavlja, da njegova odločitev za preložitev roka za plačila in nadaljnjo dobavo podjetju Oltchim bremeni državna sredstva.
- (200) Na podlagi navedenega je mogoče ukrep 2 v zvezi s podjetjem CET Govora pripisati državi in vključuje prenos državnih sredstev.

6.1.1.3 Ukrep 3: organ AAAS in podjetja v državni lasti (zlasti Electrica, Salrom, CET Govora, nacionalna uprava za vode) – odpis dolga v okviru načrta reorganizacije iz leta 2015

- (201) Prvič, Komisija opaza, da na podlagi insolvenčnega zakona načrta ne bi bilo mogoče potrditi brez soglasja organa AAAS (ki ima večino vrednosti terjatev v kategoriji proračuna kot upnika) ali podjetja CET Govora (ki ima večino vrednosti terjatev v kategoriji vezanih dobaviteljev, tj. nezavarovanih upnikov na podlagi člena 96 insolvenčnega zakona), katerega ukrepe je mogoče pripisati državi (glej uvodni izjavi 187 in 200).
- (202) Drugič, Komisija navaja tudi, da je načrt prestrukturiranja pripravil stečajni upravitelj, ki ga je imenovalo sodišče, ki je organ države. Načrt prestrukturiranja je bil nato podprt, ker so ga potrdili javni in zasebni upniki, ki so novembra 2012 podpisali memorandum, za katerega je pobudo dala država.
- (203) Ta memorandum (ki ga je podpisalo 12 strank, od katerih jih je deset pripadalo javni upravi ali pa so bili v državni lasti ⁽⁷⁰⁾, le dve pa sta bili finančni instituciji v zasebni lasti ⁽⁷¹⁾) – glej uvodno izjavo 31) so pripravili trije ministri, potrdil pa ga je predsednik vlade. Tako je najvišja raven države s pomočjo memoranduma podjetje Oltchim ohranila na trgu.

⁽⁶⁸⁾ <https://romanialibera.ro/actualitate/eveniment/directorul-oltchim-a-demisionat-la-presiunea-angajatilor-combinatului-292711>.

⁽⁶⁹⁾ <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/justitie/dan-sova-condamnat-la-3-ani-de-inchisoare-cu-executare-950309>.

⁽⁷⁰⁾ Trije ministri, organ AAAS, urad za udeležbo države pri privatizaciji industrije, podjetje Electrica, podjetje CFR Marfă, podjetje Salrom SA, podjetje Oltchim, banka CEC Bank. Od julija 2014 je večina delnic podjetja Electrica v zasebni lasti.

⁽⁷¹⁾ Banca Transilvania SA in Banca Comercială Română.

(204) Tretjič, Komisija ugotavlja, da je bil namen države, da ohrani delujoče podjetje Oltchim, nakazan in nato večkrat potrjen pred obdobjem insolventnosti in med njim.

- (a) Kot je mogoče razbrati iz različnih izjav za medije, ki so jih dali visoki predstavniki romunske vlade (glej uvodne izjave 27, 28, 30 in 31 v zvezi z obdobjem med septembrom 2012 in januarjem 2013), je bila politika popolnoma zavezana rešitvi podjetja Oltchim in ponovnemu zagonu njegovih dejavnosti, še preden je bil načrt prestrukturiranja pripravljen in še pred začetkom postopka zaradi insolventnosti.
- (b) Kot je razvidno iz medijskih objav, je sindikat podjetja Oltchim močno in vztrajno pritiskal na vlado, zlasti po neuspešni privatizaciji in skozi vse leto 2013 ⁽⁷²⁾. Zlasti so po začetku postopka zaradi insolventnosti podjetja Oltchim februarja, marca in avgusta 2013 v Râmnicu Vâlcei in Pitestiju, dveh lokacijah podjetja, potekali množični protesti.
- (c) Januarja 2013 je nekdanji minister za gospodarstvo priznal, da je podjetje Oltchim zaradi prejšnje privatizacije od neuspešne privatizacije do [januarja 2013] nakopičilo dodaten dolg v višini skoraj 100 milijonov EUR, ter dejal, da bi bila postopna likvidacija lažja rešitev. Vendar pa je dodal, da je po njegovem mnenju „postopek zaradi insolventnosti podjetja Oltchim [...] priložnost za prestrukturiranje in valorizacijo delov, ki so sposobni preživeti. Denarni sklad je bolj pesimističen.“ ⁽⁷³⁾ Romunska vlada je med celotnim prvim delom obdobja insolventnosti javnosti še naprej pošiljala jasna sporočila, da namerava rešiti podjetje Oltchim.
- (d) Tako je takoj po začetku postopka zaradi insolventnosti v začetku marca 2013 takratni romunski predsednik vlade dejal, da „se je Evropska komisija na predlog za posojilo žal odzvala negativno, po njenem mnenju je podjetje Oltchim v obdobju 2010–2011 že prejelo državno pomoč, zato ne smemo več dodeliti denarja iz državnega proračuna. Edina rešitev je prestrukturiranje in financiranje s pomočjo bank in trgovcev, ki kupujejo proizvode.“ Predsednik vlade je dodal, da je „ohranitev delovnih mest v interesu vlade“ ⁽⁷⁴⁾.
- (e) Prav tako je marca 2013 takratni minister za gospodarstvo med predstavitvijo pred romunskim parlamentom ⁽⁷⁵⁾ dejal, da „nameravamo spremeniti filozofijo privatizacije, pri čemer nas zanimajo tisti [vlagatelji], ki želijo vlagati, bolj od prodajne cene pa nas zanima dejanska raven naknadnih naložb [po privatizaciji]“ ⁽⁷⁶⁾.
- (f) Isti minister za gospodarstvo je ob neki drugi priložnosti dejal, da ima „podjetje Oltchim poleg svoje blagovne znamke pomembno število patentov, vrednih več milijonov eurov,“ in da „je uničenje tega podjetja enako uničenju zakladnice intelektualne lastnine“ ⁽⁷⁷⁾.
- (g) Na sestanku z lokalnimi organi regij, v katerih so obrati podjetja Oltchim, je minister za gospodarstvo dejal, da „štiri mesece po razglasitvi insolventnosti obstajajo argumenti, na podlagi katerih je mogoče sklepati, da je mogoče najti rešitve za ohranitev družbe“. Navedena je bila ministrova izjava, da „gre pri podjetju Oltchim za ponos in nacionalno dostojanstvo, kajti podjetje je med petimi najboljšimi v zadevnem sektorju v Evropi, zaradi česar ga je vredno rešiti“ ⁽⁷⁸⁾.

⁽⁷²⁾ Vodje sindikata so predsednika vlade Ponto pozivali, naj imenuje komisijo za oceno in odločanje, ter se pritoževali, da bosta stečajna upravitelja „podjetje Oltchim pahnili v stečaj s kolektivnimi odpravninami, tehnološko brezposelnostjo in neobratovanjem naprav,“ ter zahtevali „politično odločitev za določitev strategije delovanja in privatizacije podjetja Oltchim ter njegovo kapitalizacijo“ in druge ukrepe za rešitev podjetja. Glej članke z dne 26. julija 2013, ki so na voljo na spletnem naslovu: <http://romanalibera.ro/economie/finante-banci/ce-ii-cer-sindicalistii-oltchim-lui-ponta-308646> in z dne 4. decembra 2013, ki so na voljo na spletnem naslovu: <https://www.voceaualcii.ro/18598-francu-il-cheama-pe-ponta-in-mijlocul-sindicalistilor-de-la-oltchim.html>.

⁽⁷³⁾ Glej članek z dne 26. januarja 2013, ki je na voljo na spletnem naslovu: <https://www1.agerpres.ro/economie/2013/01/26/vosgianian-fmi-are-o-viziune-pesimista-privind-oltchim-19-59-47>.

⁽⁷⁴⁾ Glej članek z dne 29. marca 2013, ki je na voljo na spletnem naslovu: <http://www.mediafax.ro/social/ponta-comisia-europeana-nu-permite-ajutor-de-stat-la-oltchim-si-nu-avem-cumparatori-sunt-necesare-disponibilizari-10700467>, in članek z dne 30. marca 2013, ki je na voljo na spletnem naslovu: <https://revista22.ro/24001/html>.

⁽⁷⁵⁾ Glej članek z dne 17. decembra 2013, ki je na voljo na spletnem naslovu: <https://www1.agerpres.ro/economie/2013/12/17/retrospective-2013-oltchim-ramnicu-valcea-tinut-pe-aparatele-insolventei-12-13-21>; <http://economie.hotnews.ro/stiri-finante-banci-16227528-oltchim-ramnicu-valcea-tinut-aparatele-insolventei-retrospectiva.htm>.

⁽⁷⁶⁾ Glej članek z dne 10. aprila, posodobljen 13. aprila 2013, ki je na voljo na spletnem naslovu: <http://stirileprotv.ro/stiri/financiar/vosgianian-mari-companii-au-exprimat-in-scris-interesul-pentru-oltchim-ponta-atentie-la-escroci.html>.

⁽⁷⁷⁾ Glej članek z dne 30. maja 2013, ki je na voljo na spletnem naslovu: <http://romanalibera.ro/economie/companii/vosgianian-despre-oltchim-vorbim-despre-distrugerea-unui-tezaur-de-proprietate-industrial-a-303367>.

⁽⁷⁸⁾ Glej članek z dne 9. julija 2013, ki je na voljo na spletnem naslovu: <https://www1.agerpres.ro/economie/2013/9/17/Varujan-Vosgianian-Oltchim-va-deveni-bancabil-17-09-2013-17-14-49>.

- (h) Septembra 2013 je minister za gospodarstvo podjetje Oltchim označil za prednostno nalogo svojega ministrstva in dejal, da „bi morali ta teden upniki odobriti financiranje, ki ga bomo sporočili v nekaj dneh, in če bo to financiranje izvedeno, bo to izjemnega pomena za podjetje Oltchim, ki je bilo na začetku leta na robu propada, zdaj pa bo postalo dobičkonosno in bo pridobilo kredite pri zasebnih bankah. Konec septembra bo predstavljeno ocenjevalno poročilo in „podjetje Oltchim št. 2“ bo brez dolgov do upnikov, zato se bodo oktobra začela pogajanja s potencialnimi strankami.“ Splošneje rečeno, med temi pogovori s senatorji vladajoče stranke se je minister za gospodarstvo izrekel proti likvidaciji velikih podjetij v državni lasti ⁽⁷⁹⁾.
- (i) Na začetku leta 2014 je predsednik vlade pozival novoimenovanega začasnega ministra za gospodarstvo, naj prevzame „problem s podjetjem Oltchim“, in dodal, da „noče, da bi situacija zaradi pomanjkanja politične sposobnosti eksplodirala“ ⁽⁸⁰⁾.
- (j) Pozneje istega leta je minister za gospodarstvo med obiskom obratov podjetja Oltchim znova poudaril, da je podjetje Oltchim „podjetje nacionalnega in strateškega interesa“ ter da izključuje možnost stečaja. Pojasnil je, da odlog privatizacije temelji na „interesu vlagateljev, da prevzamejo tudi rafinerijo Arpechim“ ⁽⁸¹⁾. Minister za gospodarstvo in predsednik vlade sta obenem ob več priložnostih tudi ponovila, da „podjetja Oltchim nikoli ne bomo zaprli“ ⁽⁸²⁾.
- (205) Poleg tega je iz preglednice terjatev (glej preglednico 1) razvidno, da so terjatve podpisnikov memorandumov skupaj znašale 539 milijonov EUR. Terjatve teh podpisnikov skupaj s terjatvami podjetja CET Govora (katerega ukrepanje v zvezi z ukrepom 3 je bilo pripisano državi (glej uvodni izjavi 200 in 201)) skupaj znašajo 569 milijonov EUR od 759 milijonov EUR vseh terjatev. Tako so podpisniki memorandumov skupaj s podjetjem CET Govora imeli tudi potrebno večino v vseh štirih kategorijah upnikov razen v kategoriji zaposlenih – kategoriji, ki je bila seveda prav tako naklonjena načrtu (to dejstvo so romunski organi priznali ⁽⁸³⁾) –, tako da so lahko potrdili načrt ⁽⁸⁴⁾. Zaradi visoke ravni javnih podpisnikov memorandumov je malo verjetno, da ob glasovanju za načrt ali proti njemu ciljev memorandumov ne bi upoštevali tudi zasebne banke in drugi zasebni akterji: niti zasebne banke, udeležene pri memorandumu, niti podjetje Electrica ne bi delovali razumno, če ne bi upoštevali ponovljenih izjav (glej uvodne izjave 27, 28 in 30) delničarja podjetja Oltchim SA, ki je nakazoval, da romunska država ne bo dopustila propada podjetja Oltchim, prav tako niso mogli ignorirati memorandumov, ki so ga podpisali in ki ga je potrdil predsednik vlade. Na podlagi pojasnil Romunije bi sodišče takrat menilo, da je bil izpolnjen tudi naslednji pogoj, predviden v členu 101(2) insolvenčnega zakona, čeprav bi načrtu nasprotoval upnik, ki ni podpisal memorandumov: zlasti bi sodišče na podlagi pripomb Romunije upoštevalo, da „ne bi nobena od kategorij, ki zavračajo načrt, in nobena od terjatev, ki zavračajo načrt, prejela manj kot v primeru stečaja“, ne glede na primerjavo, ki bi jo udeleženec v tržnem gospodarstvu izvedel med izkupičkom v primeru načrta reorganizacije in izkupičkom v primeru likvidacije (v zvezi s tem glej oddelek 6.1.2.3). Tako je država z memorandumom dosegla, da so upniki sprejeli načrt reorganizacije.
- (206) Na podlagi navedenega Komisija opaza, da je bila z memorandumom, ki ga je pripravila država, in njegovim ciljem, tj. rešiti podjetje Oltchim za vsako ceno, kot je država večkrat javno zatrnila med neuspešno privatizacijo septembra 2012 in glasovanjem upnikov o načrtu leta 2015, zagotovljena potrebna večina v skupščini upnikov, da bi se zagotovilo sprejetje načrta reorganizacije. Kot je navedeno v uvodnih izjavah 31, 203, 235 in naslednjih, je ta memorandum mogoče pripisati državi.
- (207) Natančneje, vlada je z memorandumom postavila okvir za podpisnike za „skupno delovanje pri opredelitvi in izvajanju rešitev, ki ščitijo pravice zaposlenih, delničarjev in upnikov“.

⁽⁷⁹⁾ Glej članek z dne 17. septembra 2013, ki je na voljo na spletnem naslovu: <https://www1.agerpres.ro/economie/2013/9/17/Varujan-Vosganian-Oltchim-va-deveni-bancabil17-09-2013-17-14-49>.

⁽⁸⁰⁾ Glej članek z dne 19. februarja 2014, ki je na voljo na spletnem naslovu: http://www.economica.net/ponta-despre-situatia-de-la-oltchim-n-as-vrea-sa-explodeze-din-lipsa-noastra-de-capacitate-politica_73937.html#n.

⁽⁸¹⁾ Glej članek z dne 1. aprila 2014, ki je na voljo na spletnem naslovu: http://www.economica.net/constantin-nita-exclude-varianta-falimentului-in-cazul-oltchim_76820.html.

⁽⁸²⁾ Glej članek z dne 3. junija 2014, ki je na voljo na spletnem naslovu: http://adevarul.ro/economie/afaceri/constantin-nita-guvernul-nu-inchide-oltchim-niciodata-1_538d9c800d133766a84153d9/index.html, in članek z dne 6. junija 2014, ki je na voljo na spletnem naslovu: <https://www.wall-street.ro/articol/Companii/167170/ponta-oltchim-nu-mai-are-pierderi-si-este-eligibil-pentru-credite.html>.

⁽⁸³⁾ Odstavek 82 pripomb Romunije z dne 16. maja 2018.

⁽⁸⁴⁾ Podjetje CFR Marfa, podpisnik memorandumov, je glasovalo proti načrtu, a njegov glas ni vplival na večino, ki so jo podpisniki memorandumov imeli v vseh kategorijah upnikov. Vrednost terjatev različnih

- (208) Nadalje osnutek sporazuma zagotavlja obratni kapital s strani bank podpisnic, tako da bo podjetje Oltchim lahko nadaljevalo proizvodnjo v ponovno zagnanih zmogljivostih ter postopoma ponovno zagnalo tudi druge proizvodne zmogljivosti, da bi privabilo več potencialnih ponudnikov, zainteresiranih za privatizacijo podjetja. Glede na javne izjave organov je malo verjetno, da bi kateri koli od akterjev, pozvanih k podpisu memoranduma, zavrnil njegovo upoštevanje. Poleg tega je bil standard, določen v memorandumu za sodelovanje med podpisniki – tj. „s pomočjo strokovnjakov za prestrukturiranje razviti strategijo, ki zagotavlja dolgoročno sposobnost preživetja, da bi podjetje Oltchim doseglo vzdržno raven donosnosti, solventnosti, likvidnosti in denarnega toka (strategija za vzdržen ponovni zagon)“, precej nizek in nejasen, saj je temeljil le na „doseganju **nekaj pozitivnih rezultatov** po analizi sposobnosti preživetja“ (poudarek dodan).
- (209) Vlada je z memorandumom ponovila odločenost, da bo naredila vse za nadaljnje delovanje podjetja Oltchim in njegovo prestrukturiranje. V tem smislu so se zasebni in javni subjekti, ki so podpisali memorandum, zavezali, da bodo opravili svoj del nalog v okviru dolgoročne strategije za prestrukturiranje podjetja, in to veliko pred kakršnim koli glasovanjem o potencialnem načrtu reorganizacije v skupščini upnikov. Vsi podpisniki memoranduma so leta 2015 glasovali za načrt reorganizacije, edina izjema je bilo podjetje CFR Marfă, ki pa je bilo za preživetje podjetja Oltchim razmeroma manj pomembno v primerjavi s partnerji financiranja in drugimi državnimi upniki, poleg tega je podjetje Oltchim za prevoz uporabljalo tudi podjetje Ermewa.
- (210) Memorandum vsebuje klavzulo št. 8, ki predvideva „zaščito in ohranitev pravic“ in interesov podpisnikov. Vendar je v tej klavzuli in zlasti v njenem drugem delu navedeno le očitno, tj. da že memorandum sam ob podpisu ni pomenil, da se banke, podjetje Electrica in organ AAAS že vnaprej odpovedujejo pravicam, ki so jih imeli kot upniki. Zato sta po mnenju Komisije že sama udeležba v tistem času in pripravljenost za prihodnje sodelovanje, kot ga določa memorandum, dokaz, da so se upniki podpisniki (javni in zasebni) jasno namenili prestrukturirati podjetje Oltchim.
- (211) Namen ohraniti podjetje Oltchim pri življenju je še očitnejši, če se upoštevajo dodaten čas in finančna prizadevanja, ki so jih tri banke (katerih zahtevki za plačilo pogodbene kazni do podjetja so se v tem obdobju znatno povečali) in organ AAAS (ter drugi podpisniki) vložili v ponovni zagon podjetja Oltchim in se z enakim namenom odpovedali ukrepi za takojšnjo izterjavo terjatev.
- (212) Komisija v zvezi z nacionalno upravo za vode na podlagi določb njenega javno dostopnega statuta delovanja in organizacije ⁽⁸⁵⁾ ugotavlja, kot je navedeno v nadaljevanju.
- (213) Prvič, kar zadeva njen pravni status in vključenost v strukture javne uprave, je nacionalna uprava za vode javna ustanova nacionalnega interesa, ki ima pravno sposobnost in jo usklajuje osrednji javni organ za vode (tj. ministrstvo za vode in gozdove) ⁽⁸⁶⁾.
- (214) Drugič, kar zadeva naravo njenih dejavnosti, je cilj uprave izvajati nacionalno strategijo in politiko na področju kvantitativnega in kvalitativnega upravljanja voda ter zagotavljati upoštevanje predpisov na tem področju; v tem okviru upravlja in vzdržuje infrastrukturo nacionalnega sistema za upravljanje voda. Poleg tega zagotavlja izpolnjevanje številnih dejavnosti v nacionalnem in družbenem interesu, kot je izpolnjevanje zavez romunske države iz mednarodnih sporazumov in konvencij ⁽⁸⁷⁾.

⁽⁸⁵⁾ Glede na najnovejšo informacijo na spletnem mestu romunske nacionalne uprave za vode (ki je na voljo na spletnem naslovu <http://www.rowater.ro/default.aspx>) je bila uprava ustanovljena s sklepom vlade št. 107/2002 ter spremenjena in dopolnjena z izrednim odlokom vlade št. 73/2005 (na voljo na spletnem naslovu <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/153726>). Statut delovanja in organizacije uprave je vlada odobrila s sklepom št. 1176 z dne 29. septembra 2005 (na voljo na spletnem naslovu <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/31843>).

⁽⁸⁶⁾ Glej člen 1 statuta nacionalne uprave za vode.

⁽⁸⁷⁾ Glej člena 3 in 6 statuta nacionalne uprave za vode.

- (215) Tretjič, kar zadeva intenzivnost nadzora, ki ga javni organi izvajajo nad njenim upravljanjem, nacionalno upravo za vode vodi upravni odbor, sestavljen iz 11 članov, ki jih osrednji javni organ za vode vse imenuje za štiriletni mandat. Isti člen določa, da morata biti člana upravnega odbora tudi predstavnik ministrstva za javne finance in predstavnik osrednjega javnega organa za vode. Poleg tega generalnega direktorja nacionalne uprave za vode imenuje, razreši in odstavi s položaja vodja istega osrednjega javnega organa za vode ⁽⁸⁸⁾.
- (216) Četrtrič, kar zadeva financiranje dejavnosti uprave, proračun prihodkov in izdatkov potrdi upravni odbor s soglasjem vodje osrednjega javnega organa za vode ⁽⁸⁹⁾.
- (217) Komisija zato na podlagi dejavnikov iz uvodne izjave 190 meni, da: (i) pravni status nacionalne uprave za vode, (ii) njena vključenost v javno upravo, (iii) narava njenih dejavnosti in nalog, ki se običajno ne izvajajo na trgu ob konkuriranju zasebnim subjektom, (iv) nadzor, ki ga javni organi izvajajo nad njenim upravljanjem, in (v) postopek potrditve proračuna prihodkov in izdatkov vsi nakazujejo, da je ukrepanje nacionalne uprave za vode mogoče pripisati državi.
- (218) Komisija na podlagi navedenih elementov (tj. večina glasov, zagotovljenih za sprejetje načrta reorganizacije, pa tudi zagotovitev sodelovanja pomembnih upnikov pri tekočih in nadaljnjih prizadevanjih z memorandumom) ugotavlja, da je dodelitev ukrepa 3 s strani organa AAAS, podjetij Electrica, Salrom in CET Govora ter nacionalne uprave za vode mogoče pripisati državi.

6.1.2 *Selektivna gospodarska prednost*

- (219) Ukrepi, ki se ocenjujejo, so očitno selektivni, saj so bili zagotovljeni le podjetju Oltchim. Druga podjetja v primerljivem pravnem in dejanskem položaju glede na cilje ukrepov v petrokemičnem ali drugih sektorjih niso prejela enake prednosti. V skladu s sodno prakso Sodišča že samo dejstvo, da se konkurenčni položaj podjetja v primerjavi z drugimi konkurenčnimi podjetji okrepi z dodelitvijo gospodarske koristi, ki je podjetje sicer v okviru svojega običajnega poslovanja ne bi imelo, pomeni nevarnost izkrivljanja konkurence ⁽⁹⁰⁾.
- (220) Vendar Romunija navaja, da „z ukrepi podjetju Oltchim ni bila dodeljena gospodarska prednost, ker je bil upoštevan preskus udeleženca v tržnem gospodarstvu, saj so javni organi in javna podjetja ravnali enako, kot bi ravnali zasebni upniki, vlagatelji ali dobavitelji, da bi zmanjšali izgube in povečali dobičke“ ⁽⁹¹⁾.
- (221) Vendar se v obravnavanem primeru zdi, da preskusa udeleženca v tržnem gospodarstvu ni mogoče uporabiti. Prvič, Komisija opominja, da je Sodišče prej menilo, da je uporaba „načela udeleženca v tržnem gospodarstvu“ nazadnje odvisna od tega, ali je država kot delničarka in ne kot javni organ podjetju, ki je v njeni lasti, dodelila gospodarsko prednost ⁽⁹²⁾. V tem smislu preskusa udeleženca v tržnem gospodarstvu za državo kot upnico podjetja Oltchim prek organa AAAS in drugih javnih upnikov ne bi bilo mogoče uporabiti, ker se „preskus zasebnega upnika“ ne uporablja za ukrepe, ki jih je država pri podpisu memoranduma sprejela kot javni organ.
- (222) Kot je pojasnjeno v uvodnih izjavah 204 in naslednjih ter 274 in 276, je država kot javni organ vztrajno in jasno delovala, da bi podjetje Oltchim rešila pred stečajem, tudi z javnimi izjavami in memorandumom, sklenjenim z glavnimi zasebnimi in javnimi upniki, in ne kot delničarka, ki vlaga v podjetje, ali kot upnica. Komisija zato meni, da v obravnavanem primeru preskusa udeleženca v tržnem gospodarstvu ni mogoče uporabiti ⁽⁹³⁾.

⁽⁸⁸⁾ Glej člena 19 in 24 statuta nacionalne uprave za vode.

⁽⁸⁹⁾ Glej člen 16 statuta nacionalne uprave za vode.

⁽⁹⁰⁾ Sodba Sodišča z dne 17. septembra 1980, Philip Morris Holland BV/Komisija Evropskih skupnosti, C-730/79, ECLI:EU:C:1980:209.

⁽⁹¹⁾ Glej točko A.2(b) in oddelek B odgovora Romunije z dne 16. maja 2018 na zahtevo Komisije za informacije.

⁽⁹²⁾ Glej Sodbo Sodišča z dne 5. junija 2012, Evropska komisija/Électricité de France (EDF), C-124/10 P, ECLI:EU:C:2012:318, točke 79 do 82 in 87.

⁽⁹³⁾ Glej sodbo z dne 16. januarja 2018, EDF/Komisija, T-747/15, ECLI:EU:T:2018:6.

- (223) Vendar je Komisija zaradi popolnosti za vsakega od obravnavanih treh ukrepov izvedla tudi preskus udeleženca v tržnem gospodarstvu v obliki načela upnika v tržnem gospodarstvu; v ta namen je od romunskih organov zahtevala dodatne aktualne informacije o različnih udeleženih akterjih in njihovih odločitvah, sama zbrala informacije iz vseh razpoložljivih javnih virov ter na podlagi dokazov, ki so bili na voljo v času ocenjenih ukrepov, izvedla svoje scenarije ocene.

6.1.2.1 Ukrep 1: organ AAAS – neizterjava in nadaljnje kopičenje terjatev od septembra 2012

- (224) Obravnava dolga podjetja Oltchim do organa AAAS je bila ocenjena že v sklepu Komisije iz leta 2012 ob upoštevanju pričakovane skorajšnje privatizacije. Komisija zato meni, da je primerno analizirati ravnanje organa AAAS po tem sklepu od takrat, ko privatizacija ni uspela.
- (225) Zasebni upnik si običajno prizadeva za čim večje poplačilo zneskov, ki mu jih dolguje dolžnik v finančnih težavah ⁽⁹⁴⁾.
- (226) Komisija v nasprotju s trditvijo Romunije, da skladno s sklepom Komisije iz leta 2012 odložena izvršba terjatev ne bi vključevala pomoči (če bi organ AAAS do začetka postopka zaradi insolventnosti podjetja Oltchim obresti zaračunal na podlagi sporočila o referenčnih obrestnih merah iz leta 2008), meni, da se je položaj marca 2012, ko je Komisija izdala svoj sklep, močno razlikoval od položaja med obdobjem preiskave, saj zadnjenavedenem scenariju skorajšnja privatizacija ni bila več predvidena. V zvezi s tem Komisija ugotavlja, da so sklepne ugotovitve v njenem sklepu iz leta 2012 temeljile na pogoju, da bo podjetje Oltchim kmalu po pretvorbi dolga v celoti privatizirano. Vendar država (prek ministrstva za gospodarstvo) kot večinska delničarka ni upoštevala možnosti, da bi nekateri manjšinski delničarji lahko zavrl predvideno pretvorbo terjatev v lastniške deleže. Taka zaustavitev se je nazadnje zgodila, zato predvidene pretvorbe terjatev v lastniški delež ni bilo. Posledično je ob koncu razpisa propadel tudi poskus privatizacije, saj zmagovalec na razpisu ni mogel izpolniti obveznosti, ki jih je imel kot kupec.
- (227) Komisija opozarja, da so vsi upniki, zlasti pa organ AAAS, dobro vedeli za težek in vse slabši finančni položaj podjetja Oltchim. Zato je imel organ AAAS dovolj časa za pripravo, notranjo oceno in izvedbo korakov za izterjavo svojih terjatev v primeru še ene neuspešne privatizacije septembra 2012. Petmesečno obdobje med septembrom 2012 in 31. januarjem 2013, ki je predmet preiskave, je bilo dovolj dolgo, da bi organ AAAS sprejel potrebne ukrepe in poskusil izterjati svoje terjatve (99 % terjatev organa AAAS je bilo nezavarovanih, glej preglednico 1). V zvezi s tem Komisija opozarja, da so podjetja, kot je Electrica, take ukrepe sprejela, čeprav neuspešno.
- (228) Prvič, posebna zakonodaja o izterjavi dolgov do države ⁽⁹⁵⁾ organu AAAS zagotavlja posebne pravice, ki zajemajo neposredno izterjavo terjatev brez sodne odločbe. Zlasti člen 50(1) in (2) izrednega odloka vlade št. 51/1998 določa: „(1) Agencija AVAB (zdaj organ AAAS) lahko organizira lastne enote sodnih uradnikov ali uporabi druge sodne uradnike za izvršitev sklepov o izvršbi,“ ter „(2) [i]zvršilni postopki za kapitalizacijo bančnih sredstev s strani agencije AVAB se izvršijo z lastnimi enotami sodnih uradnikov ali drugimi sodnimi uradniki.“
- (229) Čeprav je Komisija Romunijo večkrat pozvala k predložitvi dokazov, da je organ AAAS sprejel vse ukrepe, ki bi jih za izterjavo dolgov sprejel upnik v tržnem gospodarstvu, Romunija tega ni storila. Poleg tega Romunija navaja, da bi organu AAAS izterjavo terjatev do podjetja Oltchim preprečil zakon o privatizaciji ⁽⁹⁶⁾, ki določa, da po datumu začetka posebnega upravnega postopka za upnike iz naslova davkov in prispevkov (tj. proračun kot upnik) izvršba terjatev ni mogoča in da taki upniki ne morejo sprejeti nobenih ukrepov za tako izvršbo, dokler je podjetje pripravljeno na privatizacijo ⁽⁹⁷⁾. Čeprav to podpira prisotnost selektivne prednosti, dodeljene podjetju

⁽⁹⁴⁾ V zvezi s tem glej sodbi Španija/Komisija, C-342/96, Recueil 1999, str. 1-2459, točka 46, in DM Transport, C-256/97, Recueil 1999, str. 1-3913, točka 24.

⁽⁹⁵⁾ Glej odlok št. 29/2002, izredni odlok vlade št. 54/1998 in izredni odlok vlade št. 51/1998 (ki ureja kapitalizacijo državnih sredstev – različica iz leta 2012).

⁽⁹⁶⁾ Glej člen 16 zakona št. 137/2002.

⁽⁹⁷⁾ Glej člen 16(5)(c) zakona št. 137/2002, kakor je veljal septembra 2012.

Oltchim, ki jo je mogoče pripisati državi, pa je treba neukrepanje organa AAAS razumeti v okoliščinah, v katerih je ministrstvo za gospodarstvo iz nepojasnjenih razlogov podjetje Oltchim tudi po neuspešni privatizaciji septembra 2012 ohranilo v posebnem režimu za postopek privatizacije. Organ AAAS bi lahko poskusil nasprotovati odločitvi ministrstva, da brez pojasnila podaljša ta posebni status.

- (230) Drugič, Romunija ni predložila nobene študije, poročila ali notranjega dokumenta, ki bi dokazoval, da je organ AAAS pri odločitvi, da po neuspešni privatizaciji septembra 2012 ne bo izterjal svojih terjatev, ravnal kot udeleženec v tržnem gospodarstvu. Po ugotovitvah takrat najnovejše razpoložljive študije o oceni izterjave terjatev organa AAAS (študija podjetja Raiffeisen iz leta 2011) bi organ AAAS v primeru likvidacije izterjal 12 % terjatev ⁽⁹⁸⁾.
- (231) Drugi upniki, vključno z javnimi subjekti, so v navedenem obdobju sprejeli takojšnje ukrepe za izterjavo terjatev. Zlasti je podjetje Electrica – ki je glede na študijo podjetja Raiffeisen iz leta 2011 imela enako stopnjo izterjave kot organ AAAS – 1. novembra 2012 dejansko začelo izvršbo svojih terjatev in uspešno zaseglo bančne račune podjetja Oltchim. Poleg tega sta ukrepe izvršbe začeli tudi dve podjetji, ki nista bili v državni lasti, tj. Polcheme S. A. in Bulrom Gas, ki sta imeli leta 2013 med 21 zavarovanimi upniki 8. in 10. najpomembnejšo terjatev. Organ AAAS je bil dejansko najpomembnejši upnik podjetja Oltchim in bi svoj položaj lahko izkoristil za pridobitev boljših pogajalskih izhodišč v zvezi z izterjavo svojih terjatev, a tega ni storil. Če bi podjetju Oltchim zagrozil z likvidacijo, bi si lahko zagotovil boljše pogoje za izterjavo dolga.
- (232) Kljub trditvi Romunije sklenitev memoranduma ni enakovredna največjim prizadevanjem za obveščenost niti jih ne more nadomestiti, saj so tako imenovano *analizo sposobnosti preživetja*, ki je omenjena v memorandumu, pozneje naročili in uporabili trije finančni upniki in ne sam organ AAAS. Romuniji ni uspelo dokumentirati nobene tovrstne notranje analize, ki bi jo izvedel organ AAAS.
- (233) Posledično je bilo splošno ravnanje organa AAAS (kljub njegovemu poznavanju preteklih strukturnih težav podjetja Oltchim) pasivno, kar zadeva največja prizadevanja za izterjavo terjatev ali vsaj pridobitev boljšega položaja upnika, in se je zdelo bolj usmerjeno v reševanje in ohranjanje podjetja Oltchim.
- (234) Zato Komisija meni, da bi organ AAAS z ukrepanjem imel boljše možnosti za izterjavo svojih terjatev, tudi ker je podjetje Oltchim zaustavilo proizvodnjo in tako v bližnji prihodnosti ni imelo možnosti za morebitne poslovne prihodke.
- (235) Tretjič, namesto da bi si organ AAAS prizadeval za izterjavo terjatev, je skupaj z ministri za finance, gospodarstvo in promet ter uradom za državno lastnino in privatizacijo industrije dal pobudo za memorandum (glej v celoti uvodne izjave 31 ter 203 in naslednje), ki ga je 13. novembra 2012 potrdil romunski predsednik vlade ter so ga podpisali država in sedem upnikov, od katerih jih je pet bilo javnih – organ AAAS, podjetji Salrom in CFR Marfă, CEC Bank, podjetje Electrica (takrat še v 100-odstotni državni lasti) – in dva zasebna – romunska komercialna banka (pozneje preimenovana v „Erste Bank“) in Transilvania Bank. V nasprotju z navedbami Romunije memoranduma zaradi velike prevlade javnih upnikov in državnih organov, ki so ga podpisali, ni mogoče šteti za enakovredno transakcijo ⁽⁹⁹⁾.
- (236) Konkretnije, od dvanajstih podpisnikov jih deset spada v javno upravo ali pa so v javni lasti ⁽¹⁰⁰⁾, le dve podpisnici pa sta finančni instituciji v zasebni lasti ⁽¹⁰¹⁾. Pobudo za memorandum je dala država (ministrstva za finance, gospodarske zadeve ter promet in infrastrukturo, organ AAAS in agencija OPSPI), potrdil pa ga je predsednik vlade. Poleg tega je delež terjatev, ki so jih imeli zasebni upniki, predstavljal le približno 20 % vseh terjatev podpisnikov memoranduma. Udeležba države je bila torej precejšnja, vpliv zasebnih subjektov pa omejen. Pogojev transakcij ni mogoče primerjati, saj je bilo 77 % terjatev dveh zasebnih upnikov, ki sta podpisala memorandum, zavarovanih, nasprotno pa je bilo v povprečju zavarovanih le 14 % terjatev javnih upnikov.

⁽⁹⁸⁾ Glej poročilo podjetja Raiffeisen iz oktobra 2011.

⁽⁹⁹⁾ Glej uvodne izjave 86 do 88 sporočila Komisije o pojmu državne pomoči (2016/C 262/01).

⁽¹⁰⁰⁾ Tri ministrstva, organ AAAS, za udeležbo države pri privatizaciji industrije, podjetja Electrica, CFR Marfă, Salrom SA in Oltchim ter banka CEC Bank. Upoštevati je treba, da je večina delnic podjetja Electrica v zasebni lasti šele od julija 2014, pri čemer ima država v lasti 48,78 % delnic.

⁽¹⁰¹⁾ Banca Transilvania SA in Banca Comercială Română (pozneje preimenovana v „Erste Bank“).

- (237) Memorandum dokazuje, da so javni upniki privolili v neizterjavo brez prave ocene drugih možnosti. Zlasti je v odstavku 2.3 memoranduma omenjeno, da se njegove podpisnice strinjajo s seznamom ukrepov, da bi si „prizadevale za izvedbo strategije za vzdržen ponovni zagon, če bo rezultat ocene sposobnosti preživetja pozitiven“. Romunija ni ocene sposobnosti preživetja nikoli predložila, je pa omenila, da so tako študijo izvedle banke. Po navedbah R/BDO so Transilvania Bank, Erste Bank (zasebna upnika) in CEC Bank (javna upnica) naročile študijo pri podjetju Alvarez&Marsal in to je predložilo poročilo, ki je „vsebovalo ukrepe za prestrukturiranje, reorganizacijo dejavnosti podjetja Oltchim pa potrdilo kot mogočo po izvedbi predlaganih ukrepov“. Glede na navedbe v romunskih medijih ⁽¹⁰²⁾ so romunski organi izjavili, da poročilo podjetja Alvarez&Marsal, kot so ga naročile banke upnice za oceno položaja podjetja Oltchim, potrjuje „hipotezo organov in potrebo po dodelitvi pomoči za reševanje v predlagani strukturi“.
- (238) Romunija ni dokumentirala, da se za organ AAAS ali v njegovem imenu izvaja taka oceno, kaj šele, da bi jo organ AAAS dejansko uporabil. Romunija prav tako ni dokazala, da bi organ AAAS dejansko uporabil poročilo podjetja Alvarez&Marsal, še več, kot izhaja iz javnih virov, navedenih v uvodni izjavi 237, je poročilo potrdilo le potrebo po dodelitvi pomoči, ni pa nujno potrdilo dolgoročne sposobnosti preživetja zaradi reorganizacije.
- (239) V zvezi s tem Komisija ponavlja, kot je navedeno v uvodni izjavi 22, da je njen zaključek, da pretvorba terjatev (in s tem odpis dolgov do organa AAAS v korist podjetja Oltchim), ki bi ji sledila popolna privatizacija, ne vključuje prednosti, temeljil na predpostavki, da bo „podjetje v celoti privatizirano kmalu po pretvorbi dolga“. Memorandum potrjuje namero organa AAAS, da se podaljša stanje neizterjave terjatev in kopičenja nadaljnjih dolgov.
- (240) Romunija navaja tudi, da je organ AAAS analiziral možnost zahtevati zaseg računov podjetja Oltchim, a tega ni mogel izvesti, saj so to storili že drugi upniki. Vendar ni Romunija predložila nobenih dokazov za to trditev. Kakor koli, organ AAAS ni ravnal kot preudaren zasebni upnik, saj ni storil ničesar za zavarovanje svojih terjatev. Če bi posredoval že v zgodnejši fazi postopka, ne bi izgubil možnosti, da prvi zaseže račune podjetja Oltchim (torej pred drugimi upniki, kot je podjetje Electrica, ki je to storilo novembra 2012) ali doseže zastavo nepremičnine (kar je uspelo podjetju Salrom).
- (241) Romunija navaja, da če bi organ AAAS zahteval izvršbo terjatev, bi morale nato podjetje Oltchim začeti postopek zaradi insolventnosti. Komisija meni, da bi imel organ AAAS prav zaradi grozečega začetka insolventnosti več možnosti, da od podjetja Oltchim izterja svoje terjatve. Tudi v primeru insolventnosti, ki bi jo sprožil organ AAAS, bi ta imel dejansko moč, da predlaga reorganizacijo podjetja Oltchim, s katero bi lahko izboljšal izterjavo svojih terjatev, zlasti s prodajo po svežnjih (glej uvodno izjavo 265). Če bi imel tako možnost, bi to znatno spremenilo položaj organa AAAS.
- (242) Ko je skupščina upnikov marca 2015 glasovala, je imel organ AAAS zaradi svojega preteklega neukrepanja na voljo le dve možnosti, in sicer likvidacijo in načrt reorganizacije. Če bi ravnal kot preudaren upnik, bi izkoristil določbe insolventnega zakona, ki upnikom z več kot 20-odstotnim deležem terjatev omogočajo predlaganje načrta reorganizacije ⁽¹⁰³⁾. Tako bi lahko ukrepal in izbral drugačen načrt reorganizacije (prodajo prek svežnjeve sredstev), s katerim bi se izkupiček povečal (kot je podrobneje pojasnjeno v uvodni izjavi 265) in ki bi se moral začeti izvajati že septembra 2012, takoj po neuspešni privatizaciji.
- (243) Komisija na podlagi navedenih premislekov meni, da ukrep 1 podjetju Oltchim dodeljuje selektivno prednost zaradi neizterjave ter povezanih večjih terjatev do podjetja Oltchim v obdobju med septembrom 2012 in januarjem 2013, ki so znašale 152 milijonov RON ⁽¹⁰⁴⁾ (33 milijonov EUR), časovna vrednost, pripisana odlogu zahteve za izterjavo terjatev organa AAAS, pa pomeni večjo izpostavljenost do podjetja Oltchim.

⁽¹⁰²⁾ Glej članek, ki ga je Criterii Nationale objavil 23. decembra 2013 z naslovom Combinatul Oltchim în agonie. Pagini pentru o istorie neagră, na voljo na spletnem naslovu: <http://www.criterii.ro/index.php/en/valcea/8291-combinatul-oltchim-in-agonie-pagini-pentru-o-istorie-neagra>.

⁽¹⁰³⁾ Člen 33(4) insolventnega zakona.

⁽¹⁰⁴⁾ Razlika med terjatvami organa AAAS ob koncu obdobja, ki je predmet preiskave za ukrep 1 (1 201 milijon RON), in ob začetku (1 049 milijonov RON).

6.1.2.2 Ukrep 2: podjetji CET Govora in Salrom – podpora dejavnostim podjetja Oltchim v obliki neprekinjene neplačane dobave od septembra 2012

- (244) Kot je pojasnjeno zgoraj (glej uvodno izjavo 29), je lahko podjetje Oltchim leta 2012 proizvodnjo znova zagnalo zaradi odločitve podjetij CET Govora in Salrom, da bosta kljub neplačilu zapadlih dolgov nadaljevali dobavo navedenem podjetju.
- (245) Komisija je dvomila, da bi se udeleženec v tržnem gospodarstvu glede na gospodarske težave podjetja Oltchim odločil enako kot ti dve podjetji v državni lasti.
- (246) Romunija je med fazo preiskave predložila veljavne argumente v zvezi z medsebojno tehnološko odvisnostjo med podjetjema Salrom in CET Govora na eni strani ter podjetjem Oltchim na drugi strani. Te argumente so potrdile tudi tretje strani, kot so upravitelji podjetij Oltchim in CET Govora v postopkih zaradi insolventnosti, in jih je mogoče povzeti, kot sledi.
- (a) Industrijska platforma Vâlcea gosti štiri velike akterje: podjetja Oltchim, CET Govora, Uzinele Sodice Govora in Salrom. Njihove dejavnosti so medsebojno tehnološko odvisne, saj je vsako podjetje dobavitelj enega in hkrati odjemalec drugega podjetja.
- (b) Podjetje Salrom podjetju Oltchim dobavlja solno raztopino in kreda, podjetje Oltchim pa podjetju Salrom dobavlja industrijsko vodo, potrebno za raztopitev soli v nahajališču. Drug odjemalec solne raztopine podjetja Salrom je podjetje Uzinele Sodice Govora. Solna raztopina in industrijska voda se med podjetjema Salrom in Oltchim dobavljata po ceveh, ki povezujejo oba dobavitelja/odjemalca.
- (c) Podjetje CET Govora podjetju Oltchim dobavlja električno energijo in paro, od njega pa dobiva neobdelano vodo, potrebno za proizvodni proces. Podjetje CET Govora električno energijo in paro dobavlja tudi podjetju Uzinele Sodice Govora, paro pa tudi občini Râmnicu Vâlcea za ogrevanja mesta. Podjetji Uzinele Sodice Govora in Oltchim sta vezani stranki, saj jima paro dobavlja podjetje CET Govora, solno raztopino pa podjetje Salrom. Po drugi strani pa je bilo podjetje CET Govora od podjetja Oltchim odvisno zaradi industrijske vode, potrebne za delovanje ⁽¹⁰⁵⁾.
- (247) Romunija v zvezi s podjetjem Salrom navaja, da je moralo izbirati med ohranitvijo poslovne dejavnosti ali prenehanjem dejavnosti zaradi nerazpoložljivosti oskrbe, ki mu jo je zagotavljalo podjetje Oltchim. Propad podjetja Oltchim bi pomenil tudi propad druge stranke podjetja Salrom, podjetja Uzinele Sodice Govora, kar bi imelo negativne posledice za podjetje CET Govora.
- (248) V zvezi s podjetjem CET Govora Romunija navaja, da ni bilo praktične rešitve za nadomestitev nakupov industrijske pare, ki jih je pri njem opravilo podjetje Oltchim. Če bi podjetje CET Govora prenehalo dobavljati paro obema vezanima strankama (glede na to, da je para stranski proizvod pri proizvodnji električne energije), bi bila edina možnost popolna izguba pare z izpuščanjem v ozračje. Tako Romunija navaja, da bi z gospodarskega vidika vsak subjekt v položaju, v kakršnem je bilo podjetje CET Govora, paro pretvoril v dolg, namesto da bi jo izpušchal v ozračje, s čimer bi popolnoma izničil njeno vrednost.
- (249) Poleg medsebojne tehnološke odvisnosti Romunija navaja tudi, da so bile odločitve podjetij CET Govora in Salrom glede nadaljnje dobave podjetju Oltchim upravičene in skladne z načelom udeleženca v tržnem gospodarstvu, dokler sta obe podjetji zavarovali novonastali dolg (tj. dolg, nastal po septembru 2012).
- (250) Nadalje Romunija navaja, da so odločitve podjetij CET Govora in Salrom glede dobave surovin, potrebnih za ponovni zagon dejavnosti podjetja Oltchim, podobne odločitvam, ki so jih sprejela zasebna podjetja, kot so Bulrom Gas Impex, SC Arelco Power, Ciech Chemical Group, Tricon, Alum, MFC Commodities, Chemimplex. Podlaga za tako odločitev bi bila verjetnost izterjave večjega zneska terjatev v primeru uspešnega ponovnega zagona dejavnosti, pridobljene sposobnosti preživetja podjetja in posledične prodaje.

⁽¹⁰⁵⁾ Zdi se verodostojno, da podjetje CET Govora ne bi bilo zmožno kriti stroškov diverzifikacije dobave industrijske vode in da bi bila taka dela mogoča v razumnem časovnem okviru.

- (251) Kar zadeva medsebojno tehnološko odvisnost med podjetjema Salrom in CET Govora na eni strani ter podjetjem Oltchim na drugi strani, Komisija načeloma ne izpodbija veljavnosti argumentov Romunije.
- (252) Vendar pa Komisija ne more sprejeti stališča Romunije, da je bilo ravnanje podjetja CET Govora skladno z načelom udeleženca v tržnem gospodarstvu. To je podrobneje pojasnjeno v nadaljevanju.
- (253) Kot je razvidno iz preglednice 7, so se terjatve podjetja Salrom do podjetja Oltchim med oktobrom 2012 in januarjem 2013 povečale za 15 milijonov RON (približno 3 milijone EUR). Hkrati je iz preglednice 8 tudi razvidno, da so se povečale tudi terjatve podjetja CET Govora do podjetja Oltchim, in sicer za 52 milijonov RON (približno 12 milijonov EUR), od česar so kazni za pozna plačila znašale 27 milijonov RON (približno 6 milijonov EUR).
- (254) Iz najnovejših informacij, ki jih je predložila Romunija, sledi, da je podjetje CET Govora podjetju Oltchim v obdobju od septembra 2012 do januarja 2013 dobavilo plin in paro v vrednosti približno 50 milijonov RON, medtem ko so plačila, ki jih je podjetje CET Govora v istem obdobju prejelo od podjetja Oltchim, znašala le približno 8 milijonov RON ⁽¹⁰⁶⁾. Medtem ko Romunija po eni strani navaja, da bi kazni v višini 27 milijonov RON ustrezale višjemu dolgu, ki se je kopičil dalj časa, in sicer od februarja 2008 do decembra 2012, pa po drugi strani ni predložila zanesljivih podatkov o točnih zneskih kazni, ki bi ustrezale akumuliranemu dolgu v ocenjevanem obdobju od septembra 2012 do januarja 2013 ⁽¹⁰⁷⁾.

Preglednica 7

Razvoj obveznosti podjetja Oltchim do podjetja Salrom

Opis	Skupaj dolg	Od tega:	
	v RON	vrednost dobave	kazni
I. Dolg na dan 24. oktobra 2012	15 729 325,14	15 383 302,06	346 050,08
II. Dolg na dan 30. januarja 2013	30 860 560,64	17 262 141,93	13 598 418,71
III. Razlika (II – I)	15 131 235,55	1 878 839,87	13 252 368,63

Vir: pripombe R/BDO k sklepu o začetku postopka, stran 34.

Preglednica 8

Razvoj obveznosti podjetja Oltchim do podjetja CET Govora

Opis	Skupaj dolg	Od tega:		
	v RON	električna energija	para	kazni
I. Dolg na dan 24. oktobra 2012	84 543 999,44	1 181 003,76	83 362 995,68	
II. Dolg na dan 30. januarja 2013	136 899 918,98	22 530 599,80	86 958 973,79	27 410 345,39
III. Nastala razlika v obdobju (II – I)	52 355 919,54	21 349 596,04	3 595 978,11	27 410 345,39

Vir: pripombe R/BDO k sklepu o začetku postopka, stran 33.

⁽¹⁰⁶⁾ Odgovor Romunije z dne 16. maja 2018, odstavek R15 in naslednji.

⁽¹⁰⁷⁾ Odgovor Romunije z dne 16. maja 2018, odstavek R14 in naslednji.

- (255) Kakor koli, Komisija na podlagi zbranih informacij ugotavlja, da sta se pristopa podjetij Salrom in CET Govora do podjetja Oltchim bistveno razlikovala.
- (256) Komisija v zvezi s podjetjem Salrom ugotavlja, da se je za nadaljnjo dobavo podjetju Oltchim (za ponovni zagon njegove dejavnosti oktobra 2012) odločilo šele po zavarovanju dobav z vnaprejšnjim plačilom. Poleg tega je kot pogoj za ponovno dobavo solne raztopine in razčlenitev plačila dolgov zahtevalo zavarovanje z nepremičnino, kar sta odbor direktorjev in pozneje tudi izredna skupščina delničarjev 6. novembra 2012 dejansko odobrila.
- (257) Komisija v zvezi s podjetjem CET Govora ugotavlja, da to v nasprotju s podjetjem Salrom ni postavilo podobnega pogoja vnaprejšnjega plačila za ponovno dobavo, prav tako ni podobno zahtevalo zavarovanja z nepremičnino za prejšnje dolgove podjetja Oltchim.
- (258) Glede na poročilo, ki ga je pripravil Euroinsol (tj. upravitelj podjetja CET Govora v postopku zaradi insolventnosti), je poslovodstvo podjetja CET Govora odobrilo nadaljevanje poslovnih odnosov s strankami, kot je bilo podjetje Oltchim, in odobrilo popuste ali možnost plačila v obrokih: posledično so se terjatve podjetja CET Govora v višini 136 milijonov RON na začetku postopka zaradi insolventnosti podjetja Oltchim zvišale za nadaljnjih 44 milijonov RON, znesek pa je bil med postopkom zaradi insolventnosti prijavljen kot terjatve (med 1. januarjem 2013 in 30. junijem 2016).
- (259) Poleg tega iz poročil upravitelja podjetja CET Govora v postopku zaradi insolventnosti izhaja, da je podjetje med 1. januarjem 2008 in 30. junijem 2016 podjetju Oltchim nepretrgoma dobavljalo električno energijo in industrijsko paro po cenah, ki so bile veliko nižje od proizvodnih stroškov (zaradi česar je v tem obdobju nastala izguba v višini 103,3 milijona RON (23,9 milijona EUR)). V poročilu je dejansko ugotovljeno, da so bile take dobavne pogodbe s podjetjem Oltchim eden od glavnih razlogov za insolventnost podjetja CET Govora. Skupna izguba zaradi prenizkih cen oskrbe, zaračunanih podjetju Oltchim, je znašala 91 milijonov EUR, saj je podjetje Oltchim krilo le 60 % neto cene.
- (260) Poleg tega je odločitev, da bo podjetje CET Govora podjetju Oltchim še naprej zagotavljalo dobavo, ne da bi se vsaj poskušalo pogajati ali sprejeti ukrepe za zaščito terjatev do podjetja Oltchim⁽¹⁰⁸⁾, sprejel okrožni svet Vâlcee⁽¹⁰⁹⁾, in sicer na podlagi premislekov javne politike, ki jih udeleženec v tržnem gospodarstvu ne bi upošteval⁽¹¹⁰⁾. Vsekakor je podjetje CET Govora zaradi navedenih odločitev okrožnega sveta postalo insolventno, kot opisuje upravitelj navedenega podjetja v postopku zaradi insolventnosti. To potrjuje, da odločitve niso bile skladne z načelom udeleženca v tržnem gospodarstvu.
- (261) V skladu s trditvijo podjetja PCC, navedeno v uvodni izjavi 133, upravitelj podjetja CET Govora v postopku zaradi insolventnosti opozarja tudi, da „odločitev za dobavo električne energije podjetju Oltchim s strani podjetja CET Govora ni bila ekonomsko utemeljena in je bila politično motivirana ter je sijajen primer vmešavanja politike v upravljanje dolžnika“. Isti upravitelj je še izjavil⁽¹¹¹⁾, da „je podjetje Oltchim več kot deset let živelo na račun podjetja CET Govora. Bolha ne more hraniti slona. Dovolj je, da je podjetje zaradi načrta reorganizacije izgubilo 136 milijonov [RON]. To pomeni približno 35 milijonov EUR, ki bi jih lahko porabili za obnovo strojev, naprav in opreme, ki imajo več kot 30-letno življenjsko dobo in so že presegli optimalen cikel delovanja“.

⁽¹⁰⁸⁾ Upravitelj podjetja CET Govora v postopku zaradi insolventnosti je tudi poudaril: „Podjetje CET Govora je bilo edino, ki je podjetju Oltchim še naprej dobavljalo električno energijo in procesno paro, s čimer je sprejelo ne le tveganje neplačila, ampak tudi še večjo nevarnost, da bo samo postalo insolventno [...] Poslovodstvo [podjetja CET Govora] ni sprejelo nobenih odločnih ukrepov za izterjavo terjatev ali preventivnih ukrepov, na primer [...], s katerimi bi opozorilo dolžnike, ki niso poravnali obveznosti, na tveganje zmanjšanja ali celo popolne prekinitev dobave pare in električne energije [...] ali drugih skrajnih ukrepov, ki so ustrezni, ko se nakazuje, da obstaja nevarnost nepoplačila terjatev: kot so ponovna pogajanja o pogojih in cenah dobave ter pogojevanje dobave s plačilom zapadlih dolgov.“

⁽¹⁰⁹⁾ Odločba št. 27 z dne 31. avgusta 2012, odločba št. 58 z dne 31. oktobra 2012, odločba št. 61 z dne 16. novembra 2012, odločba št. 86 z dne 28. decembra 2012.

⁽¹¹⁰⁾ Tako je iz pojasnjevalnih opomb št. 15976 z dne 24. decembra 2012, v katerih so pojasnjeni razlogi za odločbo št. 86 okrožnega sveta Vâlcee z dne 28. decembra 2012, jasno razviden pravi cilj prizadevanj okrožnega sveta Vâlcee, tj. rešitev gospodarstva okrožja in navsezadnje tudi regije z odobritvijo nadaljnje dobave električne energije in pare podjetja CET Govora obratom v kemični platformi, čeprav ti niso poplačali dolgov do podjetja CET Govora (kljub prizadevanjem za poplačilo ob ponovnem zagonu dejavnosti podjetja Oltchim). V istih pojasnjevalnih opombah se spodbuja prenos terjatev podjetja CET Govora do podjetja Oltchim na podjetje Complexul Energetic Oltenia, da bi se zaščitila delovna mesta, zagotovilo normalno delovanje podjetja Oltchim in drugih udeleženih gospodarskih subjektov ter zagotovila oskrba prebivalcev s toplotno energijo. Vsi ti razlogi so motivi, ki jih udeleženec v tržnem gospodarstvu pri odločanju glede transakcije ne bi upošteval <http://www.cjvalcea.ro/images/sedinte/2012/12-28/ordinea/pct1.pdf>.

⁽¹¹¹⁾ Glej članek, ki je dostopen na spletnem naslovu: <http://ziaruldealcea.ro/2016/07/01/remus-borza-invingator-in-negocierea-cu-oltchimul-a-obtinut-tarife-crescute-la-energie-electrica-si-abur/>.

- (262) Poleg tega je upravitelj podjetja CET Govora tudi poudaril, da je „podjetje CET Govora vedno podpiralo proizvodni proces podjetja Oltchim SA z oskrbo (dobavo procesne pare in električne energije) po cenah, veliko nižjih od proizvodnih cen [...] Podjetje CET Govora je bilo edino, ki je podjetju Oltchim še naprej dobavljalo električno energijo in procesno paro, s čimer je sprejelo ne le tveganje neplačila, ampak tudi še večjo nevarnost, da bo samo postalo insolventno [...] Poslovodstvo [podjetja CET Govora] ni sprejelo nobenih odločnih ukrepov za izterjavo terjatev ali preventivnih ukrepov, na primer [...], s katerimi bi opozorilo dolžnike, ki niso poravnali obveznosti, na tveganje zmanjšanja ali celo popolne prekinitve dobave pare in električne energije [...] ali drugih skrajnih ukrepov, ki so ustrezni, ko se nakazuje, da obstaja nevarnost nepoplačila terjatev: kot so ponovna pogajanja o pogojih in cenah dobave ter pogojevanje dobave s plačilom zapadlih dolgov. Poleg tega smo ugotovili poseben primer, ko je bila terjatev banke Alpha Bank do podjetja Oltchim v višini 2,5 milijona RON prenesena v nominalni vrednosti, čeprav je bilo v načrtu reorganizacije predvideno le plačilo 70 % terjatve. [...] Posledično je insolventnost podjetja Oltchim še en vzrok insolventnosti podjetja CET Govora [...] Glede na zelo majhno, skorajda neobstoječo možnost privatizacije podjetja Oltchim po prodajni ceni 306 milijonov EUR, določeni v načrtu reorganizacije, in glede na to, da je podjetje CET Govora v finančno poročilo podjetja Oltchim vneslo 30 % terjatve, je tudi ta znesek pomenil izgubo za podjetje.“ Poleg tega so, kot je bilo takrat poudarjeno v romunskih medijih ⁽¹¹²⁾, različne izjave kazale, da je bil resnični motiv za ponovno dobavo podjetju Oltchim ohranitev približno 2 300 delovnih mest in se izogniti socialni katastrofi, ki bi jo izguba delovnih mest povzročila v regiji. Nič od tega ni razlog, skladen z načelom udeleženca v tržnem gospodarstvu, v običajnih tržnih pogojih.
- (263) Posledično Komisija meni, da se z ukrepom 2 podjetju Oltchim dodeljuje selektivna prednost v zvezi s podjetjem CET Govora, ne pa tudi s podjetjem Salrom. **Izterljiva prednost, ki jo je podjetje CET Govora dodelilo podjetju Oltchim** z nezadostnim zavarovanjem terjatev (tj. ker ni zahtevalo poplačila izvirnih terjatev ali zavarovanja prejšnjih dolgov z nepremičnino, kakor je storilo podjetje Salrom, in ponovne dobave ni pogojevalo z vnaprejšnjim plačilom), je **znesek kazni**, ki predstavljajo časovno vrednost neizterjave terjatev, ki jih je podjetje CET Govora imelo do podjetja Oltchim, ko je odločalo o nadaljevanju dobav podjetju Oltchim, v obdobju od septembra 2012 do januarja 2013. Kot je že pojasnjeno v uvodnih izjavah 253 in 254, so po informacijah, ki sta jih zagotovila R/BDO, te kazni znašale približno 27 milijonov RON (približno 6 milijonov EUR). Na podlagi podatkov, ki jih je pozneje predložila Romunija, ni bilo mogoče ugotoviti natančnega zneska, ki bi ustrezal ocenjenemu obdobju.

6.1.2.3 Ukrep 3: organ AAAS in podjetja v državni lasti (zlasti Electrica, Salrom, CET Govora, nacionalna uprava za vode) – odpis dolga v okviru načrta reorganizacije iz leta 2015

(A) **Primerjava načrta reorganizacije in likvidacije, ki so jo izvedli organ AAAS in podjetja v državni lasti, je bila zmotna in je temeljila na napačnih premislekih, ki jih udeleženec v tržnem gospodarstvu ne bi naredil.**

- (264) Kot je pojasnjeno v uvodnih izjavah 51 do 73, je bilo v načrtu reorganizacije, ki sta ga pripravila stečajna upravitelja, ki ju je imenovalo sodišče – ki je bil obravnavan 9. marca 2015 in so ga upniki podjetja Oltchim potrdili –, predvideno, da se bodo upniki podjetja Oltchim odpovedali celotnim ali velikemu delu terjatev, saj pričakovana prodajna cena podjetja Oltchim SPV ne bi zadostovala za kritje celotnega dolga podjetja Oltchim SA.
- (265) **Prvič in kar je najpomembneje, organ AAAS ni ravnal kot udeleženec v tržnem gospodarstvu, ko je dajal prednost dejanski ⁽¹¹³⁾ prodaji celotnega podjetja in omejeval primerjavo navedenega scenarija s popolno likvidacijo podjetja Oltchim.** V skladu z romunsko zakonodajo ⁽¹¹⁴⁾ je imel pravna sredstva, da bi predlagal svoj načrt reorganizacije, saj je imel (sam in skupaj z drugimi podjetji v državni lasti) več kot 20 % terjatev do podjetja Oltchim; udeleženec v tržnem gospodarstvu bi to storil, da bi maksimiziral izterjavo terjatev. Udeleženec v tržnem gospodarstvu bi v taki situaciji ocenil možnost prodaje s prodajo svežnjem delujočih sredstev in si prizadeval zanj. Ta tretja možnost je ponujala večjo verjetnost uspeha kot načrt, zlasti glede na šest neuspešnih poskusov privatizacije podjetja Oltchim v letih 2001, 2003, 2006, 2007, 2008 in 2012, podobnih poskusu prodaje v kosu, predvidenem v načrtu reorganizacije za prodajo podjetja Oltchim SPV: predlagani načrt reorganizacije je predvideval prenos sredstev, zaposlenih in pogodb na namensko družbo ter je bil zato podoben prejšnjim poskusom privatizacije.

⁽¹¹²⁾ Glej prilogi 18 in 19 pripomb podjetja PCC z dne 2. septembra 2016.

⁽¹¹³⁾ V skladu s sprotno opombo 35 bi lahko bilo podjetje Oltchim SPV sestavljeno iz sredstev platforme v Vâlci in/ali obrata v Braduju. Glede na to, da je zadnji navedeni obrat dolga leta posloval z izgubo, ga nihče ne bi kupil ločeno (razen v postopku likvidacije). Poleg tega ločitev obeh obratov v različna svežnja sploh ni bila načrtovana. Tako bi tak scenarij namenske družbe najverjetneje privedel do dejanske prodaje v kosu, če bi bil sploh uspešen.

⁽¹¹⁴⁾ Člen 33(4) in člen 94(1)(c) insolventnega zakona.

- (266) S tako možnostjo bi se povečala pričakovana izterjava za upnike, saj bi omogočala več kombinacij ponudb, ne da bi bil ob tem izločen en kupec vseh sredstev in ne da bi bila onemogočena možnost istočasne prodaje podjetja Oltchim po kosih v okviru tega postopka na podlagi interesa, ki bi ga ponudniki v zgodnji fazi postopka izrazili za svežnje, ponujene za prodajo. Tako bi lahko bila pričakovana cena, dosežena v odprtem in preglednem postopku prodaje po svežnjih sredstev, višja od po eni strani zelo negotovega izkupička od privatizacije celotnega podjetja, predvidene v načrtu reorganizacije, in po drugi strani izkupička od likvidacije.
- (267) Drugič, primerjava med likvidacijo in predlaganim načrtom reorganizacije (brez odprtega in preglednega postopka prodaje s svežnji sredstev), ki sta jo izvedla R/BDO in na katero so se opirali javni upniki, je bila ne samo napačno omejena, ampak je bila pomanjkljiva tudi zaradi naslednjega:
- (a) izkupiček načrta reorganizacije so upniki, ki so načrt reorganizacije potrdili, precenili, izid likvidacijskega postopka pa je bil tudi precej bolj gotov od pričakovanega izida načrta; in
 - (b) nasprotno, izkupiček od likvidacije je bil napačno ocenjen.
- (268) Kar zadeva koristi načrta reorganizacije, so jih upniki, ki so načrt reorganizacije potrdili, precenili zaradi naslednjega:
- (a) uspešna prodaja, kot je bila predvidena v načrtu, je bila malo verjetna zaradi številnih neuspešnih poskusov privatizacije podjetja Oltchim v preteklosti. Ko je bil načrt predlagan in dogovorjen, ni bilo na vidiku nobenega vlagatelja in na voljo nobenih zanesljivih informacij o ceni, ki bi jo bilo mogoče doseči, in to kljub roku za predložitev ponudb, ki je bil med 31. januarjem in 12. decembrom 2014 večkrat podaljšan;
 - (b) Romunija izpodbija opis podjetja PCC, da je finančni položaj podjetja Oltchim „pod sprejemljivimi standardi [...] in še vedno ustvarja izgube,“ ter poudarja, da je bilo podjetje Oltchim med sto najbolj donosnimi podjetji v Jugovzhodni Evropi uvrščeno na 63. mesto (glej uvodno izjavo 156). Po eni strani je ta uvrstitev naknadna pripomba, ki ob glasovanju ni bila na voljo in kot taka ni odločilna za oceno tega ukrepa ⁽¹¹⁵⁾, po drugi strani pa je bila ta uvrstitev izključno enkratni dogodek zaradi precejšnjih odpisov dolgov, kar je v zadevnem poročilu tudi pojasnjeno: „Pri analizi trendov poslovne uspešnosti ni bilo upoštevano podjetje Oltchim, ki se je na vrhu lestvic donosnosti in rasti prihodkov znašlo zaradi spornega odpisa dolga v višini 0,5 milijarde EUR s strani države, ki ga Evropska komisija preverja zaradi morebitne nezakonite državne pomoči. Z ukrepom, katerega cilj je bil tovarno narediti privlačno za zasebne vlagatelje, so bili dolgovi podjetja pretvorjeni v prihodke, zaradi česar je leta 2015 podjetje imelo 507 milijonov EUR dobička, kar pomeni 73-odstotno donosnost prihodkov, in skoraj petkratno povečanje prihodkov na 697 milijonov EUR.“
 - (c) Pripombe anonimne stranke (glej oddelek 3.2.3) prav tako potrjujejo neobstoja interesa potencialnih vlagateljev za podjetje, kot je Oltchim, za katero so značilne precejšnje operativne težave, zaradi katerih je raven donosnosti veliko prenizka, da bi bilo poslovanje dolgoročno vzdržno.
 - (d) Poleg tega bi morali javni upniki upoštevati: (i) izjemno dolgo fazo reorganizacije (skoraj šest let od začetka insolventnosti), zaradi česar bi se cena podjetja Oltchim najverjetneje znižala, in (ii) kopičenje novih dolgov podjetja Oltchim v zadevnem obdobju, ki so imeli prednost pred dolgovi iz časa pred insolventnostjo, s čimer se je znesek izterjave, predviden v načrtu, znatno znižal: tveganje spreminjanja zneska tekočih dolgov je bilo v primeru likvidacije, trajanje katere je bilo skrajšano, veliko bolj omejeno. Glede na slabo finančno uspešnost podjetja Oltchim je bilo to tveganje realno, in to ne glede na trditve Romunije, da je podjetje ustvarilo pozitiven dobiček pred obrestmi, davki in amortizacijo (glej uvodno izjavo 165).
 - (e) R/BDO sta pojasnila dejstvo, da je bila cena v višini 306 milijonov EUR za delnice podjetja Oltchim SPV, omenjena v poročilu podjetja Winterhill iz leta 2013, napačna, a je bila za sejo upnikov 4. decembra 2014 popravljena na 294 milijonov EUR. Ta ocena je bila še vedno veliko višja od vrednosti lastniškega kapitala iz študije podjetja Raiffeisen iz leta 2011 (ki je segala od 28 milijonov EUR do 97 milijonov EUR), medtem pa je podjetje Oltchim zaustavilo proizvodnjo, kar je podprl manjšinski delničar podjetja Oltchim, podjetje PCC, ki je prav tako dejavno v kemični industriji.

⁽¹¹⁵⁾ Glede na sodbo Sodišča z dne 5. junija 2012, Komisija/EDF, C-124/10 P, ECLI:EU:C:2012:318, točka 85. „Nasprotno, ekonomske ocene, izvedene po dodelitvi take prednosti, naknadna ugotovitev dejanskega donosa naložbe, ki jo izvede zadevna država članica, ali naknadne utemeljitve dejansko uporabljenega postopka ne morejo zadostovati za dokaz, da je ta država članica predhodno ali istočasno s to dodelitvijo tako odločitev sprejela kot delničarka.“

- (f) Kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 141, je podjetje PCC, manjšinski delničar podjetja Oltchim, naročilo poročilo o finančnem položaju podjetja Oltchim pri [...]. To poročilo iz avgusta 2016 temelji na študiji neodvisnega pooblaščenega ocenjevalca, ki je ocenil vrednost opredmetenih sredstev podjetja Oltchim na podlagi analize scenarijev A in B iz poročila o načrtu reorganizacije, ki sta ga pripravila R/BDO. V tej študiji je za izračun vrednotenja sredstev podjetja Oltchim v okviru načrta reorganizacije uporabljena metodologija diskontiranih denarnih tokov. Romunija je temu pristopu nasprotovala, pri čemer v uvodni izjavi 157 navaja, da je metodologijo diskontiranih denarnih tokov mogoče uporabiti le za vrednotenje podjetja; svojo trditev je podprla s sklici na gradivo univerz Harvard in Stern. V zadevnem gradivu je res omenjeno, da je metodologija diskontiranih denarnih tokov koristno orodje za vrednotenje podjetja, ni pa v njem navedeno, da ni primerna za oceno poštene vrednosti sredstev. Še več, v referenčnem gradivu univerze Stern, na katero se je sklicevala Romunija, je metodologija diskontiranih denarnih tokov dejansko opredeljena kot ena od metodologij, primernih za oceno poštene vrednosti sredstev ⁽¹¹⁶⁾. Zato je v tej študiji, izvedeni na podlagi podatkov, ki so bili na voljo ob koncu glasovanja, uporabljena veljavna metodologija, ki kaže, da bi ob upoštevanju omenjenih pomanjkljivosti v oceni R/BDO v višini 306 milijonov EUR udeleženec v tržnem gospodarstvu, ki ravna preudarno in razumno, vrednost opredmetenih nekratkoročnih sredstev sam ocenil na od 14 milijonov EUR do 128 milijonov EUR v primeru kapitalizacije načrta reorganizacije. Navedena sredstva so skladno s [poročilom ...] predstavljala približno 85 % sredstev podjetja Oltchim; udeleženec v tržnem gospodarstvu bi torej sklepal (po upoštevanju dejstva, da bi pridobitelj od nakupne cene predhodno odštel obveznosti namenske družbe, kot so obveznosti do zaposlenih podjetja Oltchim SPV), da bi bil izkupiček, ki bi bil na voljo upnikom, enak ceni, ki bi jo potencialni kupec lahko plačal za podjetje Oltchim SPV, zmanjšani za stroške postopka, v povprečju nižji od izida najbolj pesimističnega rezultata v postopku likvidacije, ki ga je podjetje Winterhill ocenilo kot vrednost prodaje *ex situ* v višini 141 milijonov EUR. Ker je ekonomska vrednost okoljskih odgovornosti v obeh scenarijih podobna (glej uvodno izjavo 269) in ker bi bili tekoči dolgovi podjetja Oltchim SA v primeru načrta reorganizacije zaradi njegovega daljšega trajanja po vsej verjetnosti višji kot v primeru likvidacije ⁽¹¹⁷⁾, bi udeleženec v tržnem gospodarstvu ugotovil, da bi z likvidacijo maksimiziral izkupiček.
- (g) Takega stališča ne morejo spremeniti podatki, ki jih je Romunija navedla za prodajo v zvezi z zneskom, ki ga je ponudilo podjetje Chimcomplex v okviru tekočega postopka prodaje, ki se je avgusta 2016 začel za prodajo približno 57 % sredstev podjetja Oltchim SA, in sicer iz naslednjih razlogov: (i) taka vrednost ustreza drugačnemu postopku prodaje, kot je prodaja podjetja Oltchim SPV (vključno z obveznostmi do zaposlenih, na primer); (ii) ta vrednost ustreza naknadnemu opažanju, ki ga upniki ob glasovanju o načrtu na začetku leta 2015 ne bi mogli upoštevati; (iii) ta vrednost je osredotočena na 57 % sredstev podjetja Oltchim: ne upošteva dejstva, da bi bilo mogoče druga sredstva, povezana zlasti z obratom v Braduju (ki naj bi bil po načrtu reorganizacije, ki sta ga predložila R/BDO, prav tako vključen v namensko družbo), obravnavati kot sredstva z negativno vrednostjo (namesto z dodatno pozitivno vrednostjo, kot jo navaja Romunija v pripombah z dne 16. maja 2018), saj so zaradi nedelovanja več let ustvarjala izgubo; obrat v Braduju (prej znan kot Arpechim) je ustvarjal izgubo, še preden ga je podjetje Oltchim leta 2009 kupilo za simbolično ceno ⁽¹¹⁸⁾.
- (h) Enako velja za naknadna opažanja, ki jih je Romunija predložila v zvezi z ustvarjanjem pozitivnega dobička pred obrestmi, davki in amortizacijo, kar je podjetju Oltchim omogočilo znižanje tekočih dolgov po insolventnosti. Komisija opozarja, da Romunija ni navedla drugih naknadnih vrednosti, zaradi katerih se je znižal izkupiček od prodaje podjetja Oltchim v kosu, kot je nizka vrednost ponudbe podjetja Chimcomplex

⁽¹¹⁶⁾ <http://people.stern.nyu.edu/adamodar/pdfiles/country/fairvalue.pdf> – stran 3 – „[prva postavka] Pristopi k ocenjevanju poštene vrednosti – Vrednotenje z diskontiranimi denarnimi tokovi: poveže vrednost sredstva s sedanjo vrednostjo pričakovanih denarnih tokov z zadevnim sredstvom.“

⁽¹¹⁷⁾ V poročilu o načrtu reorganizacije, ki sta ga pripravila R/BDO, je na dan 30. novembra 2014 omenjen tekoči dolg v višini 50,3 milijona EUR, ki sega do 58 milijonov EUR v scenariju A načrta in 65 milijonov EUR v scenariju B (strani 86 in 90), v triletnem obdobju, v katerem naj bi bilo po pričakovanih R/BDO podjetje prodano v kosu, brez poseganja v nadaljnje spreminjanje dolga v primeru daljšega postopka prodaje, ki je bil glede na številne neuspešne poskuse privatizacije v kosu v preteklosti zelo verjeten.

⁽¹¹⁸⁾ Vir: pripombe R/BDO k sklepu o začetku postopka, odstavki 11, 16 in 18. Po navedbah R/BDO je „v zvezi z vrednostjo platforme Arpechim decembra 2009 zasebni prodajalec OMV Petrom menil, da cena v višini 1 EUR, zahtevana od kupca Oltchim SA, zadovoljuje njegove interese. V skladu s kupoprodajno pogodbo za nepremičnino, overjeno 29. januarja 2010, je v okviru te transakcije podjetje Oltchim SA plačalo 1 RON za zemljišče in 0,50 RON za zgradbe.“ Nadalje ista R/BDO navajata, da „je bilo s proučitvijo teh dokumentov ugotovljeno, da je podjetje SC OMV Petrom SA zagotovo vedelo, da je vrednost platforme Arpechim, popravljena za ustrezne stroške, povezane s temi sredstvi (okoljske odgovornosti), nič za upnike in verjetno negativna za lastnika“.

na lastno pobudo v višini [več kot 100 milijonov EUR], omejena na obrat v Vâlcei (po podatkih iz javnih virov) ⁽¹¹⁹⁾, iz leta 2016, kot jo je navedlo podjetje PCC, ali ponudbe g. Diaconescuja (45 milijonov EUR iz leta 2012), kot jo je navedlo podjetje PCC (glej uvodno izjavo 140), v primerjavi s pričakovano ceno 293,7 milijona EUR, ki jo je ocenilo podjetje Wintherhill in na kateri temelji poročilo o reorganizaciji, ki sta ga R/BDO predložila upnikom.

- (i) Medtem ko bi lahko vrednost prodaje prek svežnjev sredstev privedla le do višje cene kot postopek, omejen na prodajo v kosu, kot je bilo že pojasnjeno (glej uvodno izjavo 266), podobno pa se je izkazalo, da je dejanski rezultat te prodaje prek svežnjev sredstev (129 milijonov EUR), brez določitve predhodne vrednosti, precej nižji od izkupička, ki ga je podjetje Wintherhill ocenilo v načrtu reorganizacije.

(269) Nasprotno, državni upniki so potencialni izkupiček likvidacije ⁽¹²⁰⁾ ob odobritvi načrta reorganizacije z zanašanjem na poročila R/BDO podcenjevali, in sicer iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

- (a) Udeleženec v tržnem gospodarstvu ne bi zgolj upošteval *ex situ* likvidacije (141 milijonov EUR pričakovanega izkupička za upnike ⁽¹²¹⁾); ocenil bi tudi potencialni izid *in situ* prodaje ali vmesnega primera, ko bi bil velik del sredstev prodan kot delujoča skupina (glej uvodno izjavo 11 tehnične priloge).
- (b) R/BDO sta navedla, da v oceni likvidacijske vrednosti, ki jo je pripravilo podjetje Wintherhill, niso bile upoštevane vse okoljske odgovornosti. Vendar je znesek okoljskih odgovornosti v višini 464 milijonov EUR, ki ga je izračunalo podjetje Oltchim ter sta ga stečajna upravitelja, ki ju je imenovalo sodišče, upoštevala v poročilu v podporo načrtu reorganizacije in ne likvidacije podjetja Oltchim, pretiran: za velik del sredstev je bilo verjetno, da jih bo kupil kupec, ki bi želel prevzeti industrijske dejavnosti v obratu podjetja Oltchim, zaradi česar demontaža obrata, predvidena v tej oceni, ne bi bila potrebna. Osrednja vrednost okoljskih odgovornosti, upoštevana za primer likvidacije, bi zato morala biti precej nižja od ocene podjetja Oltchim v višini 464 milijonov EUR, kot se strinja tudi podjetje PCC, ki je prav tako dejavno v petrokemični industriji: tako popolna nadomestitev onesnažene zemlje na območju obrata podjetja Oltchim z rodovitno zemljo ali demontaža betonskih struktur obrata (v skupni vrednosti približno 420 milijonov EUR v okviru ocene podjetja Oltchim v višini 464 milijonov EUR) v primeru delnega prevzema sredstev podjetja Oltchim ne bi bila potrebna.
- (c) Poleg tega se udeleženec v tržnem gospodarstvu ne bi zanašal na oceno dolžnika, v katerega neposrednem interesu je lastno preživetje (in ki tako zavrača likvidacijo), temveč na neodvisna zunanja poročila.
- (d) Komisija meni, da bi bile okoljske odgovornosti nevtralizirane in da bi upnik v tržnem gospodarstvu zanje upošteval, da enako vplivajo na možnosti izterjave, ko bi primerjal pričakovani izkupiček iz postopka likvidacije in izkupiček iz predlaganega načrta reorganizacije, in sicer iz naslednjih razlogov:

- (1) po navedbah Romunije ⁽¹²²⁾ bi porazdelitev izkupička s predhodnim odbitkom okoljskih stroškov ali brez njega ustrezala vrsti prodaje: bodisi *in situ* bodisi *ex situ* sredstev. Na podlagi pripomb R/BDO (glej uvodno izjavo 10 tehnične priloge) bi lahko bila prodaja *in situ* možen izid likvidacije. V tem primeru bi to pomenilo dejansko priznanje romunskih organov, da okoljskih odgovornosti ne bi bilo treba plačati v vseh možnih izidih postopka likvidacije;
- (2) okoljske odgovornosti, kot jih je podjetje Oltchim ocenilo za primer likvidacije, bi previdno upošteval tudi potencialni kupec podjetja Oltchim SPV;
- (3) če bi bile take odgovornosti prenesene na pridobitelja podjetja Oltchim SPV, čeprav diskontirane za ustrezno časovno vrednost, bi imel njihov skupni znesek enako razvrstitev po obsegu kot v primeru likvidacije, saj bi se stroški obnove lokacije podjetja Oltchim s časom verjetno zvišali (predvsem zaradi inflacije);

⁽¹¹⁹⁾ <https://www.ziaruldeiasi.ro/stiri/un-iesean-vrea-sa-cumpere-oltchim-137339.html>.

⁽¹²⁰⁾ Izkupiček od likvidacije sta stečajna upravitelja, ki ju je imenovalo sodišče, v poročilu za upnike utemeljila na podlagi *ex situ* ocene podjetja Wintherhill, v kateri je prodaja sredstev podjetja Oltchim predvidena po preostali vrednosti osnovnih sredstev, po odbitku stroškov demontaže in odstranitve. R/BDO sta podjetje Wintherhill 3. junija 2013 imenovala za svetovalca in mu naročila oceno likvidacijske/tržne vrednosti podjetja Oltchim. R/BDO sta trdila, da je likvidacijska vrednost negativna zaradi okoljskih odgovornosti, ki po oceni podjetja Oltchim znašajo 464 milijonov EUR.

⁽¹²¹⁾ Glede na študijo podjetja Wintherhill iz leta 2013 gre za 108 milijonov EUR za zavarovana sredstva in 32 milijonov EUR za neobremenjena sredstva.

⁽¹²²⁾ Pripombe z dne 16. maja 2018, odstavka R13(i).

- (4) poleg tega bi kupec podjetja Oltchim SPV v ponudbi bodisi upošteval navedene odgovornosti bodisi bi od prodajalca zahteval, naj jih ohrani in sam poplača, kot ponazarja primer privatizacije podjetja Petrom, kjer je podjetje OMV kot osnovni pogoj za transakcijo določilo, da mora podjetje Petrom (prek svojih delničarjev) ohraniti okoljske odgovornosti, povezane z zaprtjem podjetja Arpechim Pitesti (kar je romunsko državo po ocenah stalo približno 600 milijonov EUR ⁽¹²³⁾);
- (5) če bi se odgovornosti prenesle na kupca, bi skrbni okoljski organi od njega morda lahko zahtevali vzpostavitev jamstva za kritje stroškov takih odgovornosti; upnik v tržnem gospodarstvu bi pričakoval, da bo kupec imel težave pri iskanju poroka/banke, saj je bila donosnost podjetja Oltchim SA nizka v primerjavi s potencialno visokimi zadevnimi odgovornostmi;
- (6) posledično bi potencialni kupci od podjetja Oltchim SA zelo verjetno zahtevali, naj krije stroške okoljskih odgovornosti. To potrjujejo pojasnila romunskih organov, skladno s katerimi je okoljske odgovornosti večinoma (če ne v celoti) ohranilo podjetje Oltchim; po navedbah Romunije se pri privatizaciji podjetij, ki onesnažujejo, okoljske odgovornosti kupijo skupaj z vsemi obveznostmi (tudi okoljskimi iz preteklosti), medtem ko naj bi v primeru podjetja Oltchim SPV te ostale prodajalcu zaradi predvidene prodaje vseh glavnih sredstev podjetja Oltchim prek podjetja Oltchim SPV;
- (7) posledično bi upnik v tržnem gospodarstvu razumno menil, da se bodo te odgovornosti odštele od izkupička od prodaje podjetja Oltchim SPV podobno, kot je Romunija navajala za primer likvidacije. Resnično je bilo zelo verjetno, da bo treba okoljske odgovornosti odšteti od izkupička od prodaje podjetja Oltchim SPV (če okoljske odgovornosti ne bi bile prenesene) pred izplačilom upnikov (če bi moralo biti podjetje Oltchim SA likvidirano kmalu po prodaji podjetja Oltchim SPV): če se to ne bi zgodilo, bi to lahko pomenilo izogibanje načelu „onesnaževalec plača“ v EU prek zapletene ustanovitve namenske družbe;
- (8) dejstvo, da je treba v primeru likvidacije plačati okoljske odgovornosti, ne more biti argument za prelaganje likvidacije nevzdržnega podjetja v nedogled: zaradi številnih neuspešnih poskusov privatizacije v preteklosti bi udeleženec v tržnem gospodarstvu menil, da je načrt reorganizacije, kot je bil predviden leta 2014, obsojen na propad in da bo okoljske odgovornosti v vsakem primeru treba plačati pozneje, ko bi bilo podjetje Oltchim po vsej verjetnosti likvidirano po neuspehu načrta (z dodatnim tekočim dolgom, nastalim po insolventnosti, ki bi bil prav tako predhodno odštet od izkupička likvidacije);
- (9) nazadnje, **Romunija ni predložila nobenega primera likvidacije podjetij, kjer bi se okoljske odgovornosti odštele od izkupička iz postopka likvidacije** pred poplačilom upnikov. To prav tako potrjuje, da udeleženec v tržnem gospodarstvu ne bi mogel misliti, da se bodo v fazi likvidacije okoljske odgovornosti predhodno odštele od izkupička od prodaje sredstev, v postopku reorganizacije pa bi se te okoljske odgovornosti poplačale iz izkupička od načrta po poplačilu upnikov;
- (10) tako bi upnik podjetja Oltchim v tržnem gospodarstvu pri primerjavi načrta reorganizacije in likvidacije navedene odgovornosti nevtraliziral;
- (11) Komisija sicer opozarja, da je organ AAAS v ekonomski oceni dejansko kritiziral visoko vrednost, ki jo je predvidelo podjetje Oltchim ⁽¹²⁴⁾, opozarja pa tudi, da Romunija ni predložila dokazov o tem, da bi organ AAAS ali kateri od drugih javnih upnikov na podlagi zadevnega opažanja izvedel lastno oceno okoljskih odgovornosti. Prav tako ni nihče nevtraliziral navedenega elementa med likvidacijo in reorganizacijo.
- (e) Nazadnje, R/BDO ⁽¹²⁵⁾ sta navedla, da bi v primeru likvidacije iz prodaje sredstev določene zneske prejeli le zavarovani upniki. S tem sta priznala, da bi za zavarovane upnike v primeru likvidacije obstajala možnost izterjave terjatev, kar pomeni, da upniki ne bi smeli upoštevati ocene okoljskih odgovornosti, ki jo je pripravilo podjetje Oltchim (glej uvodno izjavo 102). Posledično je Romunija navedla, da je večina zavarovanih upnikov glasovala za načrt, ker so bili prepričani, da jim v primeru likvidacije ne bi uspeli kapitalizirati zneska, ki bi „v celoti pokril“ njihove terjatve, s čimer ni zanikala možnosti delne izterjave za zavarovane upnike.

⁽¹²³⁾ <http://romanialibera.ro/economie/companii/petrom-a-fost-dat-gratis-in-contul-poluarii-istorice-236881>.

⁽¹²⁴⁾ Organ AAAS zlasti je primerjal oceno podjetja Oltchim v višini 464 milijonov EUR z oceno iz poročila podjetja Romcontrol, tj. 91,4 milijona, ter oceno podjetja Oltchim označil za pretirano.

⁽¹²⁵⁾ Odstavek 104 pripomb z dne 1. septembra 2016.

(B) Glasovanja državnih upnikov ni mogoče šteti za enakovredno

- (270) Komisija meni, da so argumenti Romunije v zvezi z domnevnim enakovrednim glasovanjem državnih upnikov (povzeti v uvodnih izjavah 168 do 170) neutemeljeni: zlasti niti organa AAAS niti podjetja Electrica ni mogoče obravnavati kot enakovredna z zavarovanimi upniki, saj je večina njunih terjatev spadala v kategorijo proračuna kot upnika (oziroma v kategorijo nezavarovanih upnikov).
- (271) Komisija ne more meniti niti, da državni upniki v kategorijah proračun kot upnik (organ AAAS, romunska uprava za vode) in bistveni dobavitelji (podjetje CET Govora, romunska uprava za vode) ne izpolnjujejo enakovrednih pogojev, saj zadevne kategorije ne zajemajo zasebnih upnikov. V zvezi z nezavarovanimi upniki Komisija tudi ugotavlja, da romunski organi priznavajo nepomembnost preskusa enakovrednosti zanje, saj v načrtu reorganizacije izterjava terjatev za te upnike ni predvidena; Komisija ugotavlja tudi, da podjetji Electrica in Salrom nista bili v primerljivem položaju kot drugi nezavarovani upniki, saj imata terjatve kot zavarovana in nezavarovana upnika.
- (272) Poleg tega so romunski organi trdili, da je že sama potrditev načrta s strani zavarovanih upnikov (ki so se strinjali z odpisom, ki je znašal med približno 20 % in 27 %) dokazovala, da so terjatve proračuna kot upnika brez vrednosti; po navedbah Romunije bi si zavarovani upniki lahko zagotovili manjši odpis, če ne bi sprejeli, da načrt zagotavlja minimalno izterjavo v višini 20 % za proračun kot upnik in 30 % za bistvene dobavitelje, da bi se tako zagotovilo glasovanje obeh zadnjemavedenih kategorij za načrt. A ti argumenti so pomanjkljivi: če v primeru likvidacije za proračun kot upnik in bistvene dobavitelje izterjava sploh ne bi bila mogoča, bi bistveni dobavitelji po vsej verjetnosti sprejeli precej nižjo stopnjo izterjave dolga, na primer 5-odstotno (ali morda 10-odstotno), v primerjavi z 20–30-odstotno stopnjo v načrtu reorganizacije.
- (273) Romunski organi so tudi poudarili, da je veliko zasebnih upnikov glasovalo za načrt, da bi podprli skladnost glasovanja državnih upnikov z udeležencem v tržnem gospodarstvu. Zasebni upniki, ki so imeli bodisi izključno zavarovane terjatve bodisi večinoma zavarovane terjatve, so dejansko večinoma glasovali za načrt, tisti z izključno nezavarovanimi terjatvami pa so mu nasprotovali ⁽¹²⁶⁾. To dodatno potrjuje, da glasovanje organa AAAS in podjetja Electrica za načrt ni bilo skladno z udeležencem v tržnem gospodarstvu, saj je bil njun položaj glede na njun precejšnji odpis dolga in delež nezavarovanih terjatev bolj podoben položaju tistih zasebnih upnikov, ki so glasovali proti načrtu.
- (274) Glede na pomanjkljivo primerjavo, ki sta jo R/BDO izvedla v zvezi z načrtom reorganizacije in likvidacije, bi si skrben udeleženec v tržnem gospodarstvu rezultate te študije ob glasovanju zelo previdno razlagal. A zasebni upniki razumno niso mogli upoštevati večkrat ponovljenih izjav (glej uvodne izjave 27, 28 in 30) delničarja podjetja Oltchim SA, ki je namigoval, da romunska država ne bo dopustila propada podjetja Oltchim; razumno niso mogli prezreti memorandumov, ki ga je potrdil predsednik vlade, in možnosti, da bo glede na to romunska država podjetju Oltchim poskušala dati več pomoči, zaradi česar je bil v takih okoliščinah načrt reorganizacije zanje boljša možnost od likvidacije, in sicer ravno zaradi možnosti dodatne pomoči za podjetje Oltchim. To pojasnjuje pozitivno glasovanje ali vzdržanje glasovanja dela zasebnih upnikov, medtem ko so drugi, na primer podjetje Electrica Furnizare, dejansko glasovali proti načrtu. Kot navaja tudi podjetje PCC, so zasebni upniki, ki so potrdili načrt reorganizacije, delovali bolj kot posnemovalci države in ne zagovorniki načrta reorganizacije.
- (275) Komisija na podlagi uvodnih izjav 270 do 274 ugotavlja, da glasovanje javnih upnikov ni bilo enakovredno.

(C) Upnik v tržnem gospodarstvu bi na podlagi skrbne hipotetične ocene, izvedene na podlagi aktualnih dokazov, nasprotoval načrtu

- (276) Komisija na podlagi navedenih premislekov glede na številne pomanjkljivosti likvidacije in načrta reorganizacije, predstavljene upnikom v poročilu R/BDO o reorganizaciji, ter dejstvo, da javni upniki niso ravnali enakovredno z zasebnimi upniki v nobeni od kategorij, meni, da bi skrben in preudaren upnik v tržnem gospodarstvu izvedel svoj preskus, da bi ob glasovanju primerjal likvidacijo in načrt reorganizacije.

⁽¹²⁶⁾ To na primer drži v zvezi z naslednjimi nezavarovanimi upniki: Herbing Srl, Kronos Worldwide Limited, Tricon energy ltd Houston, Cooperative Centrale Raiffeisen - Rabobank International, Tesatoria Euro Tehnica Textil S.r.l., Electrica Furnizare S.A. ali CFR Marfă. Od zasebnih upnikov, ki so imeli večinoma nezavarovane terjatve/proračunski dolg in manjši del zavarovanih terjatev, sta dva glasovala proti načrtu (podjetji Electrica Furnizare in DGFP Craiova), dva sta se vzdržala (očitno nizozemska banka ING), le eden pa je glasoval za načrt (podjetje MFC Commodities GmbH).

- (277) Študija organa AAAS je bila zelo jedrnata, pri čemer se v njej kljub kritičnosti do zneska okoljskih odgovornosti niso upoštevale pomanjkljivosti v vrednosti načrta reorganizacije in je bilo tako napačno ugotovljeno, da načrt pomeni maksimiziranje izterjav. Iz pripomb podjetja Electrica izhaja, da se mu ni zdelo koristno izvesti lastnega predhodnega preskusa v tržnem gospodarstvu in je uporabilo študijo R/BDO kljub vsem njenim pomanjkljivostim. Romunski organi niso predložili dokazov, da bi podjetji Salrom in CET Govora ali nacionalna uprava za vode ob glasovanju izvedli kakršno koli notranjo študijo upnika v tržnem gospodarstvu.
- (278) **Komisija je izvedla preskus udeleženca v tržnem gospodarstvu, ki je podrobneje predstavljen v tehnični prilogi**, na podlagi podatkov, ki so bili upnikom na voljo ob glasovanju. V tej zadnji različici preskusa udeleženca v tržnem gospodarstvu je Komisija upoštevala, kadar je bilo utemeljeno in ustrezno, pripombe o osnutku tega preskusa, za katere je romunske organe zaprosila med formalnim postopkom (glej uvodno izjavo 172).
- (279) **Rezultati te ocene kažejo, da je izkupiček iz likvidacije višji ali enak izkupičku iz načrta reorganizacije v vseh treh upoštevanih scenarijih za organ AAAS, nacionalno upravo za vode ter podjetja Salrom, Electrica in CET Govora.**
- (280) Udeleženec v tržnem gospodarstvu bi upošteval tudi dejstvo, da je bilo zaradi številnih neuspešnih poskusov v preteklosti zelo verjetno, da načrt reorganizacije ne bo uspešen ali da bo izveden s precejšnjo zamudo: načrt je namreč pomenil, da je bilo podjetju Oltchim SA omogočeno kopičenje precejšnjega dodatnega tekočega dolga, ki bi se predhodno odštel od izkupička iz likvidacije, če prodaja podjetja Oltchim SPV, predvidena v načrtu reorganizacije, ne bi uspela (ali bi trajala dlje, kot je bilo pričakovano). Posledično je to pomenilo, da bi bil izkupiček iz načrta reorganizacije za upnike še nižji, in to ne glede na neizogibne upravne in pravne stroške zaradi notranjega spremljanja izpostavljenosti upnikov do podjetja Oltchim med izvajanjem načrta.
- (281) Kot je razvidno iz preskusa, opisanega v tehnični prilogi, **organ AAAS, podjetji Electrica in Salrom ter nacionalna uprava za vode torej niso ravnali kot udeleženci v tržnem gospodarstvu, ko so raje kot postopek likvidacije izbrali načrt reorganizacije**, saj je pričakovani izkupiček iz načrta nižji in veliko bolj negotov. S svojim glasovanjem so podjetju Oltchim dodelili prednost v višini odpisov, s katerimi so se strinjali. Komisija zaradi posebnih okoliščin v zvezi s podjetjem CET Govora, podrobno opisanih v uvodnih izjavah 246 in 248, ne more sprejeti ugotovitve, da je za tega upnika v zvezi z ukrepom 3 obstajala gospodarska prednost.
- (282) Komisija nadalje opozarja, da so bili ti odpisi dejansko izvedeni, kakor dokazuje izjemen poslovni izid podjetja Oltchim leta 2015, povezan z vsemi odpisi javnih in zasebnih upnikov v višini 518 milijonov EUR (glej uvodni izjavi 91 in 268(b)), ki predstavljajo več kot 95 % nižje meje odpisov, ki so jih potrdili upniki (glej preglednico 4) v načrtu, ki ga je potrdilo sodišče.
- (283) **Posledično Komisija v zvezi z ukrepom 3 meni, da glasovanje podjetja CET Govora ni pomenilo prednosti za podjetje Oltchim, organ AAAS, podjetji Electrica in Salrom ter nacionalna uprava za vode pa so z glasovanjem podjetju Oltchim dodelili selektivno gospodarsko prednost v višini 1 486 milijonov RON (327 milijonov EUR ⁽¹²⁷⁾), kar ustreza nižji meji razpona odpisov med 1 486 milijoni RON (327 milijonov EUR ⁽¹²⁸⁾) in 1 525 milijoni RON (335 milijonov EUR), s katerimi so se zadevni upniki strinjali v načrtu reorganizacije, kot je prikazano v spodnji preglednici:**

Upnik	Prednost, dodeljena v okviru ukrepa 3	
	(EUR)	(RON)
Organ AAAS	211 198 788	959 994 490
Podjetje Electrica	109 574 383	498 065 377

⁽¹²⁷⁾ Na podlagi menjalnega tečaja 1 EUR = 0,22 RON, uporabljenega ob glasovanju (glej preglednico 4).

⁽¹²⁸⁾ Na podlagi menjalnega tečaja 1 EUR = 0,22 RON, uporabljenega ob glasovanju (glej preglednico 4).

Upnik	Prednost, dodeljena v okviru ukrepa 3	
	(EUR)	(RON)
Salrom	4 014 997	18 249 986
Romunska nacionalna uprava za vode	2 234 711	10 157 777
Skupaj	327 022 879	1 486 467 630

6.1.2.4 Splošna ocena gospodarske prednosti ter pripisljivost ukrepov 1, 2 in 3 državi

- (284) Komisiji se zdi po oceni vsakega ukrepa posebej nujno izvesti splošnejšo oceno državne strategije v zvezi s podjetjem Oltchim v obdobju med septembrom 2012 in aprilom 2015.
- (285) Ukrepi 1, 2 in 3 so dejansko povezani z istim glavnim ciljem in so del njega, to je z neizterjavo terjatev/odpisom dolgov/neprekinjeno dobavo podpreti podjetje Oltchim in ga ohraniti na trgu ter zaščititi njegova delovna mesta. Vsi ti ukrepi so bili uvedeni in zagotovljeni s podpisom memorandumu, za katerega je pobudo dala država, potrdil pa ga je predsednik vlade (glej uvodne izjave 1, 31, 150, 203 in 205). Te ukrepe so poleg tega visoki predstavniki države podprli z večkrat ponovljenimi izjavami za javnost, zaradi česar je jasno, da je imela vlada strateški interes ohraniti delujoče podjetje Oltchim in se za vsako ceno izogniti njegovi likvidaciji (glej uvodne izjave 28, 30, 31, 204(d), 204(e), 204(f), 204(g), 204(h) in 204(i)).
- (286) Ta strategija se zdi še očitnejša, če se upoštevajo (i) ista identiteta dodeliteljev ukrepov in njihovo glasovanje v zvezi z reorganizacijo podjetja Oltchim, (ii) kronologija zadevnih ukrepov, (iii) njihov namen, tj. ohraniti podjetje Oltchim pri življenju za vsako ceno in se izogniti njegovi likvidaciji, ter (iv) (finančni in tvegani) položaj podjetja ob sprejetju odločitve v zvezi z vsakim od ukrepov, tj. da je podjetje Oltchim na robu insolventnosti ⁽¹²⁹⁾.
- (287) Ukrep 3 pomeni prednost za podjetje Oltchim ter ga ni mogoče ločiti od ukrepov 1 in 2. Ukrep 3 brez ukrepov 1 in 2 ne bi obstajal. Nakopičeni dolgovi do organa AAAS v okviru ukrepa 1 in do podjetja CET Govora zaradi neprekinjene dobave kljub neplačilu iz ukrepa 2 so bil pozneje na podlagi ukrepa 3 odpisan.
- (288) V skladu z memorandumom so se javni in zasebni subjekti, podpisniki memorandumu, strinjali, da bodo sodelovali in razvili „strategijo za vzdržen ponovni zagon“ podjetja Oltchim, katere glavni cilj je: (i) „spodbujati in zaščititi upnike, zlasti zaposlene“ za popolni ponovni zagon donosnih dejavnosti in njihovo dolgoročno delovanje, hkrati pa zagotoviti ustrezno raven zaupanja, da bi ti podprli strategijo; (ii) strankam omogočiti obveščanje trgov, mednarodne skupnosti in širše javnosti, da proučujejo dolgoročno vzdržno rešitev za podjetje Oltchim, ter (iii) zagotoviti nadzorovano reorganizacijo podjetja Oltchim.
- (289) Na splošno bi udeleženec v tržnem gospodarstvu, ki bi bil v zelo podobnem položaju kot organ AAAS, glede na številne pretekle neuspešne poskuse privatizacije v kosu najprej poskušal uvesti svoj pogled na načrt reorganizacije, zlasti na podlagi prodaje po svežnjih sredstev. Organ AAAS je imel možnost (glej uvodno izjavo 265) maksimizirati izterjavo svojega dolga od podjetja Oltchim, tako da bi najprej od sodišča zahteval izvršbo terjatev, s čimer bi sprožil insolventnost podjetja, potem pa bi, kot je predvideno v insolvenčnem zakonu, predstavil svoj predlog za načrt reorganizacije (člen 94(1) insolvenčnega zakona).
- (290) Skratka, ker ukrepa 3 ni mogoče razumno ločiti od ukrepov 1 in 2, vsi ti ukrepi pomenijo niz povezanih posredovanj, ki jih je mogoče pripisati državi in ki so podjetju Oltchim dodelile prednost, kot je navedeno v memorandumu.

⁽¹²⁹⁾ Glej na primer sodbe v zadevi BP Chemicals/Komisija, T-11/95, in odstavek 81 Obvestila Komisije o pojmu državne pomoči (2016/C 262/01).

- (291) Zato Komisija na splošno meni, da je organ AAAS podjetju Oltchim dodelil selektivno gospodarsko prednost v skupni višini 217 827 557 EUR ⁽¹³⁰⁾ (990 125 260 RON), skupna selektivna gospodarska prednost, ki so jo podjetju Oltchim dodelili organ AAAS, podjetja Salrom, CET Govora in Electrica ter nacionalna uprava za vode, pa znaša 1 516 598 405 RON (333 651 649 EUR) za ukrepa 1 in 3 skupaj ⁽¹³¹⁾, ki se poveča še za prednost, povezano z ukrepom 2.

6.1.3 Izkrivljanje konkurence in vpliv na trgovino med državami članicami

- (292) Javna podpora lahko izkrivlja konkurenco, tudi če podjetju, ki prejme pomoč, ne pomaga, da bi se širilo in povečalo tržni delež. Zadostuje, da pomoč podjetju omogoča, da ohrani močnejši konkurenčni položaj, kot bi ga imelo, če pomoči ne bi bilo. V tem smislu za to, da se šteje, da pomoč izkrivlja konkurenco, običajno zadošča, da pomoč upravičencu daje prednost s tem, da ga razbremeni stroškov, ki bi jih sicer ta imel pri izvajanju tekočih poslov ⁽¹³²⁾.
- (293) Javna podpora podjetjem pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU le, kolikor „prizadene trgovino med državami članicami“. V zvezi s tem ni treba ugotavljati, ali pomoč dejansko vpliva na trgovino med državami članicami, ampak samo, ali bi pomoč lahko vplivala na navedeno trgovino ⁽¹³³⁾. Sodišči Unije sta zlasti odločila, da „kadar pomoč države članice okrepi položaj enega podjetja v razmerju do drugih konkurenčnih podjetij v trgovini znotraj Skupnosti, se šteje, da pomoč vpliva na ta zadnja podjetja.“ ⁽¹³⁴⁾
- (294) Za javno podporo se lahko šteje, da bi lahko vplivala na trgovino med državami članicami, tudi če prejemnik ne sodeluje neposredno v čezmejni trgovini. Subvencije lahko na primer ohranjajo ali povečujejo lokalno ponudbo in tako otežujejo subjektom iz drugih držav članic, da bi vstopili na trg ⁽¹³⁵⁾.
- (295) Komisija meni, da bi lahko ukrepi zaradi omogočanja podjetju Oltchim, da še naprej posluje, reorganizira svoje dejavnosti in da se mu odpišejo dolgovi do javnih upnikov, izboljšali njegov konkurenčni položaj v primerjavi s konkurenti na notranjem trgu.
- (296) Podjetje Oltchim je dejavno v proizvodnji osnovnih kemikalij, tj. na konkurenčnih trgih v Evropi in po svetu.
- (297) Zato Komisija ugotavlja, da ukrepi lahko izkrivljajo ali bi lahko izkrivljali konkurenco in vplivali na trgovino med državami članicami.

6.1.4 Sklepna ugotovitev v zvezi z obstojem pomoči

- (298) Komisija glede na to, da so v primeru vseh treh ukrepov izpolnjeni vsi pogoji za obstoj državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU (glej pododdelke 6.1.1. do 6.1.3), ugotavlja, da:

— ukrep 1 pomeni državno pomoč;

⁽¹³⁰⁾ Skupni znesek za ukrepa 1 in 3 je manjši od vsote prednosti, izračunanih v okviru ukrepa 1 (33 milijonov EUR) in ukrepa 3 (327 milijonov EUR), da se ne bi dvakrat upošteval delež prednosti, ki jo je organ AAAS dodelil v okviru ukrepa 1 in je odpisana v okviru ukrepa 3. Prednost, ki jo je organ AAAS skupno dodelil v okviru ukrepov 1 in 3, je bila izračunana tako, da se je odpisu, ki ga je organ odobril v okviru ukrepa 3 (211 milijonov EUR), prištel delež zneska 33 milijonov EUR dodatnega dolga, ki je bil odobren v okviru ukrepa 1 in ni bil odpisan v okviru ukrepa 3; približno 20 % od 33 milijonov EUR prednosti, povezane z neukrepanjem organa AAAS med septembrom 2012 in januarjem 2013 (ukrep 1), leta 2015 ni bilo odpisanih (ukrep 3) in jih je zato treba prišteti k ukrepu 1, da se izračuna prednost, ki jo je organ AAAS dodelil v zvezi z ukrepoma 1 in 3 skupaj.

⁽¹³¹⁾ Glej sprotno opombo 130.

⁽¹³²⁾ Sodba Sodišča z dne 3. marca 2005, Heiser, C-172/03, ECLI:EU:C:2005:130, točka 55.

⁽¹³³⁾ Sodbi Sodišča z dne 14. januarja 2015, Eventech/The Parking Adjudicator, C-518/13, ECLI:EU:C:2015:9, točka 65, in z dne 8. maja 2013, Libert in drugi, združeni zadevi C-197/11 in C-203/11, ECLI:EU:C:2013:288, točka 76.

⁽¹³⁴⁾ Sodbi Sodišča z dne 14. januarja 2015, Eventech/The Parking Adjudicator, C-518/13, ECLI:EU:C:2015:9, točka 66, in z dne 8. maja 2013, Libert in drugi, združeni zadevi C-197/11 in C-203/11, ECLI:EU:C:2013:288, točka 77; Sodba Splošnega sodišča z dne 4. aprila 2001, T-288/97, Friulia Venezia Giulia, ECLI:EU:T:2001:115, točka 41.

⁽¹³⁵⁾ Sodbe Sodišča z dne 14. januarja 2015, Eventech/The Parking Adjudicator, C-518/13, ECLI:EU:C:2015:9, točka 67; z dne 8. maja 2013, Libert in drugi, združeni zadevi C-197/11 in C-203/11, ECLI:EU:C:2013:288, točka 78; z dne 24. julija 2003, Altmark Trans, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415, točka 78.

- ukrep 2 pomeni državno pomoč za podjetje CET Govora, za podjetje Salrom pa ne;
- ukrep 3 pomeni državno pomoč za podjetje AAAS, nacionalne uprave za vode ter podjetji Salrom in Electrica, za podjetje CET Govora pa ne.

(299) Ukrepi 1, 2 in 3 skupaj pomenijo pomoč za organ AAAS in nacionalno upravo za vode ter podjetja Salrom, CET Govora in Electrica. Komisija na podlagi uvodne izjave 291 ugotavlja, da je romunska država podjetju Oltchim dodelila pomoč v višini 1 516 598 405 RON (333 651 649 EUR), ki se poveča za prednost v zvezi z ukrepom 2.

6.1.5 Zakonitost pomoči

- (300) Komisija opozarja, da so bili ukrepi 1, 2 (v zvezi s podjetjem CET Govora) in 3 (v zvezi z organom AAAS, nacionalno upravo za vode ter podjetjema Salrom in Electrica) v letih od 2012 do 2015 dodeljeni v nasprotju z obveznostmi mirovanja iz člena 108(3) PDEU.
- (301) Glede na to, da je bilo ugotovljeno, da ukrepi pomenijo državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, Komisija ugotavlja, da pomenijo nezakonito državno pomoč.

6.2 Združljivost pomoči in pravna podlaga za oceno

- (302) Iz sodne prakse izhaja, da mora država članica, ki želi zakonito dodeliti pomoč z odstopanjem od pravil Pogodbe, sodelovati s Komisijo.
- (303) V okviru te dolžnosti mora zlasti zagotoviti vse informacije, ki Komisiji omogočajo preverjanje, ali so izpolnjeni pogoji za želeno odstopanje ⁽¹³⁶⁾. V tem primeru se romunski organi niso sklicevali na nobeno pravno podlago za oceno združljivosti.
- (304) Glede na to, da je podjetje Oltchim podjetje v težavah (glej uvodno izjavo 88), je bila edina podlaga za združljivost, ki jo je Komisija opredelila v sklepu o začetku postopka ⁽¹³⁷⁾, pomoč za reševanje in prestrukturiranje na podlagi smernic za reševanje in prestrukturiranje iz leta 2014.
- (305) Romunski organi so se (v precej pozni fazi postopka ⁽¹³⁸⁾) dejansko sklicevali na možno upravičenost ukrepov kot pomoči za prestrukturiranje in izpostavili možnost opredelitve načrta reorganizacije kot načrta prestrukturiranja v ta namen. V zvezi s tem Romunija poudarja precejšen napredek, ki ga je podjetje doseglo v obdobju reorganizacije.
- (306) Vendar Komisija po fazi preiskave ugotavlja, da nobeden od ukrepov ne izpolnjuje meril za združljivo pomoč za reševanje in prestrukturiranje, določenih v smernicah za reševanje in prestrukturiranje, niti v okviru načrta reorganizacije, saj ga je potrdila in izvedla Romunija.
- (307) Natančneje, Komisija ni mogla opredeliti niti kakršnega koli znatnega pravega, dejanskega in zadostnega prispevka k stroškom prestrukturiranja, ki bi bil podprt z lastnimi viri podjetja Oltchim, v smislu odstavka 35 smernic za reševanje in prestrukturiranje iz leta 2014. Znesek pomoči močno presega prodajno ceno, ki bi jo bilo sicer mogoče doseči z razpisnim postopkom. Konkretnije, skupni znesek pomoči presega znesek 333 milijonov EUR (vsota, ki ustreza le seštevku ukrepov 1 in 3 ter ki bi ji bilo treba prišteti znesek pomoči, ki ustreza ukrepu 2), medtem ko znesek, pridobljen s prodajo večine sredstev podjetja Oltchim, ne presega 143 milijonov EUR, to pa je precej manj od praga najmanj 50 % lastnega prispevka, zahtevanega v smernicah za reševanje in prestrukturiranje iz leta 2014 ⁽¹³⁹⁾. Načrt reorganizacije podjetja Oltchim do danes še ni bil do konca izveden, saj novi razpis za prodajo preostalih sredstev podjetja še poteka in naj ne bi bil zaključen pred aprilom 2019. Zato Komisija meni, da za določitev lastnega prispevka ni mogoče upoštevati nobenega dodatnega potencialnega vira financiranja iz prodaje sredstev razen tistih, ki so že evidentirani kot del prihodkov od prodaje in ustrezajo prvemu zaključenemu razpisu.

⁽¹³⁶⁾ Glej zadevo C-364/90, Italijanska republika/Komisija Evropskih skupnosti, ECLI:EU:C:1993:157, točka 20.

⁽¹³⁷⁾ Glej sklep o začetku postopka št. SA.36086 (2016/NN)(ex 2013/CP) – Potencialna pomoč Romunije podjetju Oltchim SA, odstavek 148, http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/263778/263778_1773690_109_2.pdf.

⁽¹³⁸⁾ Glej odgovor Romunije iz maja 2018 na zahtevo za informacije z dne 30. januarja 2018, oddelek IV, točka A, stran 31.

⁽¹³⁹⁾ Čeprav sta bila ukrepa 1 in 2 vzpostavljena pred začetkom veljavnosti smernic za reševanje in prestrukturiranje iz leta 2014, bi se v zvezi z načelom lastnega prispevka uporabljale smernice za reševanje in prestrukturiranje iz leta 2004 (odstavek 44).

- (308) Odstavek 65 smernic za reševanje in prestrukturiranje iz leta 2014 poleg tega določa, da „kadar se državna podpora dodeli v obliki, ki izboljša položaj lastniškega kapitala upravičenca, na primer če država zagotovi [...] ali odpis dolga, [...] je treba pomoč za pokritje izgub dodeliti samo pod pogoji, ki vključujejo ustrezno porazdelitev bremena med obstoječimi vlagatelji“. Romunija ni predložila informacij, ki bi dokazovale ustrezno porazdelitev bremena v okviru načrta reorganizacije. V skladu z odstavkom 67 smernic za reševanje in prestrukturiranje „je treba vsako državno pomoč, ki izboljša položaj lastniškega kapitala upravičenca, dodeliti pod pogoji, ki državi zagotavljajo razumen delež prihodnjih povečanj vrednosti upravičenca, ob upoštevanju zneska državne injekcije lastniškega kapitala v primerjavi s preostalim lastniškim kapitalom družbe po upoštevanju izgub“. V primeru podjetja Oltchim taka ustrezna porazdelitev bremena ni bila dokazana.
- (309) Nazadnje, glede na pomemben položaj podjetja Oltchim v kemičnem sektorju v Romuniji in njegove pomembne tržne deleže na različnih trgih proizvodov in geografskih trgih, na katerih deluje, ter skladno z oddelkom 3.6.2 smernic za reševanje in prestrukturiranje bi moralo podjetje Oltchim izvesti ukrepe, da bi omejilo izkrivljanje konkurence, ki je bilo posledica pomoči. Komisija v zvezi s tem opaza, da Romunija ni predlagala nobenih strukturnih ukrepov ali ukrepov za izravnano ravnanja.
- (310) Zato Komisija ugotavlja, da načrt reorganizacije ne more izpolnjevati več kumulativnih pogojev, določenih v smernicah za reševanje in prestrukturiranje iz leta 2014, zato ne more več nadalje obravnavati te zadeve, čeprav je Romunija izrazila pripravljenost za predložitev dodatnih informacij v zvezi s tem.

6.3 Izterjava

- (311) Komisija je v skladu s PDEU in ustaljeno sodno prakso sodišč Unije pristojna za odločanje, ali mora zadevna država članica odpraviti ali spremeniti pomoč, za katero je Komisija ugotovila, da ni združljiva z notranjim trgov (140). Prav tako sodišča Unije dosledno menijo, da je obveznost države članice, da ukine pomoč, za katero Komisija meni, da ni združljiva z notranjim trgov, namenjena ponovni vzpostavitvi prejšnjega stanja (141).
- (312) V zvezi s tem so sodišča Unije odločila, da je ta cilj dosežen, ko prejemnik vrne zneske, ki so bili dodeljeni z nezakonito pomočjo, in se tako odpove ugodnostim, ki jih je užival v primerjavi s konkurenti na trgu, ter se znova vzpostavi stanje pred plačilom pomoči (142).
- (313) V skladu s sodno prakso člen 16(1) Uredbe Sveta (EU) 2015/1589 (143) določa, da „če se v primerih nezakonite pomoči sprejmejo negativni sklepi, Komisija odloči, da mora zadevna država članica sprejeti vse potrebne ukrepe, da upravičenec vrne pomoč [...]“.
- (314) Kot je pojasnjeno v uvodnih izjavah 291 in 299, je bila pomoč, dodeljena podjetju Oltchim v okviru vseh treh ukrepov skupaj – ki znaša 1 516 598 405 milijonov RON (333 651 649 milijonov EUR) (za ukrepa 1 in 3 skupaj), ki se poveča za znesek pomoči iz ukrepa 2 –, izvedena v nasprotju s členom 108 PDEU ter jo je treba šteti za nezakonito in nezdružljivo pomoč. To pomoč je zato treba izterjati, da se ponovno vzpostavi stanje na trgu pred njeno dodelitvijo.
- (315) Izterjava zajema obdobje od datuma, ko je bila upravičencu dodeljena prednost (144), tj. ko mu je bila pomoč dana na voljo, do datuma njenega dejanskega vračila, zneskom, ki jih je treba vrniti, pa se prištejejo obresti do datuma dejanskega vračila.

(140) Glej zadevo C-70/72, Komisija/Nemčija, Recueil 1973, ECLI:EU:C:1973:87, točka 13.

(141) Glej združene zadeve C-278/92, C-279/92 in C-280/92, Španija/Komisija, Recueil 1994, ECLI:EU:C:1994:325, točka 75.

(142) Glej zadevo C-75/97, Belgija/Komisija, Recueil 1999, ECLI:EU:C:1999:31, točki 64 in 65.

(143) Uredba Sveta (EU) 2015/1589 z dne 13. julija 2015 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L 248, 24.9.2015, str. 9).

(144) Podjetje Oltchim je pridobilo: (i) gospodarsko prednost v višini 152 milijonov RON (33 milijonov EUR), ki jo je dodelil organ AAAS in ustreza akumuliranemu dolgu podjetja Oltchim do organa AAAS v obdobju med 21. septembrom 2012 in 30. januarjem 2013 v okviru ukrepa 1, ki predstavlja časovno vrednost, povezano z odlogom zahteve za izterjavo terjatev organa AAAS, in pomeni višjo izpostavljenost organa do podjetja Oltchim do 21. aprila 2015, od navedenega obdobja do 22. aprila 2015, ko je sodišče potrdilo načrt; (ii) gospodarsko prednost v višini 1 516 598 405 RON, ki so jo organ AAAS, romunska nacionalna uprava za vode ter podjetji Salrom in Electrica dodelili v okviru ukrepov 1 in 3 skupaj (brez dvojnega štetja) od 22. aprila 2015, ko je sodišče potrdilo načrt; (iii) gospodarsko prednost v okviru ukrepa 2, ki jo je podjetje CET Govora dodelilo v obdobju med 21. septembrom 2012 in 30. januarjem 2013 v obliki nadaljnega kopičenja dolgov, ki jih je podjetje Oltchim dolgovalo za neprekinjeno dobavo v zadevnem obdobju, od tega obdobja.

6.4 Vprašanje gospodarske kontinuitete pri prodaji podjetja Oltchim ⁽¹⁴⁵⁾

- (316) V primeru negativnega sklepa Komisije glede izterjave nezdružljive pomoči podjetju v okviru členov 107 in 108 PDEU mora zadevna država članica izterjati nezdružljivo pomoč. Obveznost izterjave se lahko prenese na novo podjetje, na katero je zadevno podjetje preneslo del svojih sredstev ali mu jih prodalo, kadar je struktura takega prenosa ali prodaje podlaga za sklep, da med obema podjetjema obstaja gospodarska kontinuiteta ⁽¹⁴⁶⁾.
- (317) V skladu s sodbo Sodišča v zadevi Italija in SIM 2/Komisija ⁽¹⁴⁷⁾, na podlagi katere je Komisija utemeljila svoje sklepe v zadevah Olympic Airlines, Alitalia in SERNAM ⁽¹⁴⁸⁾, ocena gospodarske kontinuitete med „starim“ subjektom in novimi strukturami temelji na sklopu kazalnikov. Upoštevati je mogoče naslednje dejavnike: obseg prodanih sredstev (sredstva in obveznosti, kontinuiteta delovne sile, sveženj sredstev), prodajno ceno, enakost kupca ali kupcev, čas prodaje (po začetku predhodne ocene, formalnega postopka preiskave ali končnega sklepa) ter ekonomske razloge za transakcijo. Sodišče je ta sklop kazalnikov potrdilo v sodbi z dne 28. marca 2012 v zadevi Ryanair/Komisija ⁽¹⁴⁹⁾, s katero je bila potrjena sodba v zadevi Alitalia.
- (318) Kot je omenjeno v uvodni izjavi 5, je GD za konkurenco po več izmenjavah v zvezi z vprašanjem gospodarske kontinuitete z romunskimi organi tem 23. decembra 2016 poslal dopis s predhodno oceno gospodarske kontinuitete. V tem dopisu je na podlagi informacij, ki so jih romunski organi predložili o obsegu prodaje v zvezi z devetimi svežnji sredstev in o postopku prodaje (v obliki tržno naravnane razpisa), GD za konkurenco izrazil predhodno stališče, da postopek prodaje podjetja Oltchim, kot so ga v takrat zasnovali romunski organi, ni nujno vodil do gospodarske kontinuitete med podjetjem Oltchim in podjetjem ali podjetji, ki bi lahko izšla iz postopka prodaje, brez poseganja v oceno ključnih elementov, ki takrat še niso bili znani, kot so dejanski zaključek in opaženi izid prodaje, dejanski obseg prenosa, njegova cena in ekonomski razlogi zanj.
- (319) V tej fazi postopka prodaje, po tem, ko je skupščina upnikov odobrila dva kupca za večino sredstev podjetja Oltchim, je večina teh elementov znanih. Komisija bo za ugotovitev, ali je državna pomoč koristila kupcu oziroma kupcema podjetja Oltchim, ocenila vsako od petih navedenih meril.

6.4.1 Obseg sredstev, prodanih v okviru revidiranega načrta reorganizacije

- (320) Komisija ugotavlja, da sredstva, ki jih je prevzel glavni kupec podjetja Chimcomplex s svežnji sredstev od 1 do 5 in delno svežnjem 7, pomenijo le 58 % sredstev in proizvodnih obratov podjetja Oltchim (na podlagi ocene podjetja Winterhill). Podjetje DSG je prevzelo zelo omejen del sredstev podjetja Oltchim, in sicer sveženj sredstev 6 (obrat za predelavo PVC, ki ga je že v preteklosti najemalo od podjetja Oltchim). Sredstva, ki jih je pridobilo podjetje DSG, pomenijo zelo majhen del sredstev in proizvodnih obratov podjetja Oltchim (1,94 % na podlagi ocene podjetja Winterhill).
- (321) Podjetje Chimcomplex ne bo pridobilo ali prevzelo nobenih obveznosti podjetja Oltchim, gospodarskih pogodb, obstoječih surovin, (ne)dokončanih proizvodov ali rezervnih delov. Potencialni stroški, povezani s preteklimi onesnaževanjem zemljišča, ostanejo prodajalcu v skladu z načelom „onesnaževalec plača“. To je skladno z mnenjem, ki ga je Komisija izrazila v dopisu z dne 23. decembra 2016, da „obveznosti podjetja Oltchim [...], vključno s preteklimi okoljskimi dolgi, ostanejo podjetju Oltchim“. Enako velja za podjetje DSG.

⁽¹⁴⁵⁾ Informacije v tem oddelku temeljijo predvsem na tretjem poročilu (odstavek 3.2.3), četrtem poročilu (odstavka 2.2 in 3.1), petem poročilu (oddelek 4) in šestem poročilu o postopku prodaje svežnjev sredstev podjetja Oltchim (odstavek 3.1), ki so jih pripravili svetovalci podjetja Oltchim.

⁽¹⁴⁶⁾ Sodba Splošnega sodišča z dne 28. marca 2012, Ryanair Ltd/Evropska komisija, T-123/09, ECLI:EU:T:2012:164, točka 155.

⁽¹⁴⁷⁾ Sodba Sodišča z dne 8. maja 2003, Italijanska republika in SIM 2 Multimedia SpA/Komisija Evropskih skupnosti, združeni zadevi C-328/99 in C-399/00, Recueil 2003, str. I-4035.

⁽¹⁴⁸⁾ Odločba Komisije z dne 17. septembra 2008 v zvezi z državno pomočjo N 321/2008, N 322/2008 in N 323/2008 – Grčija – Vente de certains actifs d'Olympic Airlines/Olympic Airways Services; Odločba Komisije z dne 12. novembra 2008 v zvezi z državno pomočjo N 510/2008 – Italija – postopek prodaje sredstev letalske družbe Alitalia; odločba Komisije z dne 4. aprila 2012 SA.34547 – Francija – Reprise des actifs du groupe SERNAM dans le cadre de son redressement judiciaire.

⁽¹⁴⁹⁾ Sodba Splošnega sodišča z dne 28. marca 2012, Ryanair Ltd/Evropska komisija, T-123/09, ECLI:EU:T:2012:164.

- (322) Kar zadeva zaposlene, se v razpisnih pogojih ali prodajni pogodbi od kupcev ni zahtevalo ponovno zaposlovanje delovne sile. Vendar je bila potencialnim kupcem ponujena možnost ponovne zaposlitve delavcev podjetja Oltchim, zaproseni pa so tudi bili, naj v okvirnih ponudbah navedejo svojo pripravljenost za to in število prevzetih zaposlenih skladno s svojimi poslovnimi načrti. Zdi se, da je podjetje Chimcomplex nameravalo ponovno zaposliti 1 215 delavcev, tj. približno 62 % zaposlenih v podjetju Oltchim v času zavezujoče ponudbe ⁽¹⁵⁰⁾. Število, ki se je prodajalcu zdelo pomembno za oceno zavezujočih ponudb (glej uvodno izjavo 335), je bilo največ 984 zaposlenih – število zaposlenih, ki so se dejansko strinjali s paketom ponovne zaposlitve, to pa je približno polovica vseh takrat zaposlenih v podjetju Oltchim. Vsekakor delež zaposlenih, ki bi bili sčasoma preneseni na podjetje Chimcomplex, ostaja manjši od podatka o številu ponovno zaposlenih delavcev v prejšnjih sklepih Komisije, v katerih gospodarske kontinuitete ni bilo mogoče ugotoviti ⁽¹⁵¹⁾.
- (323) Nadalje Komisija navaja, da bodo dobavne in prodajne pogodbe, pomembne za operativno poslovanje, odpovedane. Zlasti podjetje Chimcomplex navaja, da ima svojo mrežo strank, tako da se bo baza strank po nakupu ciljnih sredstev pomembno spremenila. Podjetje Chimcomplex je tudi izrecno potrdilo, da ne bo uporabljalo blagovne znamke podjetja Oltchim.
- (324) Nazadnje Komisija navaja, da se bo obseg dejavnosti, ki jih bosta podjetji Chimcomplex in DSG izvajali s svežnji, kupljenimi od podjetja Oltchim, v primerjavi z dejavnostmi podjetja Oltchim ob podpisu kupoprodajne pogodbe nekoliko spremenil, kot je prikazano v nadaljevanju (glej zlasti pododdelek 6.4.5).
- (325) Kar zadeva preostala neprodana svežnja 8 in 9 ter del svežnja 7, ti pomenijo le manjši del poslovanja podjetja Oltchim in so sestavljeni iz neoperativnih sredstev. Tako obseg dejavnosti, ki jih bo izvajal potencialni kupec ali kupci, očitno ne bo zajemal poslovanja podjetja Oltchim, obseg dejavnosti, ki se bodo izvajale z zadevnimi sredstvi, pa bodo zelo verjetno drugačen od obsega dejavnosti podjetja Oltchim.

6.4.2 Prodajna cena

- (326) Da bi se preprečila gospodarska kontinuiteta, je treba sredstva v razpisnem postopku prodati po tržni ceni. Tržna cena se določi kot cena, ki bi jo lahko postavil zasebni vlagatelj pod tržnimi pogoji ⁽¹⁵²⁾.
- (327) Romunija je po zaključku razpisa večino sredstev, razporejenih v različne svežnje (1 do 6 in delno 7), prodala v odprtem, preglednem, nediskriminatornem in brezpogojnem razpisnem postopku ponudnikom, ki so ponudili največjo kupnino in varno financiranje, kot je pojasnjeno v nadaljevanju.
- (328) Prvič, poziv k prijavi interesa za različne svežnje sredstev podjetja Oltchim ni vseboval nobenih omejitev v zvezi s tem, kdo vse lahko predloži ponudbo; ponudbo v razpisnem postopku je lahko oddal vsak subjekt.
- (329) Kot je razvidno iz različnih poročil o prodaji sredstev podjetja Oltchim (glej uvodno izjavo 8), je bilo podjetje Chimcomplex le eno od številnih udeležencev (v zadnji fazi je bilo skupaj devet akterjev) razpisa za različne kombinacije sredstev podjetja Oltchim, kot sta ga vodila stečajna upravitelja podjetja Oltchim skupaj s podjetjem AT Kearney („prodajalec“).
- (330) Drugič, kar zadeva načelo preglednosti, je prodajalec vsem ponudnikom dal dovolj časa ter potrebne in podrobne informacije, da so ti lahko v okviru postopka skrbnega pregleda ustrezno ovrednotili sredstva. Glede na drugo in tretje poročilo o prodaji podjetja Oltchim, omenjeno v uvodni izjavi 8, so imeli ponudniki, ki so zagotovili dokaze o varnem financiranju kupnine, navedene v okvirnih ponudbah, neomejen dostop do elektronske podatkovne sobe, udeležili so se lahko sestankov z vodstvom podjetja Oltchim, obiskali različne lokacije podjetja ter sodelovali v strukturiranem postopku postavljanja vprašanj in dajanja odgovorov.

⁽¹⁵⁰⁾ Vir: četrto poročilo o prodaji podjetja Oltchim.

⁽¹⁵¹⁾ Glej na primer Sklep Komisije (EU) 2016/151 z dne 1. oktobra 2014 o državni pomoči SA.31550 (2012/C) (ex 2012/NN), ki jo je Nemčija odobrila za dirkališče Nürburgring (UL L 34, 10.2.2016, str. 1), uvodna izjava 235, kjer je omenjeno, da je kupec od prodajalca prevzel 85 % zaposlenih.

⁽¹⁵²⁾ Sodba Sodišča z dne 16. decembra 2010 v zadevi C-239/09, Saydaland, točka 34.

- (331) Poleg tega je prodajalec (podjetje AT Kearney) v celotnem razpisnem postopku stalno komuniciral z vsemi ponudniki, ki so se uvrstili v ustrezno fazo razpisnega postopka, in sicer v obdobju po javni objavi prodaje in razdelitvi oglasa potencialnim ponudnikom (od 23. avgusta 2016), po prejemu prijav interesa in podpisu sporazuma o nerazkrivanju podatkov s strani zainteresiranih ponudnikov (od septembra do decembra 2016) ter tudi med 23. januarjem 2017 (rok za predložitev okvirnih ponudb) in 26. junijem 2017 (rok za predložitev končnih zavezujočih ponudb).
- (332) Tretjič, iz dokazov, ki jih je predložila Romunija, je razvidno, da v nobeni fazi razpisnega postopka ni bilo diskriminacije med ponudniki. Kot izhaja tudi iz uvodne izjave 328 in naslednjih, so vsi ponudniki prejeli informacije in pojasnila o izbirnih merilih, pravilih in postopkih razpisa, rokih za oddajo okvirnih in končnih ponudb, podaljšanju teh rokov, finančnem in gospodarskem položaju podjetja Oltchim, manjkajočih elementih okvirnih ali končnih ponudb ponudnikov ter odgovore na morebitna vprašanja ponudnikov. Ko je bilo odpravljenih nekaj začetnih nepreglednosti v zvezi z enakim dostopom do informacij, so med postopkom vsi ponudniki dobili informacije, potrebne za izvedbo ustreznega ovrednotenja sredstev, ki so se prodajala v devetih svežnjih.
- (333) Četrtič, razen omejitev, ki izhajajo iz pravnega okvira, niso bili ponudnikom določeni nobeni pogoji, kot je jasno razvidno iz poziva k prijavi interesa in različnih dopisov, ki jih je prodajalec (podjetje AT Kearney) poslal ponudnikom.
- (334) Petič, izbrana je bila kombinacija ponudnikov, ki je prodajalcu zagotavljala najboljšo kupnino, ob upoštevanju umika podjetja White Tiger Wealth Management, za katerega se je izkazalo, da ne more izpolnjevati objektivnih meril v zvezi z gotovostjo transakcije, katerih namen je zavarovati plačilo kupnine iz ponudbe z jamstvi (glej uvodno izjavo 181). Zaključek o najvišji pridobljeni kupnini ni v nasprotju z zavrnitvijo ponudbe podjetja White Tiger Wealth Management, ki je v primerjavi s podjetjem Chimcomplex ponudilo višjo ceno, saj je bilo financiranje ponudbe negotovo in ni izpolnjevalo zahtevanega standarda, zaradi česar transakcija ni bila gotova.
- (335) Načela doseganja najvišje ponudbe prav tako ni kršil dodatek, povezan s prenosom zaposlenih, ki ga je prodajalec poleg ponujenih kupnin vključil v svojo oceno ponudb. Ta dodatek, ki ustreza 40 % povprečnih odpravnin (ti dodatni stroški znašajo 5 000 EUR na zaposlenega), je bil omejen na največ 50 % zaposlenih podjetja Oltchim. V skladu z romunskim insolvenčnim zakonom imajo odpravnine presežnim delavcem prednost pred drugimi terjatvami zasebnih ali javnih upnikov. Tako ima plačilo odpravnin presežnim delavcem z vidika upnikov enak učinek, kot če bi bila plačana kupnina ustrezno nižja. Poleg tega v obravnavanem primeru ta dodatek ni vplival na razvrstitev različnih ponudb ⁽¹⁵³⁾.
- (336) Kar zadeva preostale neprodane svežnje (8, 9 in del svežnja 7), ki predstavljajo manjšino sredstev podjetja Oltchim, se nameravajo, kot izhaja iz informacij Romunije, predloženih 20. aprila 2018, in najnovejšega sedmega poročila, ki ga je prodajalec predložil 16. julija 2018, prav tako prodati po tržnih cenah, doseženih z načrtovanim razpisnim postopkom, zasnovanim podobno, kot je bil že zaključen postopek, torej odprto, pregledno in nediskriminatorno, in sicer ponudnikom, ki bodo ponudili najvišje veljavne in zanesljive ponudbe za sveženj ali svežnje, torej po tržni ceni.
- (337) Komisija na podlagi navedenega meni, da je bilo z izbirnim postopkom kot takim primerno zagotovljeno, da cena sredstev, prodanih izbranim in odobrenim kupcem, ustreza tržni ceni, ki je bila tudi edino merilo za izbiro (če je ponudnik dokazal zagotovljeno financiranje kupnine). Zato Komisija ugotavlja, da je bila prodaja svežnjev sredstev podjetja Oltchim izvedena ali pa naj bi bila v skladu z načrti izvedena z odprtim, preglednim, nediskriminatornim in brezpogojnim razpisnim postopkom, zaradi česar je bilo z razpisnim postopkom zagotovljeno, da je prodaja bila ali pa še bo izvedena glede na tržno ceno za prodane svežnje sredstev.

⁽¹⁵³⁾ Glej stran 23 poročila za skupščino upnikov, vsebovanega v Prilogi 1 k petemu poročilu o prodaji podjetja Oltchim.

6.4.3 Enakost kupca(-ev)

- (338) Enakost lastnikov prodajalca in kupca jasno nakazuje, ali bo prenos sredstev privedel do dejanske gospodarske kontinuitete ⁽¹⁵⁴⁾. Glavni kupec, podjetje Chimcomplex, je pod nadzorom družbe SCR, ki jo nadzoruje glavni posamezni delničar s 97,25 % delnic. Komisija na podlagi razpoložljivih informacij ugotavlja, da niti posameznik, ki nadzoruje družbo SCR, niti nobeden od subjektov, ki jih ta delničar ali družba SCR neposredno ali posredno nadzoruje, nima deleža v kapitalu podjetja Oltchim ali drugih delničarjev podjetja.
- (339) V zvezi s podjetjem DSG je treba opozoriti, da je imelo s podjetjem Oltchim dolgoletne poslovne odnose. Podjetje DSG od podjetja Oltchim od januarja 2014 najema obrat za predelavo PVC, vključno z zaposlenimi. Preden je najelo zmogljivosti v Ramplastu (sveženj sredstev 6 v prodajnem postopku), je bilo podjetje DSG eden od glavnih distributerjev PVC-profilov podjetja Oltchim. Glede na informacije, ki jih ima Komisija na voljo, podjetje DSG in podjetje Oltchim nimata korporacijskega odnosa.

6.4.4 Čas prodaje

- (340) Komisija mora oceniti, ali se je mogoče zaradi časa razpisnega postopka izogniti sklepu Komisije za izterjavo nezdružljive državne pomoči.
- (341) V tem primeru Komisija ugotavlja, da se je postopek zaradi insolventnosti začel in je pristojno nacionalno sodišče stečajna upravitelja imenovalo leta 2013. Stečajna upravitelja sta sredstva začela prodajati leta 2016, še pred kakršnim koli sklepom Komisije v zvezi z zaključkom formalnega postopka preiskave. V zvezi z glavnim kupcem, podjetjem Chimcomplex, so bile bančne garancije predložene že decembra 2017 in na začetku leta 2018, torej pred sprejetjem tega sklepa.
- (342) V obravnavanem primeru Komisija meni, da je dejstvo, da sta prodajo začela stečajna upravitelja, ki ju je imenovalo pristojno nacionalno sodišče, in da je bila odločitev o prenosu večine sredstev podjetja Oltchim sprejeta pred sprejetjem tega sklepa, manj odločilno v smislu gospodarske kontinuitete, kot bi bil položaj, kjer bi odločitev o prodaji sprejeli upravičenci do pomoči sami ali kjer bi se postopek prodaje začel šele po sprejetju negativnega sklepa z izterjavo, kot je ta.

6.4.5 Ekonomski razlogi za transakcijo

- (343) Namen merila ekonomskih razlogov je oceniti, ali bo kupec sredstev sredstva uporabljal enako kot prejšnji lastnik. Gospodarska kontinuiteta ne obstaja, če kupec sredstva vključi v svoje gospodarske dejavnosti ter s tem ustvari dodatne sinergije, ne pa da bi jih le uporabljal enako kot prodajalec ⁽¹⁵⁵⁾.
- (344) Komisija na podlagi razpoložljivih informacij ugotavlja, da namerava podjetje Chimcomplex izbrane svežnje sredstev (svežnji 1 do 5 in delno 7) vertikalno vključiti v svoj poslovni model skupaj z obstoječimi proizvodnimi zmogljivostmi v Oneștiu v Romuniji, da bi postal dobavitelj kemičnih in petrokemičnih proizvodov s portfeljem proizvodov, ki bi vseboval [...]. [...].
- (345) Poleg tega si bo pridobitelj v skladu z načrti ⁽¹⁵⁶⁾ prizadeval za dodatne naložbe v nova sredstva, da bi jih vključil v lastno proizvodno verigo in nadalje razvijal, tako da bo lahko podjetje Chimcomplex povišalo določene stopnje obremenitve ter izboljšalo učinkovitost in produktivnost.
- (346) Podjetje Chimcomplex kupljenih sredstev torej ne bo uporabljalo enako kot insolventno podjetje Oltchim. Nasprotno, pridobljena sredstva bo vključilo v lastno poslovno strategijo in uresničilo sinergije, ki upravičujejo njegov interes za nakup svežnjev sredstev, za katere se je potegovalo. Poleg tega so nekatera sredstva strukturno ustvarjala izgubo ter bi jih bilo zato morda treba prestrukturirati in optimizirati ter vanje dodatno vlagati.

⁽¹⁵⁴⁾ Glej na primer Sklep Komisije (EU) 2015/1826 z dne 15. oktobra 2014 o državni pomoči SA.33797 – (2013/C) (ex 2013/NN) (ex 2011/CP) ki jo je Slovaška izvedla za podjetje NCHZ (UL L 269, 15.10.2015, str. 71), uvodna izjava 159.

⁽¹⁵⁵⁾ Glej Sklep (EU) 2015/1826, uvodna izjava 164.

⁽¹⁵⁶⁾ Glej pripombe podjetja Chimcomplex z dne 24. novembra 2017 in 16. januarja 2018.

- (347) Omenjeni elementi dokazujejo, da ekonomski razlogi ponudbe podjetja Chimcomplex niso nadaljevanje gospodarske dejavnosti podjetja Oltchim, ampak vključitev dela njegovih kupljenih sredstev in dela zaposlenih pridobljenih svežnjev podjetja Oltchim v ločeno skupino, ki ima svoje ekonomske razloge, industrijsko strategijo in cilje.
- (348) Komisija na podlagi navedenih premislekov ugotavlja, da so ekonomski razlogi podjetja Chimcomplex za transakcijo uporaba sredstev iz svežnjev 1 do 5 in delno svežnja 7 pod drugačnimi pogoji in brez namena nadaljevati strategijo podjetja Oltchim.
- (349) Nazadnje, kar zadeva preostale neprodane svežnje 8, 9 in delno 7, predstavljajo manjšino sredstev podjetja Oltchim in vsebujejo le neoperativna sredstva. Zato tudi v izjemnem hipotetičnem primeru, da bi vse preostale svežnje kupil en sam potencialni kupec (ne podjetje Chimcomplex, ki je že potrdilo, da ga nakup preostalih sredstev ne zanima), ti ne bi pomenili enakih poslovnih dejavnosti, kot jih je podjetje Oltchim opravljalo pred zaključkom prvega postopka prodaje, zato je malo verjetno, da bi lahko potencialni kupec obveljal za naslednika poslovanja podjetja Oltchim.

6.4.6 Sklepna ugotovitev o gospodarski (dis)kontinuiteti podjetja Oltchim s prodajo sredstev podjetjema Chimcomplex in DSG ter drugim potencialnim kupcem za preostale neprodane svežnje

- (350) Sredstva podjetja Oltchim so bila prodana ali pa se načrtuje njihova prodaja po tržni ceni, doseženi z odprtim, preglednim, nediskriminatornim in brezpogojnim postopkom, ponudnikom, ki so predložili ali bodo predložili najvišjo ponudbo za kombinacijo svežnjev, s katero se bo izkupiček od prodaje maksimiziral. Romunija je Komisijo obvestila, da odobreni glavni kupec svežnjev sredstev 1 do 5 in delno svežnja 7, podjetje Chimcomplex, nima gospodarske ali korporativne povezave s podjetjem Oltchim. Podobno podjetje DSG trenutno upravlja sveženj sredstev 6 (najeti obrat za predelavo PVC), vendar s podjetjem Oltchim ni lastniško ali korporativno povezano. Vsekakor je bila odločitev o prodaji sprejeta pred tem negativnim sklepom Komisije v zvezi s formalnim postopkom preiskave. Nazadnje, vsak novi lastnik ali potencialni kupec bo sredstva izkoriščal pod drugačnimi pogoji in z drugačnim poslovnim modelom kot podjetje Oltchim. Obseg dejavnosti kupcev se bo močno razlikoval od dejavnosti podjetja Oltchim.
- (351) Komisija na podlagi navedenega meni, da med podjetjem Oltchim ter niti podjetjem Chimcomplex niti podjetjem DSG, ki sta kupca večine svežnjev sredstev podjetja Oltchim, ni gospodarske kontinuitete, zaradi česar zadevni podjetji nista odgovorni za državno pomoč, ki jo je treba izterjati od upravičencev. Komisija podobno meni, da je gospodarska kontinuiteta med podjetjem Oltchim in potencialnim kupcem (ali kupci) preostalih sredstev, ki so glede na informacije Romunije z dne 20. aprila 2018 namenjena za prodajo z novim razpisom, malo verjetna.

7. SKLEPNE UGOTOVITVE

- (352) Komisija ugotavlja, da ukrepi 1, 2 (v zvezi s podjetjem CET Govora) in 3 (v zvezi z organom AAAS, nacionalno upravo za vode ter podjetjema Salrom in Electrica) skupaj ali posamezno pomenijo državno pomoč za podjetje Oltchim SA v smislu člena 107(1) PDEU.
- (353) Komisija ugotavlja, da ukrepa 2 (v zvezi s podjetjem Salrom) in 3 (v zvezi s podjetjem CET Govora) ne pomenita državne pomoči za podjetje Oltchim SA v smislu člena 107(1) PDEU.
- (354) Komisija tudi ugotavlja, da je Romunija nezakonito izvedla ukrepe 1, 2 (v zvezi s podjetjem CET Govora) in 3 (v zvezi z organom AAAS, nacionalno upravo za vode ter podjetjema Salrom in Electrica) v nasprotju s členom 108(3) PDEU.
- (355) Komisija zaključuje, da elementi pomoči iz ukrepov 1, 2 (v zvezi s podjetjem CET Govora) in 3 (v zvezi z organom AAAS, nacionalno upravo za vode ter podjetjema Salrom in Electrica) niso združljivi z notranjim trgom, saj ustrezni pogoji iz smernic za reševanje in prestrukturiranje iz leta 2014 niso bili izpolnjeni, drugi razlogi za združljivost pa niso bili ugotovljeni, zato je treba elemente pomoči izterjati od upravičenca skupaj z obrestmi za vračilo.
- (356) Ta izterjava ne velja za podjetji Chimcomplex in DSG, saj med njima in podjetjem Oltchim, ki sta ga kupila, ni gospodarske kontinuitete –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Naslednji ukrepi, ki so predmet tega sklepa in jih je Romunija izvedla nezakonito v nasprotju s členom 108(3) PDEU, skupaj in posamično pomenijo državno pomoč:

- (a) neizterjava in nadaljnje kopičenje terjatev med septembrom 2012 in januarjem 2013;
- (b) podpora podjetja CET Govora za dejavnosti podjetja Oltchim v obliki neprekinjene neplačane dobave in nadaljnega kopičenja terjatev od septembra 2012 brez ustreznih ukrepov za zaščito terjatev podjetja CET Govora v višini, ki se bo skupaj z Romunijo določila med fazo izterjave;
- (c) odpis dolga v okviru načrta reorganizacije, ki so ga izvedli organ AAAS, nacionalna uprava za vode ter podjetji Salrom in Electrica SA v skupni višini – skupaj s členom 1(a) – 1 516 598 405 RON.

Člen 2

Naslednji ukrepi, ki so predmet tega sklepa, ne pomenijo državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU:

- (a) podpora podjetja Salrom za dejavnosti podjetja Oltchim v obliki neprekinjene dobave od septembra 2012;
- (b) odpis terjatev, ki ga je podjetje CET Govora izvedlo leta 2015 v okviru načrta reorganizacije.

Člen 3

Državna pomoč iz člena 1(a) in (c), ki skupaj znaša 1 516 598 405 RON, in državna pomoč iz člena 1(b), ki jo je Romunija nezakonito in v nasprotju s členom 108(3) PDEU dodelila v korist podjetja Oltchim, ni združljiva z notranjim trgom.

Člen 4

- (1) Romunija od upravičenca izterja pomoč iz člena 1.
- (2) Zneski, ki jih je treba izterjati, vključujejo obresti od datuma, ko so bili dani na voljo upravičencu, do datuma njihove dejanske izterjave.
- (3) Obresti se izračunajo z obrestnoobrestnim računom v skladu s poglavjem V Uredbe Komisije (ES) št. 794/2004 ⁽¹⁵⁷⁾.

Člen 5

- (1) Vračilo pomoči iz člena 1 se izvede takoj in učinkovito.
- (2) Romunija zagotovi, da se ta sklep izvede v šestih mesecih od datuma uradnega obvestila o njem.

Člen 6

- (1) Romunija v petih mesecih po uradnem obvestilu o tem sklepu Komisiji predloži naslednje informacije:
 - (a) skupni znesek (glavnica in obresti za vračilo), ki ga je treba izterjati od upravičenca;

⁽¹⁵⁷⁾ Uredba Komisije (ES) št. 794/2004 z dne 21. aprila 2004 o izvajanju Uredbe Sveta (EU) 2015/1589 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L 140, 30.4.2004, str. 1).

- (b) podroben opis že sprejetih in načrtovanih ukrepov za uskladitev s tem sklepom;
- (c) dokumente, ki dokazujejo, da se je od upravičenca zahtevalo vračilo pomoči.

(2) Romunija redno obvešča Komisijo o napredku državnih ukrepov, sprejetih za izvajanje tega sklepa, dokler vračilo pomoči iz člena 1 ni izvedeno v celoti. Na zahtevo Komisije takoj predloži informacije o že sprejetih in načrtovanih ukrepih za uskladitev s tem sklepom. Predloži tudi podrobne informacije o zneskih pomoči in obrestih za vračilo, ki jih je upravičenec že vrnil.

Člen 7

- (1) Ta sklep je naslovljen na Romunijo.
- (2) Komisija lahko zneske pomoči in obresti za vračilo, izterjane z izvajanjem tega sklepa, objavi brez poseganja v člen 30 Uredbe (EU) 2015/1589.

V Bruslju, 17. decembra 2018

Za Komisijo
Margrethe VESTAGER
Članica Komisije

TEHNIČNA PRILOGA

PRESKUS UPNIKA V TRŽNEM GOSPODARSTVU V ZVEZI Z IZBIRO MED PREDLAGANIM NAČRTOM REORGANIZACIJE IN POSTOPKOM LIKVIDACIJE**1. Bruto izkupiček in stroški, povezani z načrtom reorganizacije in postopkom likvidacije**

- (1) Komisija je temeljito pregledala različna poročila, podatke in študije, ki so na voljo v zvezi s podjetjem Oltchim, ki bi jih preudaren upnik v tržnem gospodarstvu – v zadevnem primeru organ AAAS, podjetja Electrica, Salrom in CET Govora ter nacionalna uprava za vode – razumno upošteval pri oceni vsebine načrta reorganizacije, ki je bil 9. marca 2015 predlagan upnikom, in alternativne možnosti sprožitve stečaja podjetja Oltchim.
- (2) Komisija je na podlagi teh predhodnih podatkov določila osrednji, referenčni scenarij, ki bi se upniku v tržnem gospodarstvu zdel najverjetnejši za načrt reorganizacije in postopek likvidacije.
- (3) Komisija je nato z oceno izkupička, ki bi ga upniki prejeli v pesimističnem in optimističnem scenariju, analizirala zanesljivost rezultatov, pridobljenih v osrednjem scenariju.

1.1 Bruto izkupiček iz likvidacije in načrta reorganizacije

- (4) Podjetje Winterhill je v poročilu, dokončanem 30. aprila 2013, ocenilo sredstva podjetja Oltchim v *in situ* scenariju, ki ustreza primeru, ko bi kupec številna sredstva podjetja kupil v kosu.
- (5) Na podlagi te vrednosti je bila v načrtu reorganizacije določena začetna prodajna cena podjetja Oltchim SPV v višini 306 milijonov EUR (glej sklep o začetku postopka, odstavke 47) ⁽¹⁾.
- (6) Podjetje Winterhill je *in situ* vrednost podjetja Oltchim SA izračunalo z metodologijo neto nadomestitvenih stroškov. Taka metodologija je sprejemljiva kot približek likvidacijske vrednosti podjetja, ki bi ga kupec kupil v kosu: kot je podjetje Winterhill poudarilo v poročilu iz leta 2013, se v taki vrednosti dejansko upoštevajo tako stroški nakupa zemljišč, opreme in strojev, gradnje povezanih stavb in plačila stroškov montaže kot tudi amortizacija skozi čas za vsako od kupljenih sredstev.
- (7) Vendar pa nasprotno s tem, kar je bilo predvideno v načrtu reorganizacije, *in situ* vrednost ni bila reprezentativna za tržno ceno, povezano s prodajo podjetja Oltchim SA v okviru rednega poslovanja podjetja Oltchim SPV: kupec delnic podjetja Oltchim SPV bi se veliko raje opiral na pričakovane prihodke in dobičke, ki bi jih lahko dobil z naložbo v podjetje Oltchim SPV, upoštevano kot celovito podjetje (na primer z obveznostmi, ki bi izhajale iz prenosa pogodb zaposlenih s podjetja Oltchim SA), kot pa na neto nadomestitvene stroške sredstev podjetja Oltchim SA, v katerih niso upoštevane obveznosti, povezane s prevzemom namenske družbe, pogosto pa tudi ne stopnja donosnosti podjetja, ki jo je mogoče doseči zaradi sredstev za prodajo.
- (8) Zato je mogoče skladno s pristopom, ki ga je podjetje Raiffeisen uporabilo leta 2009 (svetovalno poročilo podjetja Raiffeisen, stran 71), vrednost podjetja Oltchim SPV izračunati z metodo vrednotenja podjetja na podlagi večkratnikov EBITDA: ob upoštevanju razpoložljivosti podrobnih napovedi za EBITDA ob glasovanju o načrtu reorganizacije, ki sta ga pripravila stečajna upravitelja, ki ju je imenovalo sodišče, je metoda z večkratniki EBITDA resnično primeren način za določitev vrednosti podjetja Oltchim SPV, ki je enaka vrednosti delnic podjetja Oltchim SPV brez upoštevanja finančnega dolga.

1.1.1 Bruto izkupiček in trajanje postopka likvidacije

- (9) Podjetje Winterhill (na katero se R/BDO sklicujeta v načrtu reorganizacije) je izračunalo *ex situ* vrednost, ki ustreza likvidacijski vrednosti podjetja Oltchim SA v primeru posamezne prodaje sredstev, in sicer predvsem z uporabo standardiziranih koeficientov za *in situ* vrednost večine postavk, ki sestavljajo podjetje Oltchim SA. Tako je podjetje Winterhill za izračun *ex situ* vrednosti opreme in naprav (ocenjena vrednost 99,1 milijona EUR) z dve delilo *in situ* ocenjeno vrednost v višini 198,2 milijona EUR v zvezi z opremo in napravami podjetja Oltchim (ki je pomemben del skupne *in situ* vrednosti sredstev podjetja Oltchim, ocenjene na 297 milijonov EUR).

⁽¹⁾ R/BDO sta pojasnila dejstvo, da je bila cena v višini 306 milijonov EUR za delnice podjetja Oltchim SPV, navedena v poročilu podjetja Winterhill iz leta 2013, napačna, a je bila za sejo upnikov 4. decembra 2014 popravljena na 294 milijonov EUR.

- (10) To podpira stališče, da je bilo na voljo več vmesnih možnosti med likvidacijo sredstev podjetja v enem kosu ali posamično, kar dodatno potrjujejo pripombe R/BDO (odstavek 100): „upniki so lahko izbirali med reorganizacijo [...] in stečajem“; v primeru stečaja R/BDO navajata dve možnosti prodaje: „*in situ*, *ex situ*“. *Ex situ* prodaja je reprezentativna za pesimistični scenarij, v katerem sredstva ne bi bila kupljena kot delujoča skupina. *In situ* prodaja je reprezentativna za optimistični scenarij, v katerem bi vsa sredstva v kosu kupil en kupec. Osrednji scenarij bi temeljil na verjetnem, povprečnem scenariju, ko bi se približno polovica vrednosti sredstev prodala kot delujoča skupina, ostala sredstva pa bi se prodala po preostali vrednosti osnovnih sredstev. Zato je primerno vzeti povprečje med vrednostma *ex situ* in *in situ*, kot ju je ocenilo podjetje Winterhill, in določiti osrednjo likvidacijsko vrednost, ki bi jo lahko pričakoval udeleženec v tržnem gospodarstvu ⁽²⁾, pri čemer bi *ex situ* vrednost ⁽³⁾ podjetja Winterhill pomenila pesimistični izid postopka likvidacije, njegova *in situ* ⁽⁴⁾ vrednost pa optimistično vrednost postopka likvidacije.
- (11) Poleg tega je bilo na podlagi navedb R/BDO v načrtu reorganizacije (stran 110) mogoče razumno pričakovati, da bo likvidacija končana v 18 mesecih.

1.1.2 Bruto izkupiček iz načrta reorganizacije

Referenčni scenarij

- (12) Kar zadeva načrt reorganizacije, je bila v njegovem „scenariju A“ predvidena prodaja podjetja Oltchim SPV kupcu, ki bi ga zanimalo vodenje sredstev s ponovnim zagonom obrata za oksoalkohole, pri čemer dodatno, zunanje financiranje ne bi bilo potrebno. Tak scenarij je bil reprezentativen za referenčno stališče glede možnosti potencialne prodaje podjetja Oltchim SPV.
- (13) V tem scenariju sta stečajna upravitelja, ki ju je imenovalo sodišče, predvidela, da bo podjetje Oltchim SPV prodano v 36 mesecih ⁽⁵⁾. Tako je mogoče šteti, da bo osrednje stališče, da bo prodaja v povprečju izvedena v 18 mesecih.
- (14) Upnik v tržnem gospodarstvu bi prodajno ceno podjetja Oltchim SPV, povezano z navedenim scenarijem, v skladu z metodologijo večkratnika EBITDA, opisano v uvodni izjavi 8, ovrednotil tako, da bi povprečje napovedi za EBITDA za triletno obdobje, ki sta jih R/BDO ⁽⁶⁾ izračunala v načrtu reorganizacije, pomnožil s 5,0-kratnikom za proizvajalce kemičnih proizvodov, ki ga je podjetje Raiffeisen svetovalo v poročilu iz leta 2009. V nasprotju z domnevami romunskih organov v pripombah z dne 16. maja 2018 (oddelek E, poglavje II, odstavka 13 in 14) udeleženec v tržnem gospodarstvu nima razloga, da bi predvideval višje napovedi za EBITDA od tistih, ki sta jih R/BDO predlagala v „scenariju B“ načrta. Prav tako udeleženec v tržnem gospodarstvu ocene podjetja Raiffeisen ne bi štel za zmotno in ne bi upošteval drugih večkratnikov EBITDA, na primer tistih, ki so jih predlagali romunski organi in ki delno temeljijo na naknadnih podatkih, ki ob glasovanju upnikov niso bili na voljo.

Pesimistični scenarij

- (15) V pesimističnem scenariju bi bilo mogoče upoštevati, da bi se potencialni kupci podjetja Oltchim SPV pri določanju kupnin morda poskušali opirati na preteklo finančno uspešnost podjetja Oltchim SA. Desetletno povprečje EBITDA podjetja Oltchim SA je znašalo minus 7,4 milijona EUR. Vendar je ta slabi rezultat posledica težav podjetja zlasti od leta 2012; udeleženec v tržnem gospodarstvu bi zato v zvezi z EBITDA, ki sta ga R/BDO predvidela v referenčnem scenariju, izvedel obremenitveni preskus, tako da bi na primer uporabil 50-odstotno diskontiranje povprečja triletnih napovedi BDO za EBITDA v referenčnem scenariju (tj. 3,4 milijona EUR). 5,0-kratnik EBITDA je bil primeren tudi za določitev cene delnic podjetja Oltchim SPV v tem pesimističnem scenariju.
- (16) V pesimističnem scenariju se je zdelo smiselno domnevati, da bo podjetje Oltchim SPV prodano v najdaljšem 36-mesečnem obdobju.
- (17) Zaradi primerjave med izkupičkom iz postopka likvidacije, ki bi trajal 18 mesecev, in načrta reorganizacije, ki bi po pesimističnem scenariju trajal 36 mesecev, je treba za razliko 18 mesecev za izkupiček in stroške, povezane s prodajo podjetja Oltchim SPV, uporabiti diskontni faktor, ki temelji na sektorskih tehtanih povprečnih stroških kapitala (WACC) ⁽⁷⁾.

⁽²⁾ Približno 217 milijonov EUR, od tega 171 milijonov EUR iz zavarovanih sredstev.

⁽³⁾ Približno 140 milijonov EUR, od tega 108 milijonov EUR iz zavarovanih sredstev.

⁽⁴⁾ Približno 294 milijonov EUR, od tega 234 milijonov EUR iz zavarovanih sredstev.

⁽⁵⁾ Sklep o začetku postopka, uvodna izjava 47.

⁽⁶⁾ 6,85 milijona EUR.

⁽⁷⁾ Povprečni WACC v višini 11,58 % za kemično industrijo glede na bazo podatkov profesorja Aswatha Damodarana, strokovnjaka za podjetniško financiranje in finančno svetovanje ter vrednotenje lastniškega kapitala na poslovni šoli Stern School of Business (New York), količnik EV/EBITDA, januar 2015 (<http://people.stern.nyu.edu/adamodar/>).

Optimistični scenarij

- (18) Upnik v tržnem gospodarstvu bi kot optimistični scenarij upošteval tudi „scenarij B“ iz načrta reorganizacije ⁽⁸⁾, v skladu s katerim je bilo predvideno, da bo kupec poslovanje podjetja Oltchim okrepil s ponovnim zagonom obrata za anhidrid ftalne kisline-DOP z uporabo zunanjih virov financiranja. Udeležencu v tržnem gospodarstvu se namreč predvideni razširjeni ponovni zagon dejavnosti v Braduju (vključno s PVC/VCM in petrokemičnim obratom), kot so ga predlagali romunski organi v pripombah z dne 16. maja 2018 (oddelek E, poglavje II, odstavek 19), ne bi zdel realen: udeleženec v tržnem gospodarstvu ni imel razloga, da bi predvidel višje napovedi za EBITDA od tistih, ki sta jih R/BDO predlagala v „scenariju B“ svojega načrta.
- (19) Predvideno je bilo omejeno 18-mesečno obdobje (kot v primeru likvidacije): krajše obdobje bi se izkazalo za prezahtevno, da bi podjetje Oltchim pridobilo zunanje financiranje, potrebno za začetek predhodnega ponovnega zagona obrata za anhidrid ftalne kisline-DOP. Navedeno obdobje je bilo dejansko osnovni pogoj za pridobitev višje cene, povezane z optimističnim scenarijem B, od kupca podjetja Oltchim SPV.
- (20) Kar zadeva večkratnik EBITDA, je bil v optimističnem scenariju 5,0-kratnik, ki ga je predlagalo podjetje Raiffeisen, povprečen z višjimi večkratniki iz drugih virov, kot je 8,46-kratnik iz specializirane baze podatkov poslovne šole Stern School of Business ⁽⁹⁾, določen za skupino raznovrstnih kemičnih podjetij, ki ji v skladu z navedbami pripada tudi podjetje Oltchim (torej 6,73-kratnik).

2. Stroški, ki jih je treba odšteti od izkupička od prodaje podjetja Oltchim SPV ali izkupička iz postopka likvidacije podjetja Oltchim SA

- (21) V obeh postopkih je bil v skladu z navedbo R/BDO v poročilu o načrtu reorganizacije (stran 96) predviden odbitek stroškov UNPIR v višini 2 % izkupička. Na podlagi pripomb Romunije z dne 16. maja 2018 so bili od izkupička odšteti tudi 4 % za nagrade upraviteljema. Prav tako je bilo 12 milijonov EUR stroškov zavarovanja (izračunanih na podlagi navedbe R/BDO na sorazmerni osnovi za pričakovano 18-mesečno trajanje likvidacije) – potrebnih za ohranitev sredstev – dodeljenih zavarovanim in neobremenjenim sredstvom na podlagi členov 121 in 123 insolvenčnega zakona v zvezi s postopkom likvidacije.
- (22) Znesek tekočega dolga (po insolventnosti), ki sta ga izračunala R/BDO ⁽¹⁰⁾, je bil od izkupička iz likvidacije odštet v vseh treh scenarijih.
- (23) Povprečni znesek tekočega dolga (vključno z napovedjo skupnega zneska dolga, povezanega s plačami po insolventnosti, ob prodaji podjetja Oltchim SPV) v triletnem načrtu reorganizacije, ki sta ga izračunala R/BDO, je bil predviden za osrednji (scenarij A) ⁽¹¹⁾ in optimistični scenarij (scenarij B). Da bi se upoštevale posledice zvišanja tekočega dolga, če bi se zaradi načrta reorganizacije slaba finančna uspešnost podjetja Oltchim nadaljevala, je bil znesek tekočega dolga, ki sta ga R/BDO ocenila v scenariju A ob koncu prvega leta ⁽¹²⁾, ohranjen kot znesek tekočega dolga, ki bi ga bilo treba poplačati v pesimističnem scenariju, povezanem z načrtom reorganizacije.
- (24) Podobno je bil glede na pripombe Romunije ⁽¹³⁾ povprečni davek, ki sta ga R/BDO izračunala za vsako možno leto prodaje podjetja Oltchim SPV v triletnem obdobju za scenarija A in B, ohranjen za referenčni oziroma optimistični scenarij iz načrta reorganizacije (glej spodnjo preglednico).
- (25) Po navedbah R/BDO bi ponovni zagon podjetja Oltchim v primeru likvidacije, ki bi vključevala *in situ* prodajo sredstev, pomenil 2,5 milijona EUR zagonskih stroškov; zato so bili ti stroški odšteti od kupnine, ki bi jo potencialni kupec ponudil v primeru likvidacije *in situ* ⁽¹⁴⁾. V referenčnem scenariju jih je bilo 50 % modeliranih, saj naj bi se le polovica vrednosti sredstev prodala kot delujoča skupina in ostala delujoča kot obrat ter bi jih bilo le polovico treba ponovno zagnati, preostanek pa naj bi se prodal po preostali vrednosti osnovnih sredstev.

⁽⁸⁾ Povprečje v višini 10,9 milijona EUR v triletnem obdobju po oceni R/BDO.

⁽⁹⁾ Prav tam kot sprotna opomba 7 (globalni večkratniki za vrednotenje vrednosti podjetij, januar 2015).

⁽¹⁰⁾ 50,34 milijona EUR na dan 30. novembra 2014.

⁽¹¹⁾ 66,36 milijona EUR za scenarij A (referenčni scenarij za ta preskus udeleženca v tržnem gospodarstvu) in 69,52 milijona EUR za scenarij B (optimistični scenarij za ta preskus udeleženca v tržnem gospodarstvu) (poročilo BDO o načrtu reorganizacije, stran 97).

⁽¹²⁾ 70,43 milijona EUR.

⁽¹³⁾ Oddelek E, poglavje II, odstavek 35 pripomb Romunije z dne 16. maja 2018.

⁽¹⁴⁾ V referenčnem scenariju je bilo upoštevanih 50 % navedenih stroškov, pri čemer se v njem predvideva prevzem v kosu zaradi obratovanja le za del sredstev podjetja Oltchim, medtem ko naj bi se preostanek sredstev prodal posamično.

- (26) Okoljske odgovornosti bi upnik v tržnem gospodarstvu nevtraliziral ob primerjavi pričakovanega izkupička iz postopka likvidacije in izkupička iz predlaganega načrta reorganizacije, kot je podrobno utemeljeno v uvodni izjavi 269 besedila tega sklepa.
- (27) Demontaža obrata za elektrolizo živega srebra in obnova prsti (26,6 milijona EUR) – ter tudi nadgradnja obratov, ki sta po navedbah R/BDO obe potrebni v primeru likvidacije (24,6 milijona EUR) in „sčasoma potrebni, če bo podjetje Oltchim delovalo naprej“ – sta bili v primerjavi med likvidacijo in načrtom reorganizacije upoštevani kot nevtralni. Tak pristop je skladen s pristopom, uporabljenim za okoljske odgovornosti (glej uvodno izjavo 26), pri naslednjem: te izredne stroške bi dejansko morali upoštevati po eni strani upniki podjetja Oltchim SA v primeru likvidacije, po drugi strani pa potencialni kupec pri oddaji ponudbe za podjetje Oltchim SPV. Romunski organi v odstavku 10 pripomb z dne 16. maja 2018 niso nasprotovali dejstvu, da bi ponudniki zadevne stroške upoštevali kot enake tako v primeru likvidacije kot v načrtu reorganizacije, če bi te obrate kupili zaradi njihovega obratovanja; treba je opozoriti, da ta domneva pozitivno vpliva na izkupiček iz načrta v primerjavi z izkupičkom iz likvidacije, saj v pesimističnem in referenčnem scenariju likvidacije celotni stroški nadgradnje ne bi bili potrebni.
- (28) Nazadnje, v primeru postopka likvidacije bi morale podjetje Oltchim SA zagotoviti kompenzacijska plačila preostalim zaposlenim, po likvidacijskem scenariju odpuščenim marca 2015. V referenčnem in pesimističnem scenariju so navedeni zneski ocenjeni na podlagi navedbe R/BDO (24,6 milijona EUR), medtem ko se na podlagi ocene podjetja Raiffeisen domneva, da v optimističnem scenariju znašajo 9,6 milijona EUR ⁽¹⁵⁾.
- (29) V načrtu reorganizacije je bilo na podlagi poročila R/BDO v podporo načrtu reorganizacije upoštevanih 1,5 milijona EUR plačil, povezanih s prenosom sredstev.

3. Izračun neto izkupička za vsakega upnika v načrtu reorganizacije in postopku likvidacije

- (30) Skupni bruto in neto izkupiček v postopku likvidacije in načrtu reorganizacije sta na podlagi navedenih domnev izračunana v naslednjih podpoglavjih.

Postopek likvidacije

- (31) Ob upoštevanju določb insolvenčnega zakona, zlasti členov 121 in 123, je bila za primer likvidacije modelirana naslednja izvedba poplačil po kaskadnem načelu razvrstitev poplačil: izkupiček od zavarovanih sredstev (glej postavko [A] v spodnji preglednici) se po plačilu povezanih postopkovnih stroškov ([C]) prednostno razdeli zavarovanim upnikom.
- (32) Izkupiček od neobremenjenih sredstev se najprej dodeli za plačilo postopkovnih stroškov/stroškov ohranjanja in poplačilo plač.
- (33) V nobenem od treh scenarijev izkupiček od neobremenjenih sredstev po postopkovnih stroških in stroških za zaposlene ne zadostuje za celotno pokritje tekočega dolga po insolventnosti, odškodnin ali zagonskih stroškov. Zato se presežek od izkupička od zavarovanih sredstev, predviden v optimističnem scenariju, dodeli za kritje navedenih stroškov. Če bi od izkupička še kaj ostalo, se tak preostanek porazdelil med proračun kot upnik v skladu z razvrstitvijo upnikov, določeno v členu 123 insolvenčnega zakona. V nobenem od treh scenarijev nezavarovani upniki, v razvrstitvi upnikov razvrščeni za plačami in proračunom kot upnikom, ne dobijo nobenega dela izkupička.

Postopek likvidacije			
	Pesimistični scenarij Ex situ prodaja (v milijonih EUR)	Osrednji scenarij (v milijonih EUR)	Optimistični scenarij In situ prodaja (v milijonih EUR)
Bruto izkupiček (skupaj)	140	216,9	293,7
— od zavarovanih sredstev (A)	108	171,1	234,2
— od neobremenjenih sredstev (B)	32	45,8	59,5

⁽¹⁵⁾ Podjetje Raiffeisen je leta 2009 ocenilo, da bi znesek kompenzacijskih plačil za zaposlene podjetja Oltchim, odpuščene konec leta 2008, znašal 58 milijonov RON. To pomeni, da bi znesek kompenzacijskih plačil v primeru odpuščanja delavcev, konec leta 2014 znašal 74,3 milijona RON, in sicer zaradi prilagoditve zneska iz leta 2009 glede na (i) 4,22-odstotno inflacijo v SLSR med letoma 2008 in 2014 (izračunano na podlagi podatkov Eurostata o letni inflaciji) ter (ii) zmanjšanje števila zaposlenih v podjetju Oltchim s 4 204 konec leta 2008 na 2 345 konec leta 2014 (vir: Bloomberg).

Postopek likvidacije			
	Pesimistični scenarij <i>Ex situ</i> prodaja (v milijonih EUR)	Osrednji scenarij (v milijonih EUR)	Optimistični scenarij <i>In situ</i> prodaja (v milijonih EUR)
Postopkovni stroški (UNPIR) in stroški za zavarovanje/ohranjanje/upravljanje sredstev	(15,9)	(18,4)	(20,9)
— za zavarovana sredstva (C)	(13,2)	(15,9)	(18,5)
— za neobremenjena sredstva (D)	(2,7)	(2,5)	(2,4)
Terjatve zaposlenih (poplačane pred tekočim dolgom) (E) iz neobremenjenih sredstev	(2,1)	(2,1)	(2,1)
Tekoči dolg, ki ga je treba plačati, odpravnine za odpuščene delavce, zagonski stroški (F)	(75,2)	(76,5)	(62,4)
Delež kritja tekočega dolga s skupnim izkupičkom brez postopkovnih stroškov, stroškov za zaposlene, poplačila zavarovanih terjatev iz zavarovanih sredstev in stroškov za odpravnine za odpuščene delavce/zagonskih stroškov	29,1 %	44 %	114 %
Čisti izkupiček:			
— od zavarovanih sredstev ($\Omega = A - C$)	94,8	155,2	215,7
— od neobremenjenih sredstev ($\Phi = B - D - E - F$)	(49,3)	(37,1)	(9,7)
Plačilo upnikom (razen zaposlenim)			
Zavarovani upniki (G), od tega:	94,8	155,2	195,8
— zavarovana tranša za organ AAAS	1	1,7	2,1
— zavarovana tranša za podjetje Electrica	21,4	35,7	44,2
— podjetje Salrom	1,7	2,7	3,47
Proračun, od tega:	0	0	10,1 (= $\Omega + \Phi - G$)
— organ AAAS	0	0	9,5
— romunska uprava za vode	0	0	0,7
Nezavarovani upniki na podlagi člena 96 insolvenčnega zakona, od tega	0	0	0
CET Govora	0	0	0
nacionalna uprava za vode	0	0	0
Drugi nezavarovani upniki	0	0	0
Podjetje Salrom	0	0	0

- (34) Romunski organi v pripombah z dne 16. maja 2018 v simulaciji tekočega dolga niso odšteli od izkupička iz likvidacije (v nasprotju z izkupičkom od prodaje podjetja Oltchim SPV). Čeprav se zdi, da je ta izpust napaka romunskih organov, bi udeleženec v tržnem gospodarstvu, ki bi upošteval to domnevo, ugotovil, da bi bil izkupiček za različne upnike pred insolventnostjo v primeru likvidacije še večji od izkupička v zgornji preglednici, kot je prikazano v nadaljevanju:

Postopek likvidacije (brez predhodnega odšteta tekočega dolga)			
	Pesimistični scenarij Ex situ prodaja (v milijonih EUR)	Osrednji scenarij (v milijonih EUR)	Optimistični scenarij In situ prodaja (v milijonih EUR)
Bruto izkupiček (skupaj)	140	216,9	293,7
— od zavarovanih sredstev (A)	108	171,1	234,2
— od neobremenjenih sredstev (B)	32	45,8	59,5
Postopkovni stroški (UNPIR) in stroški za zavarovanje/ohranjanje/upravljanje sredstev	(15,9)	(18,4)	(20,9)
— za zavarovana sredstva (C)	(13,2)	(15,9)	(18,5)
— za neobremenjena sredstva (D)	(2,7)	(2,5)	(2,4)
Terjatve zaposlenih (poplačane pred tekočim dolgom) (E) iz neobremenjenih sredstev	(2,1)	(2,1)	(2,1)
Odpravnine za odpuščene delavce, zagonski stroški (F)	(24,9)	(26,2)	(12,1)
Čisti izkupiček:			
— od zavarovanih sredstev ($\Omega = A - C$)	94,8	155,2	215,7
— od neobremenjenih sredstev ($\Phi = B - D - E - F$)	1,1	13,2	40,6
Plačilo upnikom (razen zaposlenim)			
Zavarovani upniki (G), od tega:	94,8	155,2	195,8
— zavarovana tranša za organ AAAS	1	1,7	2,1
— zavarovana tranša za podjetje Electrica	21,4	35,7	44,2
— podjetje Salrom	1,7	2,7	3,47
Proračun, od tega:	1,1	13,2	60,5 (= $\Omega + \Phi - G$)
— organ AAAS	1,0	12,4	56,6
— romunska uprava za vode	0,1	0,9	3,9
Nezavarovani upniki na podlagi člena 96 insolvenčnega zakona, od tega	0	0	0
CET Govora	0	0	0
nacionalna uprava za vode	0	0	0
Drugi nezavarovani upniki	0	0	0
Podjetje Salrom	0	0	0

Načrt reorganizacije

- (35) Izkupiček od prodaje podjetja Oltchim SPV je bil v načrtu reorganizacije razdeljen v naslednjem vrstnem redu: najprej se v skladu s členom 102(1) insolvenčnega zakona poplačata tekoči dolg, vključno s plačilom stroškov prenosov sredstev in postopkovnih (UNPIR) stroškov, ter davek od dobička.

- (36) V obravnavanih scenarijih naj bi bil bruto izkupiček v načrtu nižji od najnižjega zneska, predvidenega v načrtu reorganizacije v višini 295 milijonov EUR. V skladu z načrtom reorganizacije (glej zlasti poročilo BDO, stran 101) in na podlagi pojasnil romunskih organov z dne 16. maja 2018 se morebitni neto preostali znesek (po plačilu postopkovnih stroškov in tekočega dolga) razdeli, kot sledi: 70 % neto zneska za zavarovane upnike, zaposlenim se poplača 100 % terjatev za poravnavo njihovih terjatev pred insolventnostjo, nato se preostali znesek porabi za bistvene dobavitelje do zgornje meje 30 % njihove prvotne terjatve, morebitni preostanek pa se nameni proračunu kot upniku. **V naslednjem scenariju ni na voljo preostalega zneska, saj se z izkupičkom od prodaje podjetja Oltchim SPV delno poplačajo le imetniki terjatev iz naslova tekočih dolgov.**

Načrt reorganizacije – metodologija večkratnikov EBITDA			
	Optimistični scenarij (scenarij B) (v milijonih EUR)	Osrednji scenarij (scenarij A) (v milijonih EUR)	Pesimistični scenarij (v milijonih EUR)
Vrednost podjetja, na podlagi:	73,5	34,3	17,2
EBITDA	10,9	6,9	3,4
večkratnik EBITDA	6,7	5,0	5,0
Tekoči dolg (vključno z dolgom do zaposlenih po insolventnosti), stroški prenosov sredstev in stroški UNPIR	(72,5)	(68,5)	(72,2)
Delež kritja tekočega dolga iz izkupička brez stroškov UNPIR, stroškov prenosov sredstev in davkov	102 %	48 %	22 %
Davek na pridobljen dohodek	(7,8)	(7,4)	(3,7) ⁽¹⁾
Čisti izkupiček	0	0	0
Plačilo upnikom			
Zaposleni	0	0	0
Zavarovani upniki, od tega:	0	0	0
— zavarovana tranša za organ AAAS	0	0	0
— zavarovana tranša za podjetje Electrica	0	0	0
— podjetje Salrom	0	0	0
Proračun, od tega:	0	0	0
— organ AAAS	0	0	0
— nacionalna uprava za vode	0	0	0
Nezavarovani upniki na podlagi člena 96 insolvenčnega zakona, od tega	0	0	0
CET Govora	0	0	0
Drugi nezavarovani upniki	0	0	0
Podjetje Salrom	0	0	0

⁽¹⁾ Predviden kot 50 % davka na dohodek v referenčnem scenariju, glede na to, da se izkupiček deli z dva med referenčnim in pesimističnim scenarijem.

Alternativna ocena izkupička v načrtu reorganizacije – model diskontiranih dividend

- (37) Udeleženec v tržnem gospodarstvu bi bil pripravljen dodatno preveriti navedene rezultate z modelom diskontiranih dividend (v nadaljnjem besedilu: DDM), še enim orodjem za vrednotenje, ki ga zasebni vlagatelji pogosto uporabljajo. Ceno delnice podjetja Oltchim SPV bi bilo mogoče oceniti glede na pričakovani denarni tok iz dividend z vidika vlagatelja.

- (38) Vrednost podjetja je mogoče izračunati, kot sledi:

$$EV = \sum_{i=1}^{\infty} \frac{(\text{Profit}_i \times \text{Dividend distribution Rate}) \times (1 + g)^i}{(1 + \text{WACC})^i}$$

Pri čemer je:

Profit₁ (dobiček₁) mogoče izračunati kot dobiček (čisti dohodek), ki ga je mogoče razumno pričakovati po končanem prestrukturiranju delovanja podjetja Oltchim SPV.

Dividend distribution rate (stopnja distribucije dividend) je delež dobička, ki se razdeli delničarjem.

g je stopnja rasti, ki se uporabi za raznovrstne akterje v kemični industriji v zadevnem času.

WACC je zadevno sektorsko tehtano povprečje stroškov kapitala.

- (39) Podobno kot pri oceni vrednosti podjetja na podlagi večkratnika EBITDA bi udeleženec v tržnem gospodarstvu predvideval:
- (a) v **referenčnem** scenariju je mogoče realno predvidevati, da je **dobiček1** enak povprečnemu dobičku, ki sta ga R/BDO izračunala v poročilu o reorganizaciji za triletno obdobje, v katerem naj bi bilo podjetje Oltchim SPV prodano v scenariju A (5,7 milijona EUR);
 - (b) v **pesimističnem** scenariju je mogoče realno pričakovati, da je **dobiček1** enak polovici dobička, pričakovanega v referenčnem scenariju (2,85 milijona EUR);
 - (c) v **optimističnem** scenariju je mogoče pričakovati, da je **dobiček1** enak povprečnemu dobičku, ki sta ga R/BDO izračunala v poročilu o reorganizaciji za triletno obdobje, v katerem naj bi bilo podjetje Oltchim SPV prodano v scenariju B (7,0 milijona EUR).
- (40) V vseh treh scenarijih je bilo za stopnjo rasti **g** predvideno, da znaša 4,0 % ⁽¹⁶⁾ (z vidika vrednosti), stopnja distribucije 46,56 % ⁽¹⁷⁾, WACC (glej sprotno opombo 162) pa 11,58 %. Predvidena stopnja distribucije je razmeroma optimistična za vse scenarije glede na visoke naložbe, ki jih je podjetje Oltchim takrat potrebovalo.
- (41) Zgoraj navedeno enačbo je mogoče poenostaviti, kot sledi:

$$EV = \frac{(\text{Profit}_1 \times \text{Dividend distribution Rate}) \times (1 + g)}{\text{WACC} - g} = 6,39 \times \text{Profit}_1$$

- (42) Upnik v tržnem gospodarstvu bi na podlagi DDM izračunal naslednje ocene vrednosti podjetja Oltchim SPV:

Načrt reorganizacije – model diskontiranih dividend			
	Optimistični scenarij (scenarij B) (v milijonih EUR)	Osrednji scenarij (scenarij A) (v milijonih EUR)	Pesimistični scenarij (v milijonih EUR)
Vrednost podjetja na podlagi DDM:	44,7	36,4	18,2
Tekoči dolg (vključno z dolgom do zaposlenih po insolventnosti), stroški prenosov sredstev in stroški UNPIR	(72,5)	(68,5)	(72,2)
Davek na pridobljen dohodek	(7,8)	(7,4)	(7,0)
Čisti izkupiček	0	0	0
Plačilo upnikom			
Zaposleni	0	0	0

⁽¹⁶⁾ SLSR temelji na bazi podatkov profesorja Damodarana z dne 5. januarja 2015, povprečna skupna rast čistega dohodka za raznovrstna kemična podjetja v preteklih petih letih je znašala 21,49 %.

Vir: http://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/New_Home_Page/dataarchived.html.

⁽¹⁷⁾ Prav tam, povprečno izplačilo za delničarje raznovrstnih kemičnih podjetij. Študija z dne 5. januarja 2015.

Načrt reorganizacije – model diskontiranih dividend			
	Optimistični scenarij (scenarij B) (v milijonih EUR)	Osrednji scenarij (scenarij A) (v milijonih EUR)	Pesimistični scenarij (v milijonih EUR)
Zavarovani upniki, od tega:	0	0	0
— zavarovana tranša za organ AAAS	0	0	0
— zavarovana tranša za podjetje Electrica	0	0	0
— podjetje Salrom	0	0	0
Proračun, od tega:	0	0	0
— organ AAAS	0	0	0
— romunska uprava za vode	0	0	0
Nezavarovani upniki na podlagi člena 96 insolvenčnega zakona, od tega	0	0	0
CET Govora	0	0	0
nacionalna uprava za vode	0	0	0
Drugi nezavarovani upniki	0	0	0
Podjetje Salrom	0	0	0

- (43) Ta ocena, izvedena na podlagi DDM, potrjuje, da bi v scenariju reorganizacije udeleženec v tržnem gospodarstvu upošteval, da od prodaje podjetja Oltchim SPV, če bi bila izvedena, ne bi ostalo nič sredstev za izterjavo, saj bi bili iz izkupička od prodaje podjetja delno poplačani le imetniki terjatev iz naslova tekočih dolgov.

4. Rezultati preskusa udeleženca v tržnem gospodarstvu za vsako kategorijo upnikov in analiza občutljivosti

Zavarovani upniki

- (44) Povedano na kratko, na podlagi navedenih izračunov zavarovani upniki v vseh treh scenarijih, povezanih s postopkom likvidacije, dosežejo pozitivne izterjave v višini med 94,8 milijona EUR in 195,8 milijona EUR, v okviru načrta reorganizacije pa presežek izkupička ne bi bil na voljo, saj niti na podlagi večkratnikov EBITDA niti na podlagi metodologij diskontiranih dividend ne zadostuje za kritje celotnega zneska tekočega dolga in postopkovnih stroškov. **Torej bi zavarovani upniki, ki ravnaajo kot upniki v tržnem gospodarstvu, zgolj na podlagi zavarovanih terjatev prednost dali postopku likvidacije.**
- (45) Tako ugotovitev podpira naslednja analiza občutljivosti: tudi z optimističnim 6,7-kratnikom EBITDA (glej uvodno izjavo 20) bi bil potreben najnižji prag dobička EBITDA v višini približno 32,5 milijona EUR (tj. približno trikrat toliko kot EBITDA, povezan z optimističnim scenarijem iz načrta reorganizacije), da bi vrednost podjetja Oltchim SPV dosegla znesek (219 milijonov EUR), s katerim bi lahko zavarovani upniki v načrtu reorganizacije dosegli višji izkupiček v primerjavi s pesimističnim scenarijem, povezanim s postopkom likvidacije (tj. izkupiček za zavarovane upnike v višini 94,8 milijona EUR).
- (46) Upnik v tržnem gospodarstvu bi upošteval, da je ta prag dobička EBITDA v višini 32,5 milijona EUR (ki zagotavlja višji izkupiček v primeru načrta kot v primeru likvidacije) nerealen, saj je veliko višji od tistega v zgoraj omenjenem optimističnem scenariju (10,9 milijona EUR), ki temelji na oceni poslovanja podjetja Oltchim. Poleg tega je izkupiček iz načrta v višini 295/306 milijonov EUR, kot sta ga ocenila stečajna upravitelja, ki ju je imenovalo sodišče, pomenil, da bi bil kupec pripravljen upoštevati, da lahko podjetje Oltchim doseže še višji EBITDA (približno 44 milijonov EUR na leto na podlagi optimističnega 6,7-kratnika EBITDA), kar je še bolj nerealno.
- (47) **Zato bi zavarovani upnik, ki želi maksimizirati izkupiček, raje sprožil postopek likvidacije.**

Proračun kot upnik

- (48) V dveh od treh scenarijev izkupiček iz postopka likvidacije ne bi zadostoval niti za delno poplačilo terjatev proračuna kot upnika. V optimističnem scenariju postopka likvidacije pa bi imel proračun kot upnik poplačanih 10 milijonov EUR terjatev. Nasprotno pa nobeden od treh scenarijev načrta reorganizacije ne bi prinesel poplačila proračunu kot upniku, poleg tega pa obstaja precejšnje tveganje neuspešne prodaje podjetja Oltchim SPV zaradi pretekle neuspešne privatizacije in povečanja tekočega dolga po insolventnosti (glej uvodno izjavo 52).
- (49) Poleg tega ima proračun kot upnik v primeru zelo nizkega izkupička, kot ga ponazarjata pesimistični in referenčni scenarij v postopku likvidacije, v postopku likvidacije na podlagi člena 96 insolvenčnega zakona prednost pred dolgom bistvenih dobaviteljev, ki je nastal pred insolventnostjo, v načrtu reorganizacije pa bi prednost imeli bistveni dobavitelji.
- (50) **Zato bi proračun kot upnik, ki ravna kot upniki v tržnem gospodarstvu, z vidika samostojnih proračunskih terjatev prednost dal postopku likvidacije.**

Nezavarovani upniki

- (51) Nezavarovani komercialni upniki, vključno z bistvenimi dobavitelji, ne dobijo poplačanih nobenih terjatev iz teh dveh kategorij niti v nobenem od scenarijev, povezanih s postopkom likvidacije, niti v nobenem od scenarijev, povezanih z načrtom reorganizacije.
- (52) Tudi pri primerjavi scenarijev, ko bi pričakovani izkupiček v primeru likvidacije in primeru reorganizacije znašal nič, bi udeleženec v tržnem gospodarstvu prednost dal likvidaciji in ne reorganizaciji, da bi preprečil gotovo nadaljnje kopičenje tekočega dolga ob negotovem ustvarjanju zadostnih novih prihodkov v načrtu. Tako ravnanje bi bilo skladno z ravnanjem podjetja DGFP Craiova med skupščino upnikov avgusta 2016, ki je takrat po navedbah podjetja PCC nasprotovalo podaljšanju obdobja reorganizacije, da bi preprečilo povečanje tekočega dolga, kar je dokazovalo, da je bilo tveganje spremembe tekočega dolga med obdobjem reorganizacije ocenjeno kot realno, čeprav je bilo podjetje DGFP Craiova zavarovan upnik in hkrati tudi del proračuna kot upnika.
- (53) Poleg tega bi bili upravni in pravni stroški, ki bi jih upniki imeli zaradi spremljanja svoje izpostavljenosti v načrtu reorganizacije, višji kot v postopku likvidacije, ki naj bi bila krajša.
- (54) **Zato bi nezavarovani upniki, ki ravnaajo kot upniki v tržnem gospodarstvu, z vidika teh samostojnih terjatev prednost dali postopku likvidacije, da bi preprečili nadaljnje kopičenje tekočega dolga.**

5. Sklepna ugotovitev preskusa upnika v tržnem gospodarstvu

- (55) Sklepna ugotovitev tega preskusa upnika v tržnem gospodarstvu, zlasti uvodnih izjav 47 in 50 te tehnične priloge, je, da bi moral **organ AAAS, ki je imel zavarovane in proračunske terjatve, če bi ravnal kot udeleženec v tržnem gospodarstvu, prednost dati likvidaciji (kot jo je dal drug upnik, prav tako podjetje z zavarovanimi in proračunskimi terjatvami, in sicer podjetje DGFP Craiova), in je torej podjetju Oltchim v okviru ukrepa 3 dodelil prednost v višini dogovorjenega delnega odpisa terjatev (med 211 milijoni EUR in 216 milijoni EUR).**
- (56) Na podlagi uvodnih izjav 47 in 54 te tehnične priloge **bi morale podjetje Electrica, ki je imelo zavarovane in nezavarovane terjatve, če bi ravnalo kot udeleženec v tržnem gospodarstvu, prednost dati likvidaciji, in je torej podjetju Oltchim v okviru ukrepa 3 dodelilo prednost v višini dogovorjenega delnega odpisa terjatev (med 110 milijoni EUR in 112 milijoni EUR).**
- (57) Na podlagi uvodnih izjav 50 in 54 te tehnične priloge **bi morala romunska uprava za vode, ki je imela le proračunske terjatve in terjatve nezavarovanega upnika na podlagi člena 96 insolvenčnega zakona, če bi ravnala kot udeleženec v tržnem gospodarstvu, prednost dati likvidaciji, in je torej podjetju Oltchim v okviru ukrepa 3 dodelila prednost v višini dogovorjenega delnega odpisa terjatev (2 milijona EUR).**

- (58) Poleg tega navedeni premisleki nakazujejo, da bi moralo tudi podjetje Salrom za maksimiziranje svojega izkupička prednost dati likvidaciji. Izključno na podlagi teh premislekov enako velja tudi za podjetje CET Govora.
- (59) Kar zadeva podjetji CET Govora in Salrom, sta imeli nezavarovane terjatve do podjetja Oltchim, poleg tega pa sta bili izpostavljeni kot imetnika terjatev iz naslova tekočega dolga po insolventnosti. Torej bi podjetji lahko proučili tudi potencialno izterjavo prek terjatev, ki izhajajo iz tekočega dolga. Izračuni (glej zgoraj navedene preglednice) kažejo, da bi bili deleži kritja tekočega dolga v primeru likvidacije v povprečju večji (71 %) kot v načrtu reorganizacije (57 %).
- (60) **V zvezi s podjetjem Salrom je na podlagi uvodnih izjav 54 in 59 te tehnične priloge ter preskusa udeleženca v tržnem gospodarstvu mogoče skleniti, da bi moralo dati prednost likvidaciji, če bi ravnalo kot udeleženec v tržnem gospodarstvu, in je torej podjetju Oltchim dodelilo gospodarsko prednost v višini dogovorjenega odpisa terjatev (4 milijoni EUR).**
- (61) Kar zadeva podjetje CET Govora, je treba upoštevati posebne omejitve tega upnika: udeleženec v tržnem gospodarstvu, ki bi se znašel v takem položaju kot podjetje CET Govora, bi proučil neobstoj izkupička v primeru likvidacije in načrta reorganizacije; zaradi velike medsebojne odvisnosti podjetij CET Govora in Oltchim (večje, kot je bila značilna za podjetje Salrom) bi podjetje CET Govora tveganje povečanja izpostavljenosti do podjetja Oltchim SA v načrtu reorganizacije uravnovesilo z zelo posebnimi okoliščinami, od katerih je bilo odvisno njegovo preživetje. Tak udeleženec v tržnem gospodarstvu bi zato prednost dal načrtu reorganizacije.
- (62) **Glede na navedeno je sklepna ugotovitev tega preskusa udeleženca v tržnem gospodarstvu, da je bilo ravnanje podjetja CET Govora pri glasovanju za načrt reorganizacije skladno z načelom upnika v tržnem gospodarstvu.**
-